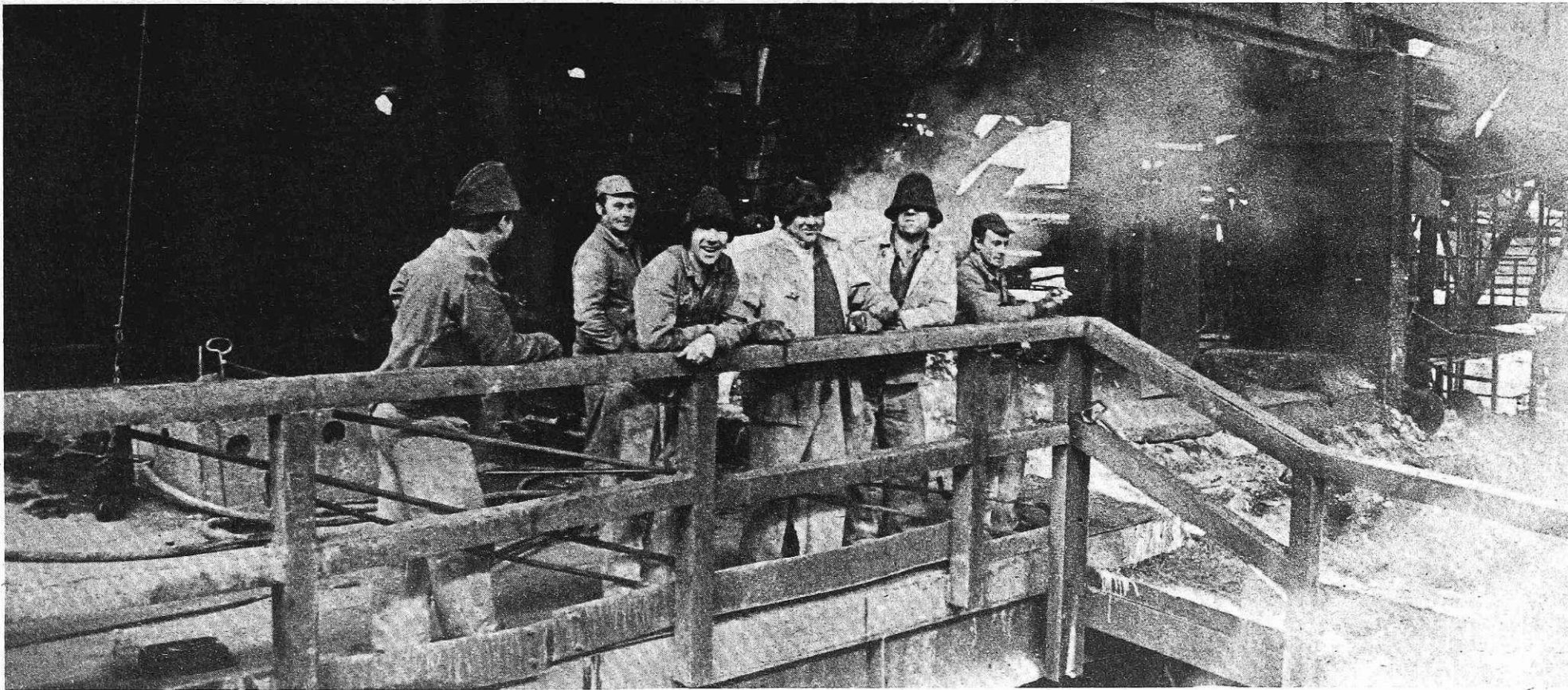

ŽELEZAR

JESENICE, DNE 25. APRILA 1985

ŠTEVILKA 16/17 • XXXIV

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstrednik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z ordenom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Grmovič, tehnični urednik — novinar Dare Bradašnja, lektorica — novinarka Cvetka Martincič, novinarka Lilijska Kos, administracija — Marija Lužnik in Mira Keserovič. Naslov: Uredništvo Železarnja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, novinarji 26-19, administracija 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

OB PRAZNIKU DELA

Vsako leto se s praznovanjem prvega maja spominjamo bojev delavskega razreda za pravice, ki iz dela izhajajo. Spominjamo se predvojnih shodov, štrajkov, številnih manifestacij vse do velike zmage in uveljavitve samoupravljanja. Danes smo ponosni na dosežke tako doma kot v svetu in solidarni z vsemi delavci po svetu, ki svojo bitko za oblast še bojujejo.

Štirideset let svobode in petintrideset let razvoja samoupravnih odnosov ne predstavlja samo doseganja visokih idealov, temveč tudi obveze, ki iz takih odnosov izhajajo. Le rezultati lastnega dela in racionalnega obnašanja vseh nas lahko prinesejo vse tiste dobrine, ki jih z razvojem odnosov pričakujemo: rast osebnega in družbenega standarda in nadaljnje zmanjševanje razlik med bolj in manj razvitimi.

Če iz tega zornega kota ocenjujemo naše dosežke v letu 1985, potem lahko čestitki za praznik dela priključimo pohvalo celotnemu kolektivu za izvršene proizvodne naloge. Po težkem začetku v januarju, ko je zaradi neugodnih vremenskih in transportnih razmer železarno zelo slab mesečni rezultat, smo delavci strnili vrste. Kot da nas je vzpodbujalo uspešno izvajanje akcijskih programov v drugem polletju preteklega leta. Kljub manjšemu številu zaposlenih smo stopnjevali količinski in vrednostni mesečni rezultat. Prav gotovo je načrtovanje mesečne vrednosti proizvodnje, ki vpliva na višino osebnih dohodkov, pripomoglo k temu, da dosegamo tudi večjo enakomernost realizacije preko meseca. Iz meseca v mesec dosegamo boljše strukturo proizvodnje, žal pa ne dosegamo vsega načrtovanega, čeprav je za Železarno življenjsko pomembno. Res so pogoj pri oskrbi z osnovnimi surovinami in reprovromateriali vse težji, vendar razpolagamo tudi z nekaterimi modernimi agregati in tudi ustreznim znanjem, da bi lahko izdelali več najlahtnejših izdelkov za prodajo na domačem in tujem trgu, če bi uresničili naslednje cilje:

- bolj izrabili osnovne surovine in izkoristili jeklo od izdelave v jeklarni do odpreme,
- izkoristili vse tržne možnosti pri oskrbi,
- še bolj zmanjšali neplanirano proizvodnjo,
- zagotovili dovolj deviznih sredstev, tudi s prodajo ustrežnejših izdelkov.

S takšnim delom si ne bomo izboljšali le današnjega ekonomskega položaja, temveč dosegli tudi osnovo in možnosti za normalno delo v prihodnje, predvsem pa po dograditvi nove elektrojeklarne.

Učinkovitejši bi morali biti tudi pri zmanjševanju stroškov. Mnogokrat smo že obljubljali, da bomo boljše izkoristili delovni čas, energijo, zmanjševali zaloge medfazne in končne proizvodnje in odpravljali ozka grla tudi z opravljanjem nalog, ki niso ozko vezane na delovno področje, kjer posameznik ali skupina navadno dela itd. Včasih se kar preveč oklepamo nekaterih stanj, kot da so edine normalne in nemimo, da bi bila vsaka sprememba napad na pravice, ki nam pripadajo.

Kot da se včasih ne zavedamo največje pravice in napredka, ki je v tem, da sami odločamo o delu in uživanju njegovih rezultatov.

Dokazali smo in dokazujemo, da smo pripravljeni delati tudi v težjih delovnih pogojih, toda tako delo je potrebno tudi pravično nagraditi. Žal nam poizkus spremembe samoupravnega sporazuma o delitvi sredstev za osebne dohodke in dela sklada skupne skupne porabe ni uspel. Zato sedaj skušamo še z bolj prizadevnim delom odpraviti motnje, ki so povzročile neuspeh referendumov. Odpravili smo neskladja, vendar bo dvig osebnih dohodkov omogočal le dober poslovni rezultat.

Uresničiti bomo morali razvojne programe v načrtovanem obsegu, višini predvidenih sredstev in predvidenih rokih izgradnje. Prvi in najpomembnejši cilj je ekonomska in tehnična sanacija proizvodnje surovega jekla — izgradnja jeklarne 2. V preteklem letu smo si ob prazniku dela vroče želeli začetek te investicije. Sedaj so dela pričeta in poti nazaj ni.

Nova moderna tehnologija bo izboljšala pogoje dela in omogočila nadaljnji razvoj. Odločili smo se, da bomo na Jesenicah še izdelovali in predelovali jeklo. Toda za to bomo potrebovali tudi »novega« jeklarja. Naučiti se moramo še marsičesa, da bomo sposobni najbolje izkoristiti moderne elektronske vodene naprave.

Zato je neprestano pridobivanje novega znanja sedaj in v prihodnje najpomembnejša dolžnost slehernega delavca Železarnje.

Mnogi delavci Plavža, Jeklarne, Hladne valjarne Bela, Energetike, Remontnih delavnic in Družbene prehrane bodo tudi letos praznik preživel na delovnih mestih. Tudi na praznične dni se bodo trudili doseči čim boljše rezultate, zato so vredni še posebnega priznanja. Vsem ostalim pa v čestitki želim, da praznične dni preživite v prijetnem tovariškem razpoloženju na prireditvah in v krogu znancev in prijateljev z mislijo na čim uspešnejšo izpolnitev nalog, ki nas vodijo k novim delovnim zmagam.

Boris Bregant
predsednik poslovnega odbora

SEJE SKUPŠČIN SIS

Od danes, 25. aprila, do 9. maja se bodo zvrstile seje skupščin samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti, stanovanjske, komunalne in skupnosti za varstvo pred požarom. Gradivo za vse skupščine je bilo objavljeno v 18. številki Delegata. Skupno gradivo, ki je predloženo vsem delegatom, zajema:

Poročila o delu samoupravnih interesnih skupnosti v letu 1984, ki so jih skupnosti že posredovale skupaj z zaključnimi računi za leto 1984 in so bila objavljena v 13. številki Delegata. Poročila so prejele vse organizacije združenega dela in krajevne skupnosti, v skrajšani obliki pa je bilo objavljeno tudi v Železarnju. Skupna ugotovitev teh poročil je, da so interesne skupnosti kljub težkim razmeram uresničile večino nalog iz svojih programov, ki niso bili bistveno krčeni. Predvsem na področju družbenih dejavnosti so z veliko prizadevnostjo izvajalec na posameznih področjih, tudi na račun zaostajanja njihovega osebnega dohodka za gibanje osebnih dohodkov v gospodarstvu, uresničevali dogovorjeno.

Poleg zaostajanja osebnih dohodkov so se izvajalci v preteklem letu srečevali še z iztrošenostjo opreme in s težavami pri pokrivanju materialnih stroškov. Programe so uspeli v okviru razpoložljivih sredstev gospodarstva občine reševati tudi s pomočjo ostalih gorenjskih občin (predvsem zdravstvo), z odložitvijo obveznosti plačila do solidarnosti do decembra in z obravnavanjem skupne porabe kot celote. Naloge so bile, razen delnega odstopanja na področju stanovanjskega in komunalnega gospodarstva, tudi uresničene.

Potek priprav na izvajanje enotne evidence in na uveljavljanje ter uresničevanje samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialno-varstvenih pravic. Informacija vsem delegatom, predvsem pa delegatom skupnosti otroškega varstva, socialnega skrbstva, zdravstvene, izobraževalne, kulturne in telesnokulturne skupnosti, skupnosti za zaposlovanje, skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja in stanovanjske skupnosti, ki jih združuje skupnost socialnega varstva, posreduje potek priprave na izvajanje enotne evidence prejemnikov socialno-varstvenih pomoči, ki je tesno povezana z uveljavljanjem in uresničevanjem samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialno-varstvenih pravic, ki je bil sprejet lansko leto.

Za tekoče urejanje enotne evidence, navaja informacija, je nujno potrebna avtomatska obdelava podatkov, kar je povezano tudi z večjimi stroški. Zato so že v letošnjem finančnem načrtu skupnosti Socialnega varstva Jesenice predvidena sred-

stva za pripravo programske rešitve, za naslednje srednjeročno obdobje pa načrtujejo nabavo terminala, ki bi bil povezan z ERC v Železarni Jesenice.

Do roka, to je do 28. februarja, je bila v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnosti, Centru za socialno delo in na skupni strokovni službi SIS vložena ena tretjina zahtevkov, v primerjavi z lanskim številom upravičencev (1010) oziroma otrok (2164), do denarnih pomoči, ostali zahtevki pa so še v OZD in krajevnih skupnostih v postopku zaradi mnenj o socialnem položaju občanov. Predvidevajo, da se bo število upravičencev do družbene pomoči otrokom v letu 1985 povečalo za približno 10 % zaradi višje ravni socialne varnosti. Za otroške dodatke je bilo lani namenjenih 44.674.222 din, letos pa predvidevajo 92 milij. din.

Doslej so občani vložili 120 zahtevkov za delno nadomestitev stanarine, nekaj vlog pa je še v OZD in krajevnih skupnostih. Glede na višje stanarine predvidevajo, da bodo za delno nadomestitev stanarin v letu 1985 namenili približno 2 milij. din, v letu 1984 pa so porabili 783.041 din za 100 upravičencev. Natančno število zahtevkov za vse vrste pomoči bo znano šele v maju, posamezne vloge pa se bodo pojavljale tudi med letom.

Poročilo o delu skupne strokovne službe SIS občine Jesenice in izvršitvi finančnega načrta v letu 1984 ter predlog programa dela in finančnega načrta za leto 1985. V lanskem letu je služba od 1. januarja do 30. aprila opravljala dela in naloge za naslednje SIS družbenih dejavnosti: izobraževanje, otroško varstvo, socialno skrbstvo, kulturo, telesno kulturo, socialno varstvo in raziskovanje z desetimi delavci, od 1. maja dalje pa tudi za občinsko zdravstveno skupnost s 13 delavci. Celotni prihodek skupnosti je v letu 1984 znašal 10.814.060,35 din.

Od 1. januarja 1985 služba opravlja dela in naloge za vse SIS družbenih dejavnosti (razen skupnosti za zaposlovanje), za stanovanjsko skupnost (razen računovodsko-knjigovodskih opravil za SIS), komunalno skupnost, cestno skupnost, skupnost za varstvo pred požarom in občinsko gasilsko zvezo. Letos naj bi bilo zaposlenih v skupnih službah 21 delavcev, dve delovni mesti pa naj bi ostali nezasedeni. Za opravljanje del

in nalog, ki so v gradivu tudi navedene, naj bi ustanoviteljice v letu 1985 prispevale 32.257.486 dinarjev.

ZDRAVSTVENA SKUPNOST

Poleg potrjevanja zapisnika zadnje seje in delegatskih vprašanj bodo delegati danes ob 11. uri v dvorani Skupščine občine razpravljali in odločali oziroma sklepali še o realizaciji finančnega načrta v letu 1984

(Nadaljevanje na 3. strani)

Vsem delavcem TOZD in delovnih skupnosti ter njihovim svojem in ostalim občanom čestitamo ob dnevu OF in mednarodnem prazniku dela

samoupravni organi, družbenopolitične organizacije in poslovodni organi TOZD, delovnih skupnosti in Železarnje

Z DOBRIM DELOM VZTRAJATI DO KONCA MESECA!

Po podatkih statistične službe smo do 22. aprila izdelali 90.247 ton skupne proizvodnje, kar nam kaže zelo idealen indeks 107,4 % operativnega programa. V vseh TOZD si prizadevajo, da bi proizvodnjo še povečali in s tem dosegli še večje presegevanje plana.

V TOZD Plavž so izdelali 9.472 ton grodlja in dosegli 82,3 % družbenega plana in operativnega programa. Še vedno imajo precej tehnoloških in mehanskih zastojev, ki vplivajo na proizvodnjo.

V TOZD Jeklarne je proizvodnja jekla zelo uspešna. Vplili so 29.176 ton, kar je za 10,5 % nad načrtovano količino.

V 16 odpremnih dneh smo prodali 25.230 ton gotovih izdelkov in storitev in tako preselili operativni program za 15,3 %. Izredno uspešni so v TOZD Valjarna debele pločevine kljub remontu, saj je odprema glede na plan visoko presežena. Plan odpreme so presegle TOZD: Profilarna, Vratni podboji, Valjarna žice, Valjarna bluming-štelki, HV Bela in Žičarna.

NOVINARSKI PRISPEVEK MORA BITI IZZIVALEN

Varlov Joža je bil skoraj devetnajst let urednik Železarja. Komunist, novinar, kulturnik, nenehno dejaven. Da je Železar danes tak, kakršen je, je predvsem njegova zasluga. Vedno je stal za tistim, kar je objavil, pa čeprav nekaterim to ni bilo všeč, vedno je imel v mislih delavca pri plavžu, v martinarni, za strojem, ko je pisal svoje provokativne uvodnike. Železar mu je zlezal pod kožo v teh devetnajstih letih. Čeprav že v pokoju, se še vedno vrača za svojo uredniško mizo.

»Bi se me radi znebili, ali kaj?« pravi med smehom.

Tomšičevo nagrado in red dela z zlatim vencem bi mu zavidal marsikateri novinar, a Jožu je največje priznanje beseda Železarja, ki po napornem šihu z vrčkom piva v žuljavni roki reče: »Spet si jim povedal!«

Temeljna uredniška dilema: objaviti ali ne objaviti. Kako si se ti ravnal pri tej odločitvi?

»Pri meni je zelo malo prispevkov končalo v košu. Kadar prispevka ne bi mogel objaviti zaradi njegove nepopolnosti, sem na to opozoril pisca in navadno je bilo potem vse v redu. Kadar se odločam za objavo, moram imeti pred očmi vse možne odzive, vedno sem izhajal iz tega, kako bodo to sprejeli delavci in ali je to, kar je napisano, v njihovem interesu ali ne. Seveda pa bi moral vsak novinarski prispevek bralca vzbuditi in tisti, ki ni tak, zame sploh ni novinarski prispevek. Včasih moraš pač tudi tvegati.«

Vendar pa vedno le ni šlo čisto gladko.

»Imel sem dovolj konfliktov z birokrati in tehnokrati in, žal, tudi z neznanjem.«

Pa se Joža ni dal kar tako. Prepričan, da in prav in trmast, kot zna biti, kadar ima prav, je vztrajal pri svojem konceptu uredniške politike in samostojnosti uredništva.

»Vedno sem se držal novinarskega kodeksa in danes lahko rečem, da sem ponosen na to, da je Železar v vseh teh letih ohranil samostojnost in neodvisnost. Kot urednik tovarniškega glasila moraš seveda upoštevati tudi poslovodni odbor in dogovorjeno politiko. Vendar ne smeš delati po navodilih nekoga drugega in biti le informator. Najbolj sem bil razočaran, kadar so kritizirali uredniški odbor, redkeje mene, nihče pa ni dal ustreznega odgovora. Moji uvodniki so bili skoraj vedno namenoma izizvalni, polemični. Lahko je kritizirati, teže pa je iti v polemiko, od katere ima potem tudi nekdo korist, ki prispeva k razvoju.«

Kot urednik si bil izpostavljen kritikam tudi takrat, kadar so te letele na kakega novinarja ali dopisnika.

»Kot urednik sem prevzel vso odgovornost, za vsem, kar sem objavil, sem tudi stal. Seveda so bili tudi spodrseljaji, ki smo jih morali popraviti, včasih tudi zato, ker je bil dopisnik premalo informiran.«

Ko sva že pri dopisnikih; verjetno je organizacija dopisniške mreže ena najtežjih nalog za vsako tovarniško glasilo, še posebno zato, ker so uredništva takih glasil praviloma majhna in bi brez zunanjih sodelavcev tako glasilo le težko obstajalo. Ob tem je Železar eden redkih tednikov med tovarniškimi glasili, po obsegu pa se lahko primerja tudi z regionalnimi časopisi. Najbrž ni bila lahka pot do tega, da je Železar vsa ta leta izhajal v takem obsegu in vsak teden?

»Ko sem šestinšestdesetega prišel k Železarju, smo bili v uredništvu le trije. Takrat smo tudi prešli na offset tehniko, povečali smo obseg, izpopolnjevali smo začeli uredniško zasnovano. Ko smo se usmerili tudi izven Železarne, smo pogosto naleteli na nasprotovanje. Sam sem prepričan, da ima delavec, ki daje sredstva tudi za dejavnosti v občini, pravico vedeti, kako gospodarijo z njegovim denarjem. Povečan obseg in tako široka uredniška zasnova pa sta seveda zahtevala tudi več dela. Kot urednik sem postal deklica za vse in v društvu novinarjev mi nikoli niso hoteli verjeti, da lahko tak časopis izdajajo e trije ljudje. In tudi v Železarni mi

nihče ne verjame, da sem Železarju posvetil precej več kot 42 ur na teden. Brez dopisnikov pa kajpak ne bi šlo. Potreboval sem dve, tri leta, da sem razširil dopisniško mrežo, kar je relativno malo časa. Pritegnil sem jih tudi s pogumnim objavljanjem, s tem, da Železar nikoli ni bil polakiran časopis. Žal je v tej naglici zmanjkalo časa tudi za strokovno izpopolnjevanje amaterskih dopisnikov. Ko so po osnovnih šolah začeli delovati novinarski krožki, sem se zavedel, da je to pravzaprav najbolj perspektiven kader. Začel sem objavljati njihove prispevke, delal sem z njimi in izkazalo se je, da je to dolgoročna naložba, ki se že obrestuje.

Joža je kot človek in novinar vedno nemiren, ves čas med ljudmi, in kajpak tudi za šankom, ga zbudem.

»Zakaj pa ne,« pravi. »Nisem sicer posnemal Cankarja, vendar pa moram biti kot urednik in novinar ves čas v stiku z ljudmi. Nikdar nisem uveljavljal izključno svojega mnenja, če nisem zanj dobil potrdila tudi od drugih. In velikokrat dobiš potrdi-

lo za svoje mnenje prav v oštariji, za šankom.«

V tebi se prepletata tako novinar kot kulturnik. Ob Železarju imaš na vesti tudi Liste.

»Pobudo za ustanovitev Listov je svojčas dalo 28 ljudi, ki so tedaj ne-

kaj pomenili v tem kulturnem prostoru, zato je bila pobuda brez ugovorov sprejeta. To povem zato, ker se mi zdi, da se pobudniki za novo gorenjsko kulturniško revijo vedejo nekoliko neresno. No, Listi so z leti prerasli iz literarne priloge Železarja v kulturno revijo, ki ima svojo težo tudi v slovenskem kulturnem prostoru. Nenazadnje so bili v njih objavljeni nekateri prvi prevodi Tumanjana, Brechta in Nerude. V njih smo obdelali zgodovino delavskega gibanja na tem koncu in zdaj bi se bilo treba lotiti povojnega obdobja, za kar pa je težko dobiti avtorje. Posvetili se bomo tudi varstvu kulturne dediščine. Literarnega gradiva pa nam seveda nikoli ni manjkalo. Liste sem urejal popolnoma amatersko in rad bi jih urejal, dokler bom le še mogel.«

Pred leti je Naša štampa, glasilo zveze novinarjev Jugoslavije, precej laskavo ocenila Železarja:

»Železar je znan kot tednik zelo širokega razpona. ... Ko bi Železar imel tudi zunanjepolitično rubriko, bi ga lahko primerjali z dnevnoinformativnimi časopisi. Take profesionalne ravni se ne bi sramoval noben dnevniki časopis.«

Kljub takim pohvalam pa bi bralec morda lahko sklepal, da si nasprotnik karikature in humorja.

»Nikakor ne, pred leti smo vse to tudi objavljali, vendar je bil to žal le utrinek, ki je kmalu spet zamrl. Problem je bil v zunanjih sodelavcih, ki so želeli, da bi jim jaz dajal ideje, kot pa vemo, je ideja že pol karikature. Ta mora seveda biti aktualna in udarna, s časom pa se človek izčrpa. Podobno je bilo tudi s humorjem, nekaj časa smo objavljali partizanski humor, dokler ni zmanjkalo gradiva. Res pa je, da bi bil z vsem tem Železar še bolj vabljev.«

Naj skleneva. Po skoraj devetnajstih letih urednikovanja in novinarskega dela odhajaš v pokoj (čeprav nerad). V zadnjih letih se je uredništvo Železarja povečalo, vendar si kljub temu večino uredniškega dela še vedno opravljal kar sam. S kakšnimi občutki prepuščaš svoj časopis novemu uredništvu?

»Sprva me je kar malce skrbelo, pa ne, da vam ne bi zaupal, vendar je to le veliko breme in odgovornost. Kot kaže, je bila skrb odveč, pa tudi človek z leti le nekoliko olesen, novi ljudje pa prinašajo vedno nove ideje. Vedno bom za vsako novost, ki bo pripomogla k boljšemu in bolj branemu Železarju.«

pripravil
Borut GRCE

JOŽA, SREČNO!

Malokateri odgovorni urednik tovarniškega glasila je lahko ponosen na takšno kvaliteto in ugled, kot ga je dosegel jeseniški »Železar«. Vse to pa je plod izredne prizadevnosti uredniškega odbora in uredništva in še posebej dolgoletnega glavnega in odgovornega urednika Joža Varla, človeka z velikim občutkom in ljubeznijo do svojega dela. Njega in njegov časopis poznamo po vsej Sloveniji in tudi drugod. Joža Varla novinarji poznamo kot zelo dobrega in plemenitega tovariša, prijatelja, izrednega novinarja, ki je svoje znanje kalil ob jeseniških martinovkah in plavžih, ki se je znal približati delavcem in jih tudi poslušati.

Mnogokrat je Joža zapustil svojo pisalno mizo in odšel med delavce preveriti in potrditi resnico, o kateri je pisal. Želez je slišati glas človeka. Zanj je človek bil in ostal izhodišče vsakega ustvarjanja. Rad ima človeka, delavca, rad ima svoj kolektiv, s katerim je živel in rasel, delil z njim dobro in zlo in se veselil njegovih uspehov. Precej debela knjiga bi bila, če bi hoteli v njej zbrati vse, kar je tovariš Joža napisal v svojem dolgoletnem bogatem in odgovornem delu. Njegove uvodnike na prvi strani Železarja so brali ne le delavci in občani Jesenice, Gorenjske, ampak tudi v širši družbeni skupnosti.

Kot vojaški novinar sem mnogo doživel. Marsikdaj sem na osamljeni karavli videl graničarja, ki je bral »Železarja«, videl sem vojake na Primorskem, Gorenjskem, Stajerskem, po vsej Jugoslaviji, ki niso bili delavci Železarne, pa so brali »Železarja«, ker se jim je zdel zanimiv in privlačen. Radi so ga imeli vsi, ki so ga prejeli po vsej naši domovini, vsi nekdanji delavci Železarne so z veseljem prebirali novice iz svojega nekdanjega delovnega kolektiva. Brali so ga zato, ker je jeseniški »Železar« po svoji kvaliteti, vsebini in zanimivosti že vrsto let najboljši tovarniško glasilo v Sloveniji. »Železar« je glasilo, kakršnega si želimo in ki popolnoma ustreza svojemu namenu.

Že vrsto let prebiram najrazličnejša glasila slovenskih in drugih delovnih organizacij, vendar malokatero od njih analizira svoje naloge, upošteva mnenje baze o sebi in se trudi, da bi postalo še bolj zanimivo, še bolj informativno in brano. Za vse

to je dolga leta skrbel tovariš Joža s svojimi sodelavci. Joža je živel za »Železar« in marsičemu se je odrekel v svojem zasebnem življenju, da je »Železar« to, kar je. Marljivo je pisal, prevajal, glasilo tehnično urejal, usmerjal delo uredništva, sodeloval s sodelavci in oblikoval široko mrežo dopisnikov. Cenil je delo amaterskega in poklicnega pisca, pomagal jim je in le malokrat je prispevek dopisnikov končal v uredniškem košu.

Poleg vsega tega je bil Joža zelo aktiven tudi v družbenopolitičnem življenju, predvsem pa na kulturnem področju, vendar zato nikoli ni zapostavljal »Železarja«. Skrbel je za njegov razvoj, izpopolnjevanje. To pa zahteva veliko znanja, energije, potrpežljivosti. Vse to je tovariš Joža zmogel, odgovorno in vzorno. Dokaz za to so številna priznanja, ki jih je prejel v tem času, posebno najvišje priznanje Društva novinarjev Slovenije za kvaliteto tovarniškega glasila.

Spominjam se srečanja med pokojnim Francem Leskoškom-Luko in tovarišem Jožem. Tovariš Luka mu je stisnil roko in mu čestital za tak časopis ter mu zaželel, da še naprej vztraja na tej poti. Sedaj, ko je delo zaupal mlajšim, se mu mi, njegovi prijatelji, iskreno zahvaljujemo za vse delo in skrb za kvaliteto glasila. Mladim, ki so prevzeli te odgovorne funkcije, pa želimo, da nadaljujejo njegovo pot, da ga ne pozabijo, ker bo njegova pomoč vedno iskrena in dragocena.

Tebi, tovariš Joža, pa srečno v službenem pokoju.

Svetislav Nikolič

19. aprila 1985 je odšel v pokoj Joža Varl, glavni in odgovorni urednik ŽELEZARJA. To je le skopi zapis, ki bo ostal v kadrovski evidenci Železarne. Ta datum in ime pa, kot v mnogih primerih, »skrivate« še mnogo več: delo, vztrajnost, odrekanja, potrpežljivost ... Koliko števil ŽELEZARJA je izšlo v teh devetnajstih letih, koliko gradiva je bilo potrebno zbrati za vsako številko? Joža predobro ve, koliko dela je vložil v tem času, kolikokrat je pozno v noč za pisalnim strojem tehtal posamezna stališča, mnenja, ocene in kolikokrat je sredo dočkal za pisalno mizo pri urejanju glasila. In koliko časa, pogovorov in prepričevanj je bilo potrebnih pri ustvarjanju tako široke mreže dopisnikov, na katero je bil lahko ponosen vsak časopis.

Nesebično je Joža razdal svoje znanje, izkušnje vsem, s katerimi je vsa ta leta sodeloval.

Vsako sredo, ko zapuščamo prostore Gorenjskega tiska, ko ŽELEZARJA le še »oblečemo« za četrtkovno pot do bralcev, nam Joževi dolgoletni sodelavci in prijatelji naročijo: »Pozdravite Botra!«. V teh besedah je pri delavcih Gorenjskega tiska polno topline, prijateljstva, ki ga je težko prenesti na papir. Tudi sedaj, ko je Joža že v pokoju, redno spremljajo njegovo delo na kulturnem področju.

V zadnjih dveh mesecih se je na uredništvu oglasilo precej delavcev Železarne, pisalo je nekaj dopisnikov, mnogo je bilo telefonskih klicev in večina teh dopisov in razgovorov se je končala: »... pa Joža lepo pozdravi!« Teh devetnajst Joževih let ŽELEZARJA ne more in ne sme zatajiti.

Varlov Joža je odšel v pokoj, a bo še vedno prisoten v ŽELEZARJU s svojimi prispevki. Prepričan sem, da tako kot dosedaj brez dlake na jeziku (ali bolje na peresu), kar je bila največja značilnost njegovih prispevkov.

V imenu vseh, ki Joža poznamo: HVALA IN SREČNO Uredništvo

OB UPOKOJITVI JOŽA VARLA

1. marca je JOŽA VARL, dolgoletni glavni in odgovorni urednik našega tednika ŽELEZAR, odšel na zadnji dopust, 19. aprila pa v zasluženi pokoj.

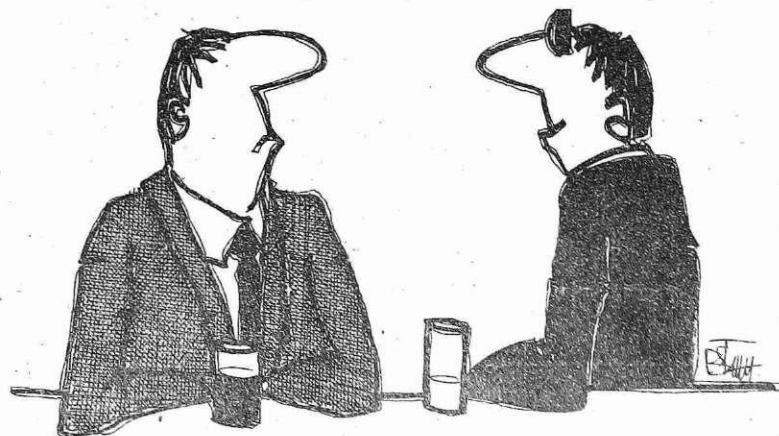
Jožu Varlu se v imenu zunanjih dopisovalcev v naš tednik ŽELEZAR zahvaljujem za tovariške odnose in razumevanje, kakor tudi za vsestransko pomoč pri končnem oblikovanju naših prispevkov. Čeprav večkrat nismo bili zadovoljni z njegovimi odločitvami o kakšnem popravku ali skrajševanju naših prispevkov, je Joža Varl poleg svoje odgovorne dolžnosti urednika našel vedno še toliko časa, da nas je tovariško sprejemal in nas poučil, če je bilo potrebno. Zato smo se od njega mnogo naučili.

Čeprav je »z dušo in telesom zapisan Železarju«, je prišel čas zaslužene upokojitve in prepuščanja delovnega mesta odgovornega urednika mlajšemu Miletu Crnoviču, ki mu na novi in odgovorni dolžnosti vsi dopisovalci želimo veliko uspešnega dela.

Jožu Varlu pa želimo še veliko krepkega zdravja, da bi še dolgo uspešno deloval kot družbenopolitični in kulturni delavec na Jesenicah.

JOŽA, SREČNO ŠE MNOGO LET!

Franjo Ropret

— Ali veš, da kot novinar dobivam največ informacij prav za šankom?
— In kaj hočeš? Da bi dobival še terenski dodatek?

SEJE SKUPŠČIN SIS

(Nadaljevanje s 1. strani)

in predlogu finančnega plana za leto 1985; poročilo o delu TOZD Zdravstveni dom in TOZD Obratna ambulanta Železarne v letu 1984; predlogu sklepa o prispevkih za zdravstveno varstvo za leto 1985; poročilu strokovnega kolegija o uresničevanju varčevalnih ukrepov v zdravstvu v letu 1984; poročilu skupne strokovne službe SIS za leto 1984 in programu in finančnem planu za leto 1985; osnutku dolgoročnega plana občinske in medobčinske zdravstvene skupnosti in o osnutku samoupravnega sporazuma o temeljih plana občinske zdravstvene skupnosti za obdobje 1986—1990.

Občinski zdravstveni skupnosti je za izvajanje programov v letu 1985 namenjenih 931.334.000 din ali 46,4 % več kot v letu 1984, skupaj s prenešenimi sredstvi in drugimi prihodki pa bodo imeli na voljo 942.488.000 din. S predvidenimi prihodki ne bodo mogli v celoti pokrivati vseh izdatkov za zdravstveno varstvo. Pri zdravstvenih organizacijah se zbira neposredni prispevek uporabnikov zdravstvenih storitev, ki je lani znašal 17.190.000 din, letos pa naj bi bil za 28 % višji.

Prispevna stopnja naj bi od 1. maja dalje znašala 9,64.

IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST

Poleg običajnih točk dnevnega reda bodo delegati 9. maja ob 16. uri v Kazini razpravljali in sklepali o: poročilu o delu skupnosti v letu 1984 skupaj z izvrševanjem finančnega načrta; predlogu finančnega načrta za leto 1985; poročilu o delu skupne službe SIS v letu 1984 in predlogu programa dela in finančnega načrta; osnutku dolgoročnega plana 1986—2000; osnutku samoupravnega sporazuma o temeljih plana 1986—1990 in predlogu družbenega dogovora o izgradnji in financiranju muzeja revolucije in NOB Gorenjske v Begunjah.

Skupnost je v letu 1984 po prispevni stopnji združila 319.345.241,50 din, skupni prihodki pa so znašali 332.889.158,10 din. Za letošnje leto predvidevajo, da bodo po prispevni stopnji združili 487.212.000 din ali 52,5 % več kot lansko leto, s prenešenimi sredstvi pa naj bi skupni prihodki znašali 487.731.177,60 din. Od 1. maja dalje je predlagana prispevna stopnja 5,41.

SKUPNOST OTROŠKEGA VARSTVA

Na seji skupščine danes, 25. aprila, ob 17. uri v Kazini bodo delegati razpravljali in sklepali o: realizaciji finančnega načrta v letu 1984 in predlogu finančnega načrta za leto 1985; poročilu o delu skupnih organov skupščine v času med obema sejama; poročilu o delu vzgojnovarstvene organizacije; ekonomski ceni storitev v vzgojnovarstveni dejavnosti in predlogu novih cen oskrbe v vzgojnovarstvenih enotah pri osnovnih šolah; o poteku priprav na enotno skupno evidenco upravičencev socialnovarstvenih pomoči; osnutku dolgoročnega plana razvoja 1986—2000; osnutku samoupravnega sporazuma o temeljih plana skupnosti 1986—1990 in poročilu skupne strokovne službe SIS.

Skupni prihodki skupnosti so v lanskem letu znašali 167.286.497,60 din, letos pa jih predvidevajo v višini 262.067.468,10 din ali 56,7 % več. Po predlogu naj bi prispevna stopnja za redno dejavnost znašala 1,24, za družbene pomoči otrokom pa 1,11, in sicer od 1. maja dalje. Cene oskrbe v vzgojnovarstvenih organizacijah naj bi se po predlogu s 1. majem povečale od 38 do 48 %, polno ceno oskrbe pa bodo plačevali starši, kjer mesečni dohodek na družinskega člana presega določeni limit.

SKUPNOST SOCIALNEGA SKRBSTVA

Seja skupščine bo v ponedeljek, 6. maja, ob 16. uri v Kazini, delegati pa bodo razpravljali in sklepali o: izvrševanju finančnega načrta v letu 1984 in predlogu finančnega načrta za leto 1985; poročilu koordinacijskega odbora skupščine med obema sejama; poročilu Centra za socialno delo za leto 1984; poročilu o delu Doma upokojencev dr. F. Berglja v letu 1984; informaciji o poteku priprav za izvajanje enotne skupne evidence upravičencev socialnovarstvenih pomoči; osnutku dolgoročnega plana skupnosti 1986—2000, osnutku temeljev plana 1986—1990 in poročilu skupne strokovne službe SIS.

Skupni prihodki Skupnosti socialnega skrbstva so v letu 1984 znašali 43.184.250,22 din, za letošnje leto pa so predvideni v višini 67.848.000 din ali 57 % več. Prispevna stopnja za dejavnost socialnega varstva naj bi od 1. maja dalje znašala 0,73 iz bruto osebnega dohodka.

KULTURNA SKUPNOST

Delegati Kulturne skupnosti Jesenice se bodo sestali 8. maja ob 13. uri

v Kazini in razpravljali ter sklepali o: izvrševanju finančnega načrta v letu 1984 in finančnem načrtu za letošnje leto; osnutku dolgoročnega programa razvoja kulturnih dejavnosti v občini; osnutku samoupravnega sporazuma o temeljih plana skupnosti 1986—1990; predlogu družbenega dogovora o izgradnji in financiranju muzeja revolucije in NOB Gorenjske v Begunjah in poročilu o delu skupne službe SIS v letu 1984.

Kulturna skupnost je v lanskem letu imela skupnih prihodkov 26.499.136 din, za letošnje leto pa je predvidenih 46.171.570 din ali 74 % več, ker bo prevzel nekatere skupne obveze vseh SIS in nekatere nove naloge. Prispevna stopnja je od 1. maja dalje predlagana v višini 0,53.

TELESNOKULTURNA SKUPNOST

Seja skupščine bo 9. maja ob 13. uri v Kazini, delegati pa bodo razpravljali in sklepali o: izvrševanju finančnega načrta v letu 1984 in predlogu finančnega načrta za leto 1985; osnutku dolgoročnega programa skupnosti; osnutku samoupravnega sporazuma o temeljih plana 1986—1990; osnutku samoupravnega sporazuma o prenosu in usmerjanju sredstev za vzdrževanje in komunalne storitve pri športnih objektih v občini, ki se zbirajo pri Komunalni skupnosti Jesenice za Telesnokulturno skupnost za leto 1985 in o poročilu o delu skupne službe SIS v letu 1984.

Telesnokulturna skupnost je v letu 1984 imela skupnih prihodkov 38.877.078,60 din, od tega od Komunalne skupnosti za vzdrževanje športnih objektov 5.752.500 din. Za letošnje leto so predvideni skupni prihodki v višini 66.612.843 din ali 71,3 % več kot leto poprej. Prispevna stopnja naj bi od 1. maja dalje znašala 0,33.

RAZISKOVALNA SKUPNOST

Skupščina Raziskovalne skupnosti se bo sestala 7. maja ob 12. uri v Kazini, delegati pa bodo razpravljali in sklepali o: realizaciji finančnega načrta v letu 1984 in predlogu finančnega načrta za leto 1985; poročilu o delu skupne službe SIS v letu 1984; osnutku dolgoročnega plana razvoja raziskovalne dejavnosti v občini; osnutku samoupravnega sporazuma o temeljih plana 1986—1990 in predlogu družbenega dogovora o izgradnji in financiranju muzeja revolucije in NOB Gorenjske v Begunjah.

Skupni prihodki Raziskovalne skupnosti občine so v lanskem letu znašali 2.518.205 din, za leto 1985 pa so predvideni v višini 5.880.383 din, kar je 134 % več kot leto poprej. Od 1. maja dalje je predlagana prispevna stopnja v višini 0,03 %.

SKUPNOST SOCIALNEGA VARSTVA

Delegati Skupnosti socialnega varstva se bodo sestali v sredo, 8. maja, ob 17. uri v Kazini in razpravljali ter sklepali o: izvrševanju finančnega načrta v lanskem letu in predlogu finančnega načrta za leto 1985; poročilu o delu skupne službe SIS v letu 1984; poteku priprav na izvajanje enotne skupne evidence upravičencev socialnovarstvenih pomoči; osnutku dolgoročnih usmeritev skupnosti in izhodiščih za oblikovanje samoupravnega sporazuma o uskladi planov elementov socialne politike za obdobje 1986—1990.

Skupnost je imela v letu 1984 skupnih prihodkov 3.060.120 din, za letošnje leto pa jih načrtujejo v višini 7.227.934 din ali 136 % več kot leto poprej. Sredstva za dejavnost skupnosti združujejo: Skupnost otroškega varstva, Skupnost socialnega skrbstva, Stanovanjska skupnost, Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja, Skupnost za zaposlovanje, Izobraževalna skupnost, Zdravstvena skupnost, Kulturna skupnost in Telesnokulturna skupnost.

STANOVANJSKA SKUPNOST

Skupščina Stanovanjske skupnosti se bo sestala v sredo 8. maja, ob 16. uri v dvorani Skupščine občine. Delegatom je predloženo v obravnavo in sklepanje: predlog izvršitve finančnega načrta v letu 1984; poročilo o delu in poslovanju Samoupravne stanovanjske skupnosti v letu 1984; poročilo o izvršitvi programa vzdrževanja, prenove in modernizacije stanovanj, stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov za leto 1984; predlog finančnega načrta za leto 1985; predlog programa vzdrževanja, prenove in modernizacije stanovanj, stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov v letu 1985; osnutek dolgoročnega plana skupnosti; osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana skupnosti 1986—1990; predlog programa dela in finančnega načrta skupne strokovne službe SIS za leto 1985; predlog sprememb in dopolnitev pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje družbeno najemnih stanovanj iz sredstev solidarnosti v

občini z osnovami in merili za sestavo prednostne liste.

KOMUNALNA SKUPNOST

Delegati Komunalne skupnosti se bodo sestali v torek, 7. maja, ob 17. uri v sejni dvorani Skupščine občine in razpravljali in sklepali o: predlogu poročila o izvajanju letnega plana komunalnih del za leto 1984 in predlogu izvršitve finančnega načrta skupnosti in delovne skupnosti Komunalne skupnosti za leto 1984; predlogu finančnega načrta skupnosti za leto 1985; predlogu letnega plana komunalnih del v letošnjem letu; osnutku dolgoročnega plana skupnosti do leta 2000; osnutku samoupravnega sporazuma o temeljih plana skupnosti za obdobje 1986—1990; predlogu samoupravnega sporazuma o prenosu in usmerjanju sredstev za vzdrževanje komunalne storitve pri športnih objektih za leto 1985 in predlogu programa dela in finančnega načrta skupne strokovne službe za leto 1985.

Skupni prihodki Komunalne skupnosti so v letu 1984 znašali 270.731.688,60 din ali 31 % manj, kot so načrtovali, za letošnje leto pa jih načrtujejo, skupaj s krediti Ljubljanske banke in drugih, v višini 586.803.000 din. Lanskoletni odhodki so znašali 256.556.362,10 din ali 65 % načrtovanih, pozitivno razliko v višini 14.175.326,50 din pa so prenesli v letošnji finančni načrt, ki predvideva skupne odhodke v višini planiranih prihodkov.

Skupni prihodki delovne skupnosti strokovne službe Komunalne skupnosti so v letu 1984 znašali 2.547.743,50 din, oziroma 7 % manj, kot so planirali. Skupni odhodki so bili v višini prihodkov ali 97 % planiranih. Letos pa je strokovna služba prenešena v skupne službe SIS in znaša prispevek Komunalne skupnosti za opravljanje del in nalog v skupnih službah 5.247.390 dinarjev.

SKUPNOST ZA VARSTVO PRED POŽAROM

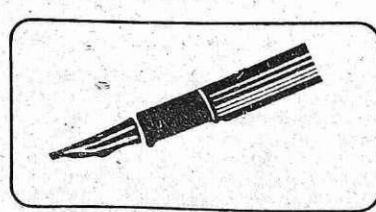
Skupščina Skupnosti za varstvo pred požarom se bo sestala v sredo, 8. maja, ob 16. uri v sejni dvorani poklicne in reševalne službe Železarne Jesenice. Delegati bodo razpravljali in sklepali o: zaključnem računu skupnosti za leto 1984; predlogu programa dela in finančnega načrta za leto 1985; osnutku dolgoročnega plana skupnosti za obdobje 1986—1990 oziroma 2000; osnutku samoupravnega sporazuma o temeljih plana za obdobje 1986—1990; poročilu občinske gasilske zveze za leto 1984; predlogu programa in finančnega načrta skupne strokovne službe SIS za leto 1985 in o poročilu delegata o delu Zveze SIS za varstvo pred požarom SR Slovenije med zasledenimi skupščine.

Skupni prihodki skupnosti so v letu 1984 znašali 24.336.323,61 din ali 37 % več, kot so planirali, za letošnje leto pa predvidevajo skupne prihodke v višini 31.400.000 dinarjev ali 29 % več kot leto poprej. Skupne odhodke so realizirali v višini 21.991.320,35 din, pozitivno razliko pa prenesli v letošnji finančni načrt.

Vse samoupravne interesne skupnosti bodo obravnavale osnutke dolgoročnih planov do leta 2000 in osnutke samoupravnih sporazumov o temeljih planov za obdobje 1986—1990. Osnutki naj bi bili zaradi svoje pomembnosti v javni razpravi do konca junija letos. Sestavljalci gradiva navajajo, da je bilo dokaj težko pripraviti osnutke, ker so ob sestavljanju kasnili tudi drugi temeljni nosilci planiranja in še ni bilo vseh finančnih podatkov o letošnjem letu in predvidevanjih za prihodnje. Zato so v osnutke vključeni le tisti podatki, ki so bili ob sestavljanju znani, v ostalih primerih pa so sestavljalci predvideli samo globalna razmerja.

Na področju družbenih dejavnosti predvidevajo, da bodo sredstva skupne porabe v globalu rasla skladno z rastjo dohodka v občini, sedaj sredstva za te dejavnosti zaostajajo za rastjo dohodka za 10 %, na področju skupnosti materialne proizvodnje pa niso predvidene bistvene spremembe v primerjavi z obdobjem, ki se izteka, razen pri Komunalni skupnosti, kjer bodo potrebna večja vlaganja zaradi zanemarjanja tega področja v preteklosti in večjih potreb, ki se sedaj pojavljajo.

Ker je v osnutkih navedenih planskih dokumentov dejansko vgrajena naša prihodnost, predvsem pa mladih generacij, bi bilo prav, da se v javno razpravo o osnutkih ustvarjalno in konkretno vključi čim več delovnih ljudi in občanov.

OBVESTILA KOLEKTIVU – OBVESTILA KOLEK

RAZPORED DEŽURNIH ŽELEZARNE OD 6. DO 12. MAJA

6. maja, Jože ŠLIBAR, vodja Transporta, Jesenice, Cesta 1. maja 58.
7. maja, Jože KOBENTAR, vodja kadrovskega sektorja, Jesenice, Hrušica 19.
8. maja, Franc VIČAR, vodja invest. razvoja, Žirovnica, Rodine 51, tel. št. 80-286.
9. maja, Albina TUŠAR, član PO, Blejska Dobrava 16/b, tel. št. 83-082.
10. maja, Romana BRADIČ, vodja TOZD Družbena prehrana, Jesenice, Titova 22, tel. št. 83-276.
11. maja, Emil AŽMAN, vodja sektorja novogradenj, Žirovnica, Breg 129, tel. št. 80-243.
12. maja, Božidar BARTELJ, podpredsednik PO, Jesenice, Titova 3/a, tel. št. 81-453.

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 29. 4.	JANEZ JAKŠIČ	PETER ŠKLOČA
TOREK — 30. 4.	MITJA KERSNIK	DUŠAN BAK
SREDA — 1. 5.	FRANC NOVAK	BOŽIDAR INTIHAR
ČETRTEK — 2. 5.	MIRKO ZUPAN	PAVEL ŽMITEK
PETEK — 3. 5.	MARTIN BRUMAT	IVAN MEŽIK
SOBOTA — 4. 5.	JANEZ KOVAČ	FRANC CERKOVNIK
NEDELJA — 5. 5.	AHMED TELALOVIČ	IGOR LOGAR
PONEDELJEK — 6. 5.	BOGOMIR SVETINA	BOJAN FINC
TOREK — 7. 5.	MARJAN ENDLIHER	ANTON KAVČIČ
SREDA — 8. 5.	JOŽE ZIDAR	MARJAN DROLČ
ČETRTEK — 9. 5.	PRIMOŽ ŽVAB	JOŽE PEZDIRNIK
PETEK — 10. 5.	FRANC BERNIK	BOŽIDAR ČERNE
SOBOTA — 11. 5.	KAREL KOBLAR	FRANCI ZUPANČIČ
NEDELJA — 12. 5.	DUŠAN ŠMID	BURJA ANTON

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

Od 29. aprila do 4. maja bodo delale naslednje obratne ambulante: DOPOLDNE: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.

Za borce od 6,30 do 8. ure. POPOLDNE: II. obratna ambulanta — dr. Janez Zaletel in III. obratna ambulanta — dr. Bernarda Benedik.

V soboto, 4. maja, samo dopoldne: II. obratna ambulanta — dr. Janez Zaletel in III. obratna ambulanta — dr. Bernarda Benedik.

ZOBNE AMBULANTE: DOPOLDNE: 29. in 30. aprila I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar. 3. maja bo I. zobna ambulanta zaprta.

III. zobna ambulanta — mag. dr. Bela Gazafi. Za Vatrostalno: od 9,30 do 10,30

3. maja bo III. zobna ambulanta zaprta. POPOLDNE: II. zobna ambulanta — dr. Alojz Smolej (samo 3. maja).

V soboto, 4. maja, samo dopoldne: II. zobna ambulanta — dr. Alojz Smolej.

Od 6. do 11. maja bodo delale naslednje obratne ambulante: DOPOLDNE: II. obratna ambulanta — dr. Janez Zaletel in III. obratna ambulanta — dr. Bernarda Benedik.

POPOLDNE: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.

Za borce od 13,30 do 15. ure. V soboto, 11. maja samo dopoldne: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.

Zobne ambulante: DOPOLDNE: II. zobna ambulanta — dr. Alojz Smolej. Za borce vsak dan od 7. do 8. ure in ne več od 11. do 12. ure. III. zobna ambulanta — mag. dr. Bela Gazafi. Za Vatrostalno: od 9,30 do 10,30.

POPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar. V soboto, 11. maja, samo dopoldne: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar.

RAZPORED DEŽURSTVA V VATROSTALNI ZENICA TOZD JESENICE

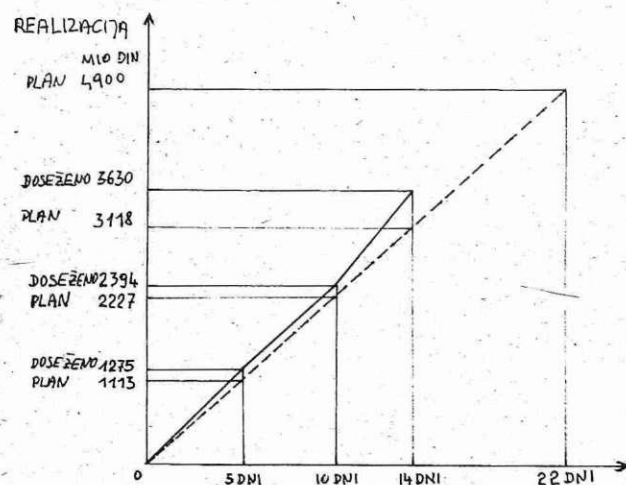
27. in 28. aprila, Branko MARKIZETI, Jesenice, Titova 4/a tel. št. 83-596.

1. in 2. maja, Tomaž ZALOKAR, Jesenice, Titova 22, tel. št. 81-213.

4. in 5. maja, Tomaž ZALOKAR, Jesenice, Titova 22, tel. št. 81-213.

Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure v Vatrostalni, telefon 81-743, oziroma telefon Železarne 34-65.

V preostalem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj je dežurni dosegljiv na domu.

DOSEGANJE SKUPNEGA CILJA POSLOVANJA ZA MESEC APRIL

Po štirinajstih odpremnih dneh meseca aprila smo dosegli 3,6 mio din realizacije. Procent doseganja planirane realizacije se vidno dviga — tokrat presegamo planirano za 16 %. (Po desetih dnevih je bil rezultat preseganja samo 7,7 %).

Resnici na ljubo moramo povedati, da so v javniški obrati odpremili nekaj blaga tudi na prosto soboto — na račun dela med prazniki. Tako dober rezultat prodaje bomo težko zadržali do konca meseca, če delo 29. in 30. aprila ne bo potekalo z normalnim tempom.

Oddelek za nagajevanje

12. SEJA ODBORA ZA KADRE IN DRUŽBENI STANDARD PRI DELAVSKEM SVETU ŽELEZARNE

V sredo, 17. aprila, so se na redni seji sestali člani odbora za kadre in družbeni standard pri delavskem svetu Železarn. Sklepe prejšnjih sej so v celoti izvršili, razen sklepa 11. seje odbora o pripravi pripravnosti, organiziranem v sodelovanju z ŽIC, ki se postopno uveljavlja tudi pri drugih poklicih srednjega usmerjenega izobraževanja.

Odbor je bil seznanjen z udeležbo Žarka Lozarja z ERC na tečaju CA 49 v IBM izobraževalnem centru v Londonu. Potovanje je odobril odbor za splošne zadeve pri delavskem svetu Železarn. Seznanjen je bil tudi s poročilom Ivanke Zupančič s strokovne ekskurzije v Svetovno zdravstveno organizacijo v Genovno.

Razpravljali so o poročilu o poteku izdelave investicijskega programa in dokumentacije za predelavo samškega doma na Ruparjevi 8 v družbeni stanovanjski hiši, ki ga je pripravil vodja sektorja novogradenj. Iz poročila je razvidno, da je izdelava idejnih rešitev, odločanje o strukturi stanovanj in naročanje ter izdelava dokumentacije trajala 16 mesecev in nato še tri mesece izbira izvajalcev in pričetek del. Odbor je na osnovi ustnega poročila vodja oddelka za družbeni standard ugotovil, da je kadrovskega sektorja svoje obveznosti opravil v okviru določenega roka in ni kriv za zadrževanje realizacije projekta. Da v prihodnje do takšnih zastojev ne bi več prišlo, člani odbora priporočajo vsem vodjem sektorjev, sodelujočih pri realizaciji projekta, da ugotovijo potek opravljanja del.

Ponovno sta bili obravnavani vloge Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana — Univerzitetne klinike za plastično kirurgijo in opekline ter Gorenjske bolnišnice — Jesenice. Univerzitetni kliniki je odbor odobril 285.000 dinarjev iz sredstev odbora za nabavo umetnih pljuč; Bolnici Jesenice pa odbor sredstev ni odobril, ker jih za tako visoko investicijo nima, vendar pa nabavo kaliskopa (premičnega operacijskega rentgenskega aparata) podpira in predlaga pripravo finančne konstrukcije, ki naj jo potem ponovno predloži v razpravo vsemu združenemu delu in Zboru združenega dela Skupščine občine Jesenice.

Finančno pomoč so odobrili naslednjim proslcem: Gorski reševalni službi — postaji Kranjska gora, Gorski reševalni službi — postaji Rateče, Zvezi tabornikov Slovenije — Špiškovemu odredu z Blejske Dobrave, Zvezi tabornikov Slovenije — odredu Jeklarjev Jesenice, Namiznoteniškemu klubu Jesenice — sekciji Murova, Krajevni konferenci SZDL Blejska Dobrava, osnovni organizaciji sindikata TOZD Energetika, radio klubu Železar, moškemu pevskemu zboru Društva upokojencev Jesenice in gorenjskemu društvu za cerebralno paralizo — gorenjskemu strokovnemu timu za cerebralno paralizo. Obravnavali so tudi prošnje Društva invalidov Jesenice, krajevnih skupnosti Zirovnica in Planinskega društva Zreče, ki pa jih niso odobrili.

Seznani so se s povišanjem kadrovskega štipendij in zahvalami učencev osmih razredov OŠ Karavanskih kurirjev NOB Koroška Bela

in Centra srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice za finančno pomoč. Finančno pomoč so odobrili Vzgojno-izobraževalnemu zavodu — Aktivu učiteljev matematike in fizike z Jesenic, Stefanu Jerenu, študentu Fakultete za elektrotehniko pa so podaljšali rok dokončanja šolanja.

Obravnavali so tudi predlog novih cen stanarin za samske domove in cen toplaga oz. hladnega obroka in sprejeli naslednje sklepe:

— Cena stanarin za zunanje koristnike in delavce, ki so bili v Železarni obračunani, znaša od 1. maja 1985 dalje 350 dinarjev dnevno.

— Cena stanarin za delavce Železarn znaša od 1. maja 1985:

— v dvoposteljni sobi v samskem domu Koroška Bela, Sava in Plavž 1.740 din,

— za dvoposteljno sobo v novem samskem bloku 1.980 din,

— za enoposteljne sobe v sam-

skem domu Sava in Plavž 1.980 din mesečno.

— Cena bona za malico za ZUNA-NJE koristnike znaša od 15. maja 1985 180 din, vrednost bona za nakup delikatese pa je 110 din.

— Za uslužbenca in učence srednjega usmerjenega izobraževanja velja cena bona 118 din, kolikor dovoljuje družbeni dogovor.

— Vrednost bona za delavce Železarn znaša 110 din za nakup hrane po lastni izbiri z artikli, ki so še v prosti prodaji; nakup ne sme biti manjši od 100 din.

— Za delavce za dietno prehrano, ki prejemajo vrednostna potrdila za nakup svežega mesa, se je vrednost potrdil povišala na 2.720 din od 15. aprila 1985 dalje.

— Večji nakupi hladnih obrokov (več kot pet komadov) so v kantinah po končani redni delitvi od 10.30 do 11.30.

Po krajši razpravi je odbor sprejel tudi ugotovitve, da se je v prihodnje potrebno izogibati »sejam po telefonu«, za katerimi se skriva slabo delo odgovornih.

CPSI — D. B.

TOZD Remontne delavnice

25. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Namestnik predsednika odbora za delovna razmerja pri delavskem svetu TOZD Remontne delavnice Dolfi Jeršin je 16. aprila sklical 25. redno sejo, katere so se udeležili tudi vodja temeljne organizacije, delegat odbora samoupravne delavske kontrole in kadrovik. Ugotovili so, da so vsi sklepi 24. redne in izredne seje odbora uresničeni.

Dva delavca so sprejeli v delovno razmerje za opravljanje del in nalog 4. električar in 3. klepar, na predlog vodij oddelkov oziroma obratovodij pa je bilo premeščenih 11 delavcev. Zaradi nadomeščanja v času dopustov so skladiščniki materiala in orodja v GRD podaljšali odločbo za opravljanje navedenih nalog do 31. avgusta tega leta. Sklenili so tudi, da bo predlog za napredovanje ključavničarja montažnega oddelka obravnavan, če bo uspešno opravil diplomno na poklicni šoli.

Na objavo prostih del obratni vzdrževalec VMR specialist se je v roku prijavo sedem kandidatov, odbor je izbral najustreznejšega.

Delavcu TOZD Strojne delavnice so odobrili prestop v TOZD Remontne delavnice, če bo dobil soglasje svoje TOZD.

Prošnjo zidarja za sprejem v delovno razmerje bodo obravnavali po pogovoru z njim na naslednji seji odbora.

Obravnavali so sedem vlog organizacij in društev za odobritev izredno plačane odsotnosti. Razen ene so bile vse prošnje ugodno rešene.

Potrdili so predlog kadrovskega sektorja, da delavcu montažnega oddelka zaradi potreb po ključavničarjih v TOZD Remontne delavnice ni treba vrniti štipendije v znesku 42.586 din, s tem, da bo pogodbeno vezan na Železarno najmanj dvojno dobo prejemanja štipendije.

Delavcu žerjavnega oddelka so dovolili opravljati malo obrt, če ne bo moteno redno delo v Železarni.

Soglašali so, da delavec instalcijskega oddelka sklone delovno razmerje v TOZD Valjarna blumingštel za tretjino delovnega časa, pod pogojem, da so prioritete delovne naloge tudi v popoldanskem času v TOZD Remontne delavnice.

Soglasno so sprejeli predlog obrata GRD, da se zaradi pomanjkanja delavcev v delavnici kleparjev pogodbeno za 60 dni v letu zaposli upokojenca za opravljanje del 3. kleparja.

Brez pripomb so sprejeli sklep, da izdelavo lesenih mrež srednjega dela čistilcev plavžnega plina v TOZD Plavž pogodbeno izvede 15 delavcev gradbeno remontnih delavnic.

Seznani so se z informacijo vodja TOZD, da je bilo 20. marca z odločbo uvedeno troizmensko delo za osem delavcev obrata RTA zaradi preprečevanja gospodarske škode v TOZD Hladna valjarna Bela in težav pri delovanju Sendzimira. Zaradi normalizacije stanja ukrep ne velja več.

Zaradi potreb po vzdrževalcih RTA za jeklarstvo 2 so člani odbora zadolžili kadrovskega sektorja, da vzdrževalne kadre pravočasno pridobi in usposobi pred testiranjem nove jeklarne.

Ugotovili so tudi, da delavcu obrata RTA s 1. majem poteče redni odpovedni rok. Takrat bo lahko prestopil v TOZD Valjarna debele pločevine.

ZK

23. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

V TOZD Žebljarna je bila v sredo, 17. aprila 23. redna seja odbora za gospodarstvo, ki jo je vodil namestnik predsednika Peter Grubar. Vse sklepe 22. seje so izvršili.

Vodja TOZD je člane odbora seznanil z ukrepi za izboljšanje kvalitete žebeljev. Določeni delavci morajo naloge opraviti do določenega roka. Ker bo le izvrševanje teh ukrepov izboljšalo kvaliteto, morajo vsi svoje naloge odgovorno opraviti. Odboru je potrebno na vsaki seji poročati o rezultatih ukrepov predvsem pa o neizvršenih nalogah.

Vodja TOZD je podal poročilo o izvrševanju plana v mesecu maju. Družbeni plan je bil 800 ton, operativni pa 850 ton, ker stroji za navojnike niso obratovali. Izdelanih je bilo 901,1 tona žebeljev — družbeni plan je bil dosežen 112,64 %, operativni pa 106,02 %. Kumulativno je bil družbeni plan 2.270 ton dosežen za prvo tromesečje z 2.433,1 tone. Za izvoz so izdelali 881,2 tone žebeljev (111,2 tone v mesecu maju). Načrtovani izvoz za tri mesece so presegli za 184,6 tone ali za 8,43 %. V mesecu maju so odpremili 855,8 tone, od tega 830 ton za izvoz.

Po asortimentu plan ni dosežen. Največji izpad predstavljajo navojniki, ker v maju niso bili v redni proizvodnji, saj zanje ni naročil, teh pa ni, ker se prve reklamacije iz ZRN in ZDA niso povsem rešene. Po daljšem času je stekla proizvodnja pocinkanih žebeljev. Uspešno je bilo pakiranje žebeljev v enolitrsko embalažo, 42,5 tone žebeljev v rednem delovnem času, v podaljšanem času pa 24,3 tone. Na Wafios pakirni napravi je bilo zapakiranih 275 ton žebeljev, kar je prav tako zadovoljivo. Storitost celotne TOZD je bila 67,14 kg na uro in moža in je za 7,24 kg na uro in moža nižja od poprečne v letu 1984. Storitost na žebljarskih stro-

jih je bila prav tako nižja od lanskih poprečnih, razen na III. grupi strojev, kjer je storitost za 20 kg na uro in moža višja. Še vedno so kritični zastoji na žebljarskih strojih zaradi mehanskih okvar, na drugem mestu pa so zastoji zaradi pomanjkanja delavcev. Izplen je za 0,18 % višji od lanskega poprečja. Še vedno je prevelik izmet žebeljev za malo prodajo.

Vodja TOZD je podal tudi informacijo o osebnih dohodkih v maju. Poprečni OD v Železarni je bil 39.200 din s poračunom treh mesecev pa 47.403 din. V TOZD Žebljarna je bil poprečni OD 35.600 din, s poračunom pa 42.816 din. Stimulacija za izvoz in storitost je znašala 13 %, okoli 2.600 din pa je bilo premije.

Referent za operativno pripravo dela je podal predlog operativnega in družbenega plana za mesec maj. Odbor je potrdil predlog, da sta družbeni in operativni plan enaka in sicer 720 ton.

Odbor je poklonil deset kg žebeljev dimenzije 42 x 120 mm Gasilskemu društvu Zabreznica in 20 kg nesortiranih žebeljev četrtemu letniku metalurške šole Jesenice.

Obravnavali so tehnično izboljšavo — predelava stožicastih zobatih koles na žebljarskih strojih THA. Posredovana je bila tudi strokovna ocena komisije za inovacije TOZD Žebljarna o tej inovaciji. Odbor je predlog potrdil v predloženi obliki.

Gasar je poročal o organizaciji pogodbenega dela za izdelavo tehnične dokumentacije za žebljarske stroje, kar naj bi opravili delavci oddelka OID.

M.

17. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

V torek, 16. aprila, je bila v TOZD Žebljarna 17. redna seja odbora za delovna razmerja, ki jo je vodil predsednik Vencelj Lapanja.

Sprejeti sklepi so izvršeni oziroma se izvajajo. Izdali so odločbo za delavca, ki se priučuje za nasipalca žebeljev. Ko bo opravil izpit iz varstva pri delu, mu bodo izdali odločbo za nasipalca žebeljev za nedoločen čas.

Člani odbora so opozorili, da nekateri delavci že dlje časa delajo na določenih delovnih mestih, izpita iz varstva pri delu pa še niso opravili. Asistenta za proizvodnjo so zadolžili, da to uredi.

Kadrovica je poročala, da je odsotnost v maju znašala 291 dni ali

15,06 %; 116 dni je bilo bolovanj ali 0,14 %, poprečni stalež pa je bil 84 delavcev.

Delavcu so odobrili, da prekine delovno razmerje v skrajšanem odpovednem roku, niso pa sprejeli delavke v delovno razmerje, ker trenutno v TOZD Žebljarna ni potreb po delavkah.

Odobrili so en dan izredno plačane odsotnosti mladinki, ki se je udeležila razgovora glede organizacije MDA v Bosanski Gradiški.

M.

4. MAJ — EDEN NAJBOLJ ŽALOSTNIH DNEVOV V NAŠI ZGODOVINI

4. maj je eden najbolj žalostnih dnevov v zgodovini jugoslovan-skih narodov in narodnosti.

Tega dne je v ljubljanskem kliničnem centru po dolgi in hudi bolezni umrl Josip Broz-Tito.

Titovo ime nam bo za vedno posebej ljubilo Jugoslavijo, mir, svobodo in enakopravnost. Toda njegovo delo ni samo naša last. Njegov boj za osvoboditev človeka, neodvisnost dežel in narodov je danes vtkan v hotenje vsega človeštva, zato se ga s spoštovanjem spominjajo milijoni ljudi.

PREGLED SESTANKOV SDS

Iz TOZD TRANSPORT smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, lokomotivna delavnica, vozovna delavnica, delavnica motornih vozil, električarska delavnica, vzdrževanje proge, promet + vleka 1, 2 in 4, avtomobilski prevozi ter tehtalci. Obravnavale so predvsem zadeve iz programa samoupravnih aktivnosti za marec. SDS avtomobilski prevozi predlaga — brez posebne utemeljitve — sestanek SDS, ki naj bi se ga udeležila tudi vodja TOZD ter vodja cestnega oddelka.

Iz TOZD DRUŽBENA PREHRANA smo prejeli (po dva) zapisnike SDS vodstvo TOZD, restavracija Železarn, samopostrežna restavracija, kantine ter samski domovi. SDS samopostrežna restavracija je obravnavala tudi nekatere probleme v zvezi s tekočim delom. Razpravljali so o vzrokih, zakaj se je pokvaril piščančji paprikaš. Po njihovem mnenju so krivi delavci (umazane roke, neuporaba razkužil, neurejeno pomivanje termos posode). Stroške bodo pokrile delavke same s prostovoljnimi deli. Seznani so se tudi z najpogostejšimi napakami TG obrazcev (nepravilno napisane zaloge) ter se dogovorile o dnevnih kontrolah porabe mesa. SDS kantine je ponovno obravnavala pravilnik o blagovnih izgubah, in sicer del, ki govori o vidnem in nevidnem lomu drobnega inventarja. Člani SDS so predlagali, naj bi se jim mesečno odtegovalo po 100 ali 50 din, da ne bi bili preveč obremenjeni s plačevanjem naenkrat, če se slučajno zgodi kakšna nesreča, oziroma če se razbije več drobnega inventarja naenkrat. Evidenco razbitega inventarja je treba voditi še naprej. Vendar pa člani SDS tudi pripominjajo, da niso krivi za razbitje vsega inventarja (krožniki včasih popokajo tudi v stroju ipd.). Pod točko razno je vodja TOZD člane SDS opozorila, da je treba hitreje povratno informirati o kontroli mesečnega obračuna. Poudarila je, da je treba poostrižiti režim čiščenja termos posod ter opozorila, da morajo biti urniki dela v kantinah narejeni 14 dni vnaprej. Posebej je izpostavila problem nadurnega dela, saj je bilo v TOZD opravljenih v mesecu januarju preko 1000 ur nadurnega dela, čeprav se je zmanjšala bolniška odsotnost za 2 %. Posebej je treba urediti tudi problem nadomeščanja vodilnih kantinerk. Rok za ureditev tega vprašanja je 1. maj, skupaj s kadrovsko službo pa so že določili ti-

ste delavke, ki naj bi jih nadomeščale. Nekatere, ki sedaj delajo v drugih kantinah, bo treba tudi prerazporediti. SDS samski domovi je razpravljala o izvajanju varčevalnih ukrepov. V zapisniku našteva dela, za katera ugotavlja, da zaostajajo. Tudi tu ugotavlja, da bo v času dopustov in zaradi bolniškega staleža prihajalo do premeščanja delavcev.

Iz DELOVNE SKUPNOSTI ZA KOMERCIJALNE IN FINANČNE ZADEVE smo prejeli zapisnike SDS nabava, špedicija, domača prodaja, računovodstvo prihodka in odhodka, računovodstvo osnovnih sredstev, finance in računovodstvo osebnega dohodka. SDS nabava (in zunanja trgovina) je bila na sestanku 18. marca obveščena, da še vedno ni prišlo do usklajevanja analitičnih ocen delovnih nalog. Predlagali so naj bi se zahtevek »zunanje trgovine« reševal prednostno, »ker se je obseg del in nalog z gradnjo jeklarne 2 v teh službah povečal«. SDS so imele v glavnem pripombe le na predlog delitve sklada skupne porabe.

Iz DELOVNE SKUPNOSTI ZA KADROVSKE IN SPLOŠNE ZADEVE TER INFORMIRANJE smo prejeli zapisnike SDS kadrovski sektor, CPSI, splošna varnostna služba 1, 3 in 4 ter PGRC. SDS kadrovski sektor se je seznanila z informacijo oddelka za družbeni standard glede finančnih sredstev, ki jih je »Integral« refundiral Železarni zaradi zamud in zastojev v avtobusnem prometu. Predlagala je, naj se ta informacija objavi v Železarni, da bi se z načinom reševanja te problematike seznanili vsi delavci. Ker je podobnih primerov (da SDS v Železarni niso bili podani odgovori na vprašanja v zvezi s predlogom delitve sklada skupne porabe) najbrž še več, naj tudi tokrat »izkoristim svoj privilegirani položaj« (očitek, izrečen na seji odbora za gospodarstvo pri DS ŽJ v zvezi z objavljenim analizno zaključnega računa) in opozorim na dvojno vprašanje SDS CPSI (vprašanje je bilo sicer več): »Vprašujemo se, ali je sedanjni način delitve sklada skupne porabe zakonit glede na to, da se v 44. in 48. členu sporazuma o združitvi TOZD v DO jasno navaja, da se le del sredstev iz SSP temeljne organizacije združuje na ravni DO?« in »k točki 1.2. — Kako lahko delimo sredstva za leto 1983, če jih takrat sploh nismo ustvarili?« Gre namreč za spoštovanje principa, da ne moremo deliti tega, česar nismo ustvarili. Vendar pa prav to počenjamo.

Iz DELOVNE SKUPNOSTI ZA EKONOMIKO, TKR TER NOVOGRADNJE smo prejeli zapisnike SDS oddelke za ekonomske analize in planiranje, organizacija dela, oddelke za študij dela in časa, ERC, energetsko gospodarstvo, raziskovalni oddelke, kontrola kvalitete, mehanika preskuševalnica, mehanična delavnica OTK, glavni laboratorij, spektrometrični oddelke, kemijski laboratorij HVB, OID, IR in OSMP, operativna novogradnja ter oddelke za operativno planiranje proizvodnje. SDS oddelke za ekonomske analize in planiranje je raz-

pravljala o sklepih komisije za socialna vprašanja pri IO OOS delovne skupnosti. Mneni, da bi bilo treba glede na spremenjene življenjske pogoje povečati število brezplačnih letovanj, pri čemer pa bi bilo treba upoštevati realni cenovni OD. Ugotavljajo tudi, da je pomoč ob bolovanju samo začasna rešitev ter da bi bilo treba popraviti sistem izračunavanja bolniških in jih tekoče realizirati, po enakem sistemu, kot je bil sprejet za porodniško odsotnost. SDS raziskovalni oddelke je v zvezi z isto problematiko oblikovala naslednje stališče: »Sindikati si mora prizadevati, da bodo nadomestila med bolovanjem delavcev takšna, da delavci med bolovanjem ne bodo socialno ogroženi. Ker so pomoči s strani sindikata v primerih daljšega bolovanja bolj simboličnega pomena, je prav, da jo dobi vsak delavec in ne le tisti, ki so najbolj ogroženi.« Iz zapisnika SDS kontrola kvalitete lahko razberemo, kakšna naj bi bila vloga in pomen te službe: »Vodja kontrole kvalitete je opozoril, da mora biti kontrola kvalitete stalno prisotna pri predelavi in odpremi naših izdelkov ter da moramo odpremljati le kvaliteto ustrezen material. Kupci ne morejo biti naši adjusterji. Kontrola kvalitete mora stalno opozarjati vodstva posameznih TOZD na napake, ki jih evidentira med svojim delom.« SDS kemijski laboratorij HVB »izreka sedanjim komisiji za socialna vprašanja priznanje za pravilen pristop k nalogi«. Predlagala je, da naj se pomoč dodeljuje »glede na procentualni odnos prejemka v času bolovanja do povprečnega OD v Železarni«. Na sestanku SDS OID, IR in OSMP pa so si sklepi »naleteli na neodbravnanje«. SDS je sprejela naslednji sklep: »SDS OID, IR in OSMP v delovni skupnosti ETN predlaga, da te sklepe komisije prouči strokovna grupa v ŽJ in poda konkretne predloge glede pomoči ob bolovanju in jih po možnosti uredi enotno za vso Železarno. SDS se strinja z vprašanjem tovariša Penica, kdaj bo zdravstvena skupnost začela izvajati sklepe svojega sporazuma, da bo delavec imel zajamčen osebni dohodek v času bolovanja, ki ga je postavil že na seji IO sindikata delovne skupnosti ETN.« Pod razno pa »postavlja vprašanje strokovni službi za izračun pokojnin, da naj napiše, kateri del osebnega dohodka so osnova za izračun pokojnin, in sicer za 10 let nazaj«. Hkrati tudi vprašuje, »od katerih delov osebnega dohodka se odvaja v invalidsko-pokojninsko zavarovanje«. Podobno se vprašuje tudi SDS operativna novogradnja, ki prosi tudi »za prikaz s konkretnim primerom«. Glede pomoči pa SDS meni, »da je dodatna pomoč za tiste, ki ne dosegajo povprečja, lahko le trenutna rešitev«, kajti »sindikatska organizacija naj si prizadeva, da bo povprečni OD v ŽJ tak, da podpre v prihodnje ne bo do potrebe«.

MLADI O SEBI, SVOJIH PROBLEMIH, NALOGAH IN PERSPEKTIVAH

KULTURNI DAN NA CSUI

Učenci CSUI smo se tisti dan še z večjim veseljem podili po šolskih stopnicah, ker smo vedeli, da naslednji dan ne bo pouka. Pripravili smo namreč kulturni dan. Velik plakat z domiselno vsebino nas je opozarjal nanj in nam dal slutiti, da bo ta kulturni dan nekaj posebnega.

Bilo je v sredo, 10. aprila. Učenci smo si, razdeljeni po skupinah, najprej ogledali samostojno razstavo dijakov centra, ki je bila v prostorih bivše gimnazije. Bila je čudovita. Že na hodniku so nas pozdravile številne slike in najboljše literarna dela učencev, ki so bila objavljena že tudi v šolskem glasilu Vizije. Razstavljene niso bili samo prikupni izdelki (številna likovna dela v vseh tehnikah, gobelini vseh velikosti, tapiserije z različnimi motivi, izvezeni okrasni prtički, ki bi jih bila vesela vsaka gospodinja, cunjaste lutke, pletena

oblačila, ročno izdelane ladje na daljinsko upravljanje in še in še bi lahko naštevale), ki so plod ustvarjalnosti, domišljije in pridnosti učencev v njihovem prostem času, temveč so se učenci predstavili tudi s svojim šolskim delom, z izdelki, ki nastajajo pri njihovem proizvodnem delu. To so bili različno oblikovani kovinski predmeti, pa tudi orodje, ki so ga sami izdelali in ga sedaj uporabljajo pri svojem delu.

Po ogledu razstave smo se napotili v gledališče. Nestrpno smo pričako-

vali pričetek v prepričanju, da bomo doživeli nekaj lepega. Ko se je dvignil zastor in so ugasnile luči v dvorani, so za nas obstajali le še nastopajoči. Najprej smo slišali uvodni pozdravni govor in napoved sporeda, v katerem je bilo poudarjeno, da se bomo ob tristoletnici rojstva spomnili treh velikih mojstrov glasbe: Bacha, Händla in Scarlattija. Nato se je predstavil dramski krožek z dobro odigrano komedijo. Sledil je najdaljši in najzanimivejši del, v katerem so se prepletale recitacije in glasba. Barbara in Sabina sta zaigrali klavirsko skladbo, nato Tatjana prelepo Scarlattijevo klavirsko Sonato. Sledili sta Maja in Klavdija, ki sta na flavto »odpiskali« Händlovo Triosonato. Tudi violinsko skladbo smo slišali. Predstavili so nam Jo Marko, Vida in Irena, prav tako pa ni manjkala tudi kitara, na katero nam je zaigral, obenem pa tudi zapel Jože. Tudi na klarinet so nam sošolci Marko, Jernej in Janez zaigrali tri pesmi: Koračnico, Koncert za orgle v ES-duru in skladbo Yesterday, ki je bila obogatena še z enim zanimivim instrumentom — tubo. Ko sta sedla za svoja instrumenta Nataša (klavir) in Janez (čelo) in zaigrala Schumannovo Sanjarije, nam je vsem zastal dih. Z mislimi smo sledili glasbi, se ji prepustili in ob koncu razočarano ugotovili, da smo le sanjariji. Prav tako smo z odprtimi usti poslušali Ravelov Bolero, ki ga je iz klavirja izvajala Eva in Majno Pesem čuvajev na straži. Sanjarije smo se predali ob Mojčini Baladi za Adelino in čudoviti Love story. Glasba je kar valovila po temni dvorani, se prelivala skozi naša ušesa in nam šumela v glavi. Ob koncu so pesmico Ostanj z nami zapeli Renata, Urška in Jože, nato pa so se na odru prikazali člani pred kratkim ustanovljenega mladinskega pevskega zbora in nam zapeli štiri pesmi. S tem je bil kulturni dan končan. Vsi smo bili zadovoljni, saj je bil to eden najboljših kulturnih dni, ki smo jih pripravili.

Naj omenim še nekaj. Ob tej priložnosti smo poslali številna vabila za ogled prireditve raznim vodilnim kulturnim, gospodarskim in političnim delavcem. In odgovor? Prišla sta samo dva, ostalim se ni zdelo vredno niti zahvaliti se za vabilo ali opravičiti svoj izostanek. Torej naj se ti ljudje ob stalnem kritiziranju kulturne mladine in delovanja mladinske organizacije nekoliko zamislijo tudi sami nad sabo.

V imenu vseh dijakov CSUI Jesenice pa bi se rada zahvalila vsem mentorjem in mentoricam, ki so s svojim delom pripomogli k realizaciji tega kulturnega dne in tako nas, učence, obogatili še z enim lepim doživetjem.

Irina Vauhnik,
2. n CSUI Jesenice

TITO NAS JE UČIL

Ob koncu šolskega leta ponosni prinesemo spričevala. Na prvi strani so zapisane Titove besede učencem. Že peto leto teče, kar ga ni več med nami. Z njim pa ni odšlo njegovo delo in tudi nikoli ne bo. Mladi bomo nadaljevali delo, kakor ga je začel naš Tito, za prelep danes in jutri. Kot voda so se razlili njegovi načrti za svetlejšo prihodnost; v vsakem srcu Jugoslavana vzkipele. Za to smo mu neizmerno hvaležni.

Nikoli si ne bomo mogli razložiti, od kod, le od kod je Tito jemal moč, voljo in vztrajnost, da je popeljal narod v svobodo. Od majhne oaze svobode z nekaj zelenja je rasla pokrajina za pokrajino, gozd za gozdom. Iz objemov pohlepnihih tujcev je partizanom z velikim vodjem uspelo rešiti domovino in narediti velik korak za boljši jutri. Tovariši Tito ni nikoli pozabil na nas otroke. Vedno nam je govoril, da je učenje naše najpomembnejše delo.

Tito je bil na začetku majhno drevesce z nekaj listi, zrasel pa je v orjaka s tisoč listi. Prišla je jesen. Zapihal je močan veter, listi so počasi začeli odpadati. Ostal je le še eden prav na vrhu. Ni se hotel predati vetru, boril se je z zadnjimi močmi. Toda zmagal je okrutni veter. Za večno je odšel. V meni je ostala praznina. Nisem si znala razložiti: zakaj? Nikoli ga nisem videla v živo. Vendar sem ga spoštovala in mu zaupala. Danes sem ponosna, da je v naši deželi živel tako velik človek.

Ponovno se vprašujem: »Kaj mi pomeni beseda TITO?« Sestavljena je iz štirih preprostih črk. V sebi skrivajo nekaj velikega. Mladim vlivajo voljo in moč.

Barbara Lakota, 6. b,
krožek za ohranjanje
tradicij NOB,
OŠ Tone Čufar Jesenice

PRIPRAVLJENOST JE VEDNO BOLJŠA KAKOR GOLO PRIČAKOVANJE

TITO

PREHRANA V IZJEMNIH POGOJIH

Trobenica ali brezstebelni jeglič ima od zgodnje pomladi do jeseni v zelenih listih veliko vitamina C. V zadnji vojni so iz njenih listov pripravljali juhe za obolele s skorbutom.

Lisasta mrtva kopriva je razširjena po vsej Sloveniji in Jugoslaviji. Mladi nadzemni listi, ki jih nabiramo pred cvetenjem, so vitaminsko visoko vredna zelenjavna jed.

Škratno rdečo in belo mrtvo koprivo pripravimo kot špinačo. Užitne so tudi kuhane korenike, vsebujejo precej ogljikovih hidratov. Otroci radi iz dišečih cvetov mrtvih kopriv sesajo sladko medičino.

Veliki, srednji in ozkolistni trpotec vsebujejo znatne količine provitamina A, večje količine kalija in vitamina C. Starejši listi za hrano niso primerni.

Mladi lističi navadne marjetice, ki se razraščajo v obliki rozete, so vse leto uporabni kot solata, primešana drugim solatam. Dodajajo jih tudi prikuham iz kopriv, kislic ali špinače.

Navadni rman je zelo razširjena dišeča trajnica. Za prehrano nabirajo mlade, razvijajoče se lističe od februarja do cvetenja v juniju in tudi v jeseni. Grenkobo odstranimo s poparitvijo listov. Dodajajo jih zelenjavnim prikuham iz trpotca ali kislice. Z dodatki limoninega soka pripravljajo iz njih okusne omake.

Dobro znan je tudi navadni lapuh, ki rumeno cveti že februarja in šele nato razvije do 20 cm široke, srčaste liste, bleščeče, spodaj mehko dlakave. Od aprila so septembra nabranim razvijajočim se listom odstranijo pecelj (kot pri zelju) in jih drobno sesekljane pripravijo kot špinačo. Kuhajo jih tudi skupaj s krompirjem. Vse dele lapuha že od nekdaj uporabljajo v zdravilstvu.

Navadni regrat je v prehrani vsem znan. Manj znano pa je, da so tudi regratove korenine užitne.

Velika kopriva je v prehrani že dobro preiskušena. Uporabljamo prekuhane liste in mlade vršičke od februarja do maja. Poleg ogljikovih hidratov, beljakovin in maščob vsebuje pekoča kopriva tudi večje količine kalcija, fosforja in železa. Torej snovi, ki ugodno vplivajo na želodčno sluznico. Tudi vitaminov A in C vsebuje več kot večina naših gojenih rastlin, prav tako vitamine K₂, B₁ in pantotensko kislino. Kopriva je torej rastlina z multivitaminsko vrednostjo.

Navadne kislice ni potrebno opisovati. Iz pritičnih listov je mogoče pripraviti okusne prikuhe, juhe in kreme. Kislica je bila znana že v davni kot proti skorbutna jed. Kislega okusa je zaradi vsebnosti oksalne kisline in je strupena, če jo uživamo v večjih količinah.

MLADI

MLADINSKI KLUB NA JESENICAH, Titova 53, vas od 23. do 27. aprila vabi na naslednje prireditve:

- 23. aprila ob 19. uri — literarni večer z Mojco Gradišek
- 24. aprila ob 19. uri — otvoritev razstave »Plakati« s kulturnim programom
- 25. aprila ob 19. uri — tematski večer: predstavitev glasbene zvrsti »reage«
- 26. aprila ob 19. uri — predstavitev celjske himalajske odprave iz leta 1982
- 27. aprila ob 10. uri — boljši trg

KURIRČKOVA TORBICA

Kljub štirim desetletjem, ki so minila od strašnih vojnih dni, se jih še vedno spominjamo. Spomin nanje je žalosten in težak. Koliko so pretrpeli ljudje, ki so vojno preživeli! Vsi, tudi najmanjši otroci, so z velikim upanjem v srečo in svobodne dni pomagali v boju. Prenašali so sporočila, pisma, zdravila, obleko, hrano. Grozile so jim mnoge nevarnosti. Nenehno so nanje prežale sovražnikove puške, njihovi krvoločni psi... Veliko teh neustrašnih otrok je padlo. V spomin nanje, na male junake, ki se svojega življenja še niso zavedli, po Sloveniji vsako leto potuje kurirčkova torbica. Odpotuje iz treh predelov: Štajerske, Gorenjske in Primorske. Njihov končni cilj je letos Ljubljana, mesto HEROJ, ki je bilo v težkih dneh obdano z bodečo žico in se kljub hudemu okupatorjevemu terorju ni vdalo.

Na našo šolo je torbica prispela v sredo, 3. aprila. Ob sprejemu so mlajši recitatorji in pionirski pevski zbor, pripravili krajsi kulturni program. Sprejema torbice se je udeležil tudi borec, ki je med NOB sam prenašal pošto, Konrad Urbas-Muri. Pripovedoval nam je o svojih doživetjih v vojni. Hotel nas je razvedriti, kar mu je tudi uspelo, čeprav vsi vemo, da partizansko življenje ni bilo niti najmanj zabavno.

Pet pionirjev je torbico, ki so jo sprejeli od blejskih pionirjev, prineslo na našo šolo. Njihova pot ni bila lahka. Izgubili so se morali »sovražnikovim zasledam«, ki so jih pripravili organizatorji, da bi bil spomin na vojne čase čimbolj živ.

Prehitro je minil čas klepete s tovarišem Murijem in skupina pionirjev je s torbico, ki je bila težja še za eno pismo, stekla po cesti in jo predala radovljiškim pionirjem.

Torbici želimo srečno pot v upanju, da se bo tradicija, ki jo ohranjamo že štirideset let, še dolgo ohranila. Mi pa obljubljamo, da bomo vestno izpolnili zadane naloge. Ne bi radi ponavljali zaprisege pionirjev, da se bomo pridno učili, vendar moramo poudariti, da te prispege ne bomo nikdar pozabili, da se bomo vključevali v svobodne aktivnosti, da bomo gojili tekmovalni duh, da bomo vzorni člani naše družbe.

Pred nami je dograditev šole. Želimo, da bi čimprej dobili nove učilnice, ker bodo pogoji za uspešno vzgojnoizobraževalno delo tako boljši in bodo zato naše naloge še odgovornejše.

Suzi Adžić in Irena Grošelj,
novinarski krožek
OŠ FSF Lesce

22. APRIL — DAN TABORNIKOV

Taborniki odreda Plavžarji Jesenice so praznik tabornikov slavili v soboto za Savo ob tabornem ognju. Zbrali so se najmlajši murni pa vsi do najstarejših klubovcev.

Medvedki in čebelice so pripravili kratek program, za kar ima največ zaslug vodja družine medvedkov in čebelice Darja Preželj. Najmarljivejši taborniki te družine so ob prazniku prejeli tudi oznake preizkušenej MČ. Najmlajši taborniki — murni pa so slovesno zdeklamirali taborniško zaobljubo.

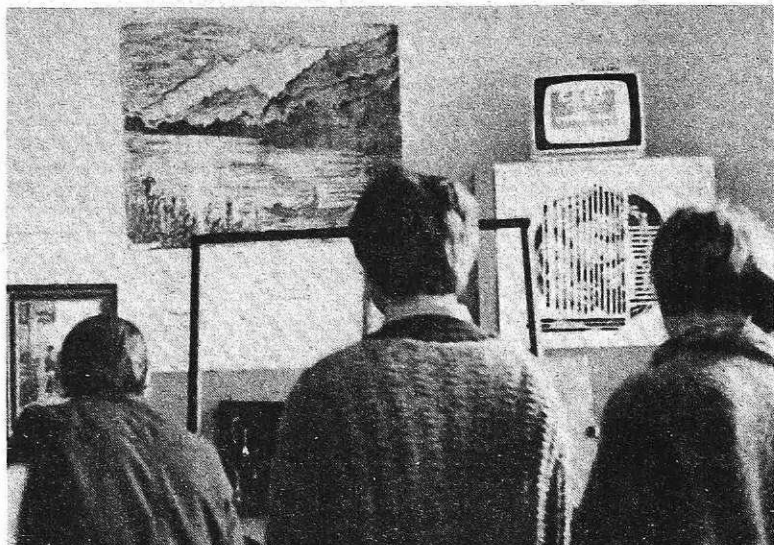
Ob tabornem ognju so podelili priznanja odreda za uspehe na taborniških tekmovanjih v letu 1984 naslednjim tabornikom: Mihiu DENIČU, Petri DUDIČ, Mihiu FRELIHU, Gorazdu GRILU, Dejanu HOČEVARJU, Toniju RADOŠEVIČU, Bojanu

RALIČU, Luki SRČIČU, Mihiu UTROŠA, Tatjani VISTER in Urški ZIDAN.

Priznanja odreda za uspešno in prizadevno delo v odredu Plavžarji Jesenice so dobili taborniki: Maruša CAR, Anita JAKŠIČ, Tina JAKŠIČ, Mojca KELVIŠAR, Robert KOŠIR, Toni PERAT, Loti ŠULIGOJ, Boštjan TRAMPUŠ in Matjaž VREVC.

Vsem iskreno čestitamo! Taborni ogenj je počasi dogoreval, s taborniški igrami pa smo zaključili praznični dan.

M.

S kulturnega dne na CSUI — razstava izdelkov dijakov (foto Jani Novak)

Kulturni dan na CSUI — pevski zbor (foto Jani Novak)

O ZVEZI KOMUNISTOV IN MLADI GENERACIJI

V četrtek, 11. aprila, je bil Robert Černe, predsednik RK ZSMS in član CK ZKS, gost na skupni seji aktivna komunistov neposrednih proizvajalcev pri OK ZKS Radovljica in predsedstva OK ZSMS Radovljica.

Beseda je tekla o problemih mlade generacije v občini in širšem prostoru, o delovanju ZK med mladimi, o neaktivnosti mladih komunistov v ZSMS, o vprašanjih političnega dela, metodah in angažiranja članov ZK pri vključevanju mladih v delegatski in samostojni sistem odločanja.

Že uvodne besede so pokazale, da se tudi v občini Radovljica slabša družbenoekonomski položaj mladih. Štipendiranje in zaposlovanje pripravnikov ni rezultat širših usmeritev in strokovnega planiranja pri zaposlovanju. Čeprav število nezaposlenih rahlo pada in se je znižal tudi delež mladih in strokovno izobraženih v strukturi nezaposlenih, je stopnja nezaposlenosti v občini še vedno najvišja v regiji.

Zaradi zastojev pri stanovanjski gradnji je vedno bolj pereč problem mladih družin, ki so ob padanju standarda in kupne moči v mnogih primerih brez realnih možnosti, da pridejo do novega stanovanja. Vse to in pa množica deklarativnih sklepov, usmeritev in dogovorov, ki v praksi ne zaživijo, močno vpliva na pasivnost mladih v političnem sistemu, na oportunizem in nenazadnje tudi na vedno manjše »zanimanje« za vstop v zvezo komunistov. Ta se zaradi vedno večje aktivnosti pri reševanju ekonomskih problemov ne posveča dovolj idejnemu delovanju med mladimi, uveljavljanju vloge ZSMS in aktivni prisotnosti svojih članov v organizacijah in društvih, ki združujejo mlade.

Robert Černe je povedal, da je v združenem delu mladi delavec v poprečju 20 do 30 % manj nagrajen za isto ali podobno delo, da mlade zelo moti počasno uveljavljanje nagraje-

vanja po delu, da mladi vse bolj pogosto ostajajo izven tokov odločanja, saj jim prepuščamo največkrat le manifestativne naloge.

To, da mladi nimajo zaupanja v zvezo komunistov in ZSMS, izvira iz neučinkovitosti obeh DPO, togih in verjetno že zastarelih metod dela, neodgovornega obnašanja članov ZK, inflacije, neučinkovitih sestankov ipd. Na seji je bilo rečeno, da delavci, predvsem pa mladi, pričakujejo od zveze komunistov predvsem uveljavljanje njihovih interesov in potreb, krepitev samouprave in delegatskega odločanja in nenazadnje tudi nove, učinkovitejše oblike izobraževanja. Sprejet je bil sklep, da bosta OK ZKS in OK ZSMS Radovljica organizirala več skupnih obiskov v večjih delovnih organizacijah v občini Radovljica, ko naj bi skupaj s komunisti in mladinskimi aktivisti ocenili družbeno-ekonomski položaj mladih delavcev, vlogo ZSMS in sodelovanje mladih komunistov v njenih aktivnostih. Vzpostavili naj bi sodelovanje OO ZKS in OO ZSMS, da bi približali ZK mladi generaciji in poiskali nove poti za kadrovanje v zvezo komunistov.

Brane Grohar

VABILO

4. m razred CSUI Jesenice prireja MATURANSKI PLES v petek, 26. aprila, v Kazini na Bledu ob 20. uri. Zabavni program bo vodila Bernarda Gaspérčič, sodeluje tudi skrivnostni gost. Dobimo se na plesu.

SODELAVCEM ČESTITAMO ZA PRAZNIK

Letošnji prvi maj bo še bolj slovesen kot običajno, saj ga praznujemo v 40. letu svobode in ob 35-letnici samoupravljanja. V naši železarni smo dosegli letos dobre proizvodne rezultate in nekoliko popravili osebne dohodke, zato so delavci v večini zadovoljni. O tem, kako bodo preživeli praznike in kako svoj praznik doživljajo, pa naj spregovorijo sami:

METKA NOČ je snemalka v Žičar-
ni, kjer dela že štiri leta. »Proizvodni
rezultati so letos kar dobri in tudi
osebni dohodki so dobri. Sicer pa to
ni nič čudnega, saj smo zelo veliko
naredili za izvoz in tudi kvaliteta na-
ših izdelkov je bila zelo dobra.

Zdi se mi, da 1. maj nima več take-
ga pomena, kot ga je imel nekoč, ko
so se zanj morali še boriti in je bil to
res pomemben delavski praznik. Dne-
s ta praznik izgublja svoj pomen
in je vedno bolj podoben drugim
praznikom, ki smo se jih že povsem
navadili.

Za izlete in podobne načine praz-
novanja ni denarja, zato bom prazni-
ke preživel kar doma, saj je tudi v
družinskem krogu ali s prijatelji lah-
ko zelo prijetno.

EMIL BELJAN je pocinkovalec ži-
ce v Žičarni, v Železarni pa dela že
28 let. Tudi on je s proizvodnjo kar
zadovoljen in upa, da bo tako tudi
vnaprej. Ker so imeli veliko dela in
naročil za Žično Celje, so delali tudi
ob sobotah, včasih pa celo kakšno
nedeljo. S svojim osebnim dohod-
kom je zadovoljen, saj pravi, da več
ko dela, več dobi.

»Proslave delavskega praznika so
bile v začetku zelo zanimive, potem
so sčasoma zbledele in so vsebinsko
vedno bolj siromašne. Čeprav je to
pomemben praznik, bi bila lahko
slavja bolj skromna in brez večjega
pompa, ker prvi maj ni več tisto, kar
je bil včasih. Včasih so policaji ljudi
preganjali, če so hodili na zborova-
nja, danes jih morajo pa skoraj »pre-
ganjati« zato, da na zborovanje
gredo.

Takšna zborovanja so vedno draž-
ja in si le malokdo lahko privoščiti, da
bi za 1. maj kam šel, zato bom tudi
jaz kar doma.

RASIM KARIČ je prvi topilec v te-
meljni organizaciji Plavž, v Železar-
ni pa dela 18 let.

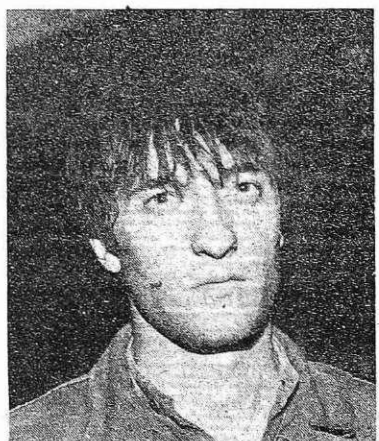
»Plan proizvodnje smo izpolnili,
čeprav je zaradi premajhnega števi-
la delavcev in kvalitetnega materia-
la zelo visok. Ob tako velikih zahte-
vah smo zelo obremenjeni, saj mora-
mo toliko več delati, ker nas je tako
malo.

Mislím, da za svoje delo zelo malo
zaslužimo. Kot prvi topilec in ob sko-
raj dvajsetih letih dela na plavžu je
moj osebni dohodek okrog 45 tisoč
dinarjev, kar je v primerjavi z drugi-
mi res slabo. Verjetno bo bolje šele
takrat, ko bo težko fizično delo bolj
cenjeno in bolje plačano.

Za prvi maj bom ponoči delal, kar
ni nič nenavadnega in je tako za ve-
čino delavcev topilec to čisto nava-
den delovni dan. Včasih smo za praz-
nik dobili vsaj nekoliko boljše mali-
co, danes pa še tega nimamo več.

Praznike bom zaradi nočnega dela
preživel doma, tako kot mnogi moji
sodelavci, saj bomo potrebovali počit-
ek.

FERID MIDŽAN je pomočnik na
SM peči. V Železarni dela od leta
1982, pri peči pa mesec dni, odkar se
je vrnil iz JLA. S proizvodnimi rezul-
tati je zadovoljen, vendar meni, da

bi bili lahko še boljši, če bi imeli do-
volj delavcev (na njegovi dnini sta
pri peči samo dva delavca). Tudi s
plačo je še kar zadovoljen, toda lju-
dje smo že taki, da nam denarja ni-
koli ni dovolj.

»Delavski praznik bi lahko prosla-
vili malo bolj skromno z večjimi de-
lovnimi akcijami in z manj govori in
proslavami, saj ta zunanji blisk tudi
zelo veliko stane. Čeprav bom prve-
ga maja prost, bom verjetno kar do-
ma, saj me naslednji dan čaka nočno
delo.

MUHAREM BEŠIČ je operator na
VOD napravi, v Železarni pa dela 13
let.

»Proizvodnja je bila v prvih treh
mesecih res dobra, vendar bi bila

lahko še boljša, če ne bi imeli toliko
zastojev in več delavcev. Naše delo
je zelo ovirano, saj imamo premalo
prostora, ker so vsi prehodi prenatra-
pani.

Prvi maj je praznik dela, zato je
prav, da se proslavlja tako, da smo
prosti. Za ta praznik je bilo prelite
preveč krvi, da bi kar tako pozabili,
kako so se včasih delavci težko borili
za svoje pravice, med katere spada
tudi počitek.

Ker imam še nekaj dopusta, bom
za praznike obiskal starše. Prazno-
vanj na Poljanah se ne udeležujem,
saj nimam prevoza in zaradi dragih
gostinskih uslug je to za večino de-
lavcev tudi zelo drago. Mogoče je tu-
di zaradi tega praznik izgubil svoj
nekdanji pomen.

SAVA SMILJKOVIČ je čistilec
odlitkov v Livarni, kjer dela že 25
let.

»Proizvodnja je sedaj kar dobra,
potem bomo pa videli, kako bo.
Upam, da ne bo nič slabše, saj pogo-
je za dobro delo imamo. Tudi plače
so kar dobre, vendar bi lahko bile tu-
di boljše.

Za praznik sem sicer prost, vendar
se velikokrat zgodi, da imamo tudi
takrat veliko dela, ker bi radi izpol-
nili čim več naročil.

Praznovanje prvega maja je zelo
odvisno od tega, koliko ima kdo de-
narja: nekateri si lahko veliko privo-
ščijo, nekateri pa skoraj nič. Včasih
je bil ta praznik bolj slovesen in bolj
delavski, predvsem pa veliko veliko
cenejši.

ANTON PINTAR je tesar v grad-
beno-remontnih delavnicah, v Žele-
zarni pa dela enajst let.

»Praznik bom preživel delavno,
ker je pri našem delu že tako, da
imamo ob praznikih največ dela, ker
proizvodnja stoji. Mislím, da ima 1.
maj še svoj pomen in da je res delav-
ski praznik. V Bohinjski Bistrici ga
bomo člani društva Mali vojni muzej
počastili tako, da bomo izstrelili ča-
stno salvo iz mozarjev.

Moje veselje je delo na vrtu, zato
bom praznične dni izkoristil za ta
dela in za druge opravke pri hiši.

SLAVICA KARDAŠEVIČ je kon-
trolor kvalitete v temeljni organizaci-
ji Elektrode, kjer dela že 14 let.

»Prvi maj bom praznovala »dela-
vno«, saj se bomo selili. Včasih smo
šli za prvomajske praznike na izlet,
danes pa je to predrago.

Praznovanje 1. maja mi je všeč, še
posebej kurjenje kresov, kjer je ved-
no veliko veselih ljudi in čas hitro
mine. Druge proslave nimajo več ti-
stega zanosa, kot so ga imele včasih,
vendar je kljub temu lepo.

BORIS ČUČAK je adjuster v Vra-
tnih podbojih, v Železarni pa dela
dve leti in pol.

»Letos bomo med prvomajskimi
prazniki cel teden doma, saj smo v
ta namen že tri sobote delali. Za prvi
maj bom šel verjetno s prijatelji ali
starši na kakšen krajši izlet, saj za
kaj večjega ni denarja.

Prvomajske proslave se mi zdijo
preveč obsežne in dolgočasne, zato

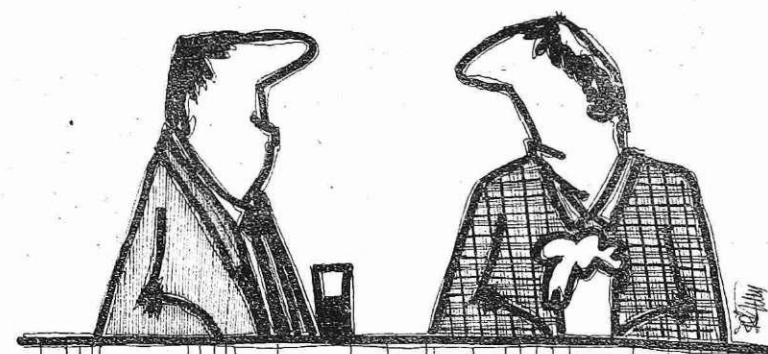
so tudi vedno manj zanimive, temu
primerna pa je tudi udeležba. Danes
je prvi maj čisto navaden praznik,
tak kot vsi drugi, katerih smo se že
navadili ali celo naveličali. Včasih so
bolj vedeli, zakaj ga praznujejo, saj
so se borili zanj, z leti pa njegov po-
men počasi blede.

FRANC KADUNC je strojnik v
Vratnih podbojih, kjer dela osem let,
prej pa je 22 let delal na transportu.

»Delavski praznik danes ni več ta-
ko zanimiv in delavski, kot je bil
včasih. Prej smo dobili vsaj krepko
in nekoliko boljše malico, sedaj ima-
mo pa samo proslave. Ker nimam
denarja, da bi si privoščil kaj več,
bom šel na lov, saj je z zeleno bra-
tovščino povsod prijetno.

Tekst: Lilijsana Kos
Foto: Borut Grce

— Za 1. maj grem s Kompasom za tri dni na izlet.
— Jaz bom pa tri dni hodil mimo Kompara!

SŽ-ŽELEZARNA JESENICE — z o. sol. o., C. Železarjev 8,
64270 JESENICE

RAZPIS ŠTIPENDIJ ZA ŠOLSKO LETO 1985/86

Šola-usmeritev	Stop. zaht.	Štev. razp. stipendij
VISOKE ŠOLE		
dipl. ing. metalurgije	VII	14
dipl. ing. strojništva	VII	6
dipl. ing. elektrotehnike	VII	6
dipl. ing. matematike	VII	2
dipl. ing. računalništva ali	VII	3
dipl. org. računalništva		
dipl. ekonomist	VII	10
dipl. org. kadrovske izobr. smeri	VII	1
dipl. pravnik — 1. letnik	VII	1
zdravnik	VII	1
VIŠJE ŠOLE		
ing. strojništva	VI	3
ing. elektrotehnike	VI	2
SREDNJE USMERJENO IZOBRAŽEVANJE		
Metalurška usmeritev:		
S program — 4-letni	V	20
S program — 3-letni	IV	24
Kovinsko predelovalna usmeritev:		
S program — 3-letni	IV	80
SKR program metalurška ali kovinsko predelovalna usmeritev:	II	40
Elektrotehniška usmeritev:		
S program — 4-letni	V	4
S program — 3-letni — 1. letnik	IV	12
Gradbena usmeritev:		
S program — 3-letni (tesar)	IV	4
Kemijska usmeritev:		
S program — 4-letni	V	6
S program — 3-letni	IV	3
Naravoslovno-matematična usmeritev:		
S program — 4-letni — 1. letnik	V	4
Gostinsko-turistična usmeritev:		
S program — 3-letni	IV	2
(1 kuhar, 1 natak)		

Kandidati zaprosijo za štipendijo s posebnim obrazcem DZS 8.40
»Vloga za uveljavitev socialnovarstvenih pravic«, ki ga dobijo na ka-
drovskem sektorju Železarnice ali kupijo v knjigarni.

Osební dohodki staršev, navedeni v vlogi ali v posebni prilogi, se
morajo izračunati za koledarsko leto 1984; višina otroškega dodatka se
posebej označi, sicer se meni, da ga kandidat ne prejema.

Na odrezku pokojnine (december 1984) je treba označiti, če je bil
kdo od staršev zaposlen v Železarni Jesenice.

Podatkov o osebnem dohodku staršev ni potrebno vpisati učen-
cem, ki so se odločili za S ali SKR program kovinsko-predelovalne
usmeritve.

Overjene prepise oz. fotokopije zadnjega šolskega spričevala oz.
potrdila višješolske ali visokošolske organizacije združenega dela o
opravljenih izpitih in potrdila o vpisu v šolo, brez katerih so vloge ne-
popolne in jih ne moremo obravnavati, kandidati predložijo naknadno,
vendar najkasneje do 30. junija 1985.

Prijave bo sprejemal kadrovski sektor Železarnice Jesenice do
31. maja 1985.

PROIZVODNJA V OBDOBJU JANUAR—MAREC 1985

V obdobju januar—marec 1985 so bili v Železarni (brez Monterja Dragovgrad, ki za svojimi obveznostmi zaostaja za okrog 20 %), ob upoštevanju gospodarskega načrta in operativnega programa, doseženi pri skupni in gotovi proizvodnji naslednji rezultati:

SKUPNA PROIZVODNJA:

Mesec	Gosp. načrt. ton	Program ton	Doseženo ton	% gosp. nč.	% program
Januar	120.390	118.970	113.784	94,5	95,6
Februar	116.170	114.450	112.082	96,5	97,9
Marec	122.870	124.920	129.880	105,7	104,0
Skupaj:	359.430	358.340	355.746	99,0	99,3

GOTOVA PROIZVODNJA:

Mesec	Gosp. načrt. ton	Program ton	Doseženo ton	% gosp. nč.	% program
Januar	30.340	29.420	29.293	96,5	99,6
Februar	30.190	29.570	30.438	100,8	102,9
Marec	30.800	31.080	31.988	103,9	102,9
Skupaj:	91.330	90.070	91.719	100,4	101,8

STORITVE:

Mesec	Gosp. načrt. ton	Program ton	Doseženo ton	% gosp. nč.	% program
Januar	2.690	2.250	2.262	84,1	100,5
Februar	2.720	2.720	2.192	80,6	80,6
Marec	3.310	3.080	2.745	82,9	89,1
Skupaj:	8.720	8.050	7.199	82,6	89,4

GOTOVA PROIZVODNJA + STORITVE:

Mesec	Gosp. načrt. ton	Program ton	Doseženo ton	% gosp. nč.	% program
Januar	100.050	98.120	98.918	98,9	100,8

Kljub izrednim težavam v prvi polovici januarja zaradi nizkih temperatur, sneženja in redukcij električne energije, je bilo obdobje januar—marec v proizvodnem smislu dosti uspešno. Z ozirom na gospodarski načrt je bila skupna proizvodnja dosežena 99,0 %, gotova proizvodnja 100,4 %, storitve prevažljaj pa le 82,6 % — predvsem zaradi izpada v Valjarni debele pločevine (ni bilo vložka). Izpolnjevanje proizvodnega asortimenta ni bilo najboljšo predvsem zaradi pomanjkanja legur in opeke za ponvice VOD.

Vložka iz tujih virov, skupaj s storitvami, je bilo le dve tretjini za to obdobje načrtovanih količin. Poseben problem je predstavljalo tudi pomanjkanje delavcev skoraj v vseh TOZD.

TOZD PLAVŽ

Oba plavža sta v tem obdobju delala dobro. Svoje obveznosti sta izpolnila s 107,2 %. Večje težave in nižja proizvodnja so bile le v prvi polovici januarja, vendar pa so z dobrim delom v drugi polovici meseca zamujeno nadoknadili.

TOZD JEKLARNA

Jeklarna je v prvem četrtletju izpolnila svoje planske obveznosti le s

96,2 %. Občutnega izpada proizvodnje v januarju in delno v februarju se kljub dobremu delu v marcu ni dalo nadoknaditi. Martinarna je izpolnila plan s 97,5 %. Vzroki so v mrazu, snegu in pomanjkanju grodja v prvi polovici januarja ter v občasnem pomanjkanju plina in mazu ta v januarju in februarju.

Elektro jeklarna je svoje obveze izpolnila le z 92,2 % zaradi redukcij električne energije v januarju, trodnevne ustavitve peči Lectromelt v februarju (okvara ovna za dvig oboke), odpisa neodgovarjajoče proizvodnje ter prevelikega števila krajših zastojev tako obratovalnega kot tudi vzdrževalnega značaja.

Izpolnjevanje kvalitetnega asortimenta ni bilo najboljšo. V martinarni je prišlo v februarju do polmesečnega izpada proizvodnje avtomatskih jekel zaradi pomanjkanja FeMn affine, premalo pa je bilo izdelanih tudi jekel za patentirano žico. V elektro jeklarni je bila zaradi pomanjkanja niklja izdelana samo tretjina načrtovanih nerjavnih jekel. Premalo je bilo izdelanih tudi dinamno jekel zaradi občasnega pomanjkanja metal silicija in opeke za VOD ponvice.

Na napravi za kontinuirno vlivanje jekla je bilo v prvih treh mesecih letošnjega leta odlihtih 15.532 ton gredic ali 103,5 % glede na gospodarski načrt.

TOZD LIVARNA

Livarna je v obdobju januar—marec dosegla 106,8 % načrtovane skupne proizvodnje. Tujim kupcem so odpremili 192 ton odlitkov.

TOZD VALJARNA BLUMING-STEKEL

Ta valjarna je v prvih treh mesecih letošnjega leta dosegla z gospodarskim načrtom predvideno skupno proizvodnjo s 97,6 %, gotovo pa s 94,2 %. Proizvodnje niso dosegli zaradi velikega števila zastojev kot posledice remonta globinske peči št. 3 v januarju (10 dni) in peči št. 1 v februarju (22 dni) ter daljšega zastoja štekel ogrodja v februarju zaradi popravila hladnega navijalca, v marcu pa zaradi zloma osi.

Potisna peč je v tem obdobju obratovala 30 dni in je prevažljala 15.833 ton slabov.

TOZD VALJARNA ŽICE IN PROFILOV

V prvem tromesečju letošnjega leta je ta TOZD obratovala dobro in je svoje obveznosti izpolnila v skupni proizvodnji s 101,8 % in v gotovi proizvodnji s 108,7 %.

Rezultati bi bili lahko še boljši, če ne bi bilo večjega števila krajših zastojev in v januarju okvare pogonskega vretena.

TOZD VALJARNA DEBELE PLOČEVINE

Valjarna debele pločevine je edina TOZD v Železarni, ki ji je v tem obdobju občutno primanjkovalo vložka. Povsem so izpadle uskuje prevajanja (ni bilo tujega vložka). V marcu valjavska proga ni obratovala 14 dni zaradi pomanjkanja naročil tanjših dimenzij in enostavnejših kvalititet za rezanje na Sack škarijah ter zmanjševanja prekomernih medfaznih zalog kvalitetnega asortimenta. Posledica tega je bila izpolnitev gospodarskega načrta v skupni proizvodnji le z 89,0 % in v gotovi z 98,1 %.

TOZD HLADNA VALJARNA BELA

Ta temeljna organizacija je v tem obdobju obratovala uspešno in je z gospodarskim načrtom predvideno skupno proizvodnjo dosegla s 102,5 % in gotovo s 101,7 %.

Do izpada proizvodnje nerjavne in dinamno pločevine je prišlo zaradi že omenjenih težav v Jeklarni.

TOZD HLADNA VALJARNA JESENICE

Glavni problem Hladne valjarne Jesenice so močno iztrošene naprave in je zato precej obratovalnih zastojev. Kljub temu je bila načrtovana skupna proizvodnja dosežena s 101,6 % in gotova s 101,5 %.

TOZD ŽIČARNA

V tej temeljni organizaciji je glavna težava v premajhnem številu in odsotnosti delavcev. Izdelali so premalo patentirane žice (izpad v Jeklarni). Skupna proizvodnja je bila dosežena s 102,8 %, gotova pa z 98,4 %.

TOZD PROFILARNA

Gospodarski načrt skupne proizvodnje je bil dosežen s 107,6 %, gotove pa s 114,9 %.

TOZD VRATNI PODBOJI

Problemi so bili zaradi pomanjkanja in velike razdrobljenosti naročil, zato je bil gospodarski načrt skupne proizvodnje izpolnjen le 97,6 %.

TOZD JEKLOVLEK

Pomanjkanje vložka za avtomatska jekla (izpad v Jeklarni) in občasni zastoji na vlečnih linijah so bili glavni problemi. Skupna proizvodnja je dosežena s 100,8 %, gotova pa z 98,5 %.

TOZD ELEKTRODE

V tem obdobju je bil gospodarski načrt skupne proizvodnje dosežen s 101,7 %, gotove pa z 99,3 %.

Plan ni bil dosežen pri oploščenih elektrodah zaradi proizvodnje večjih količin drobnih dimenzij.

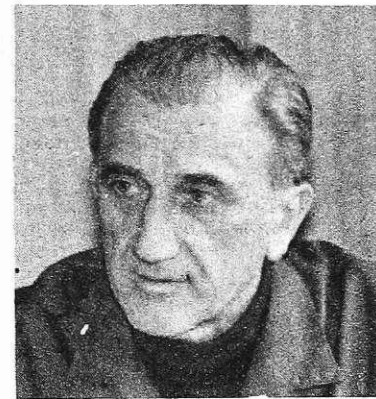
TOZD ŽEBLJARNA

Kljub stalnim problemom z delavci in mehanskimi zastoji žebeljarskih strojev je ta temeljna organizacija obratovala dobro in izpolnila z gospodarskim načrtom predvidene obveznosti tako v skupni in gotovi proizvodnji s 107,2 %.

Miloš Piščanec

NAJVEČ POZORNOSTI IZOBRAŽEVANJU IN DRUŽBENEMU STANDARDU

Vlado Stenovec je predsednik odbora za kadre in družbeni standard pri delavskem svetu naše železarne. Pri svojem delu so največ pozornosti namenili izobraževanju in družbenemu standardu, v okviru svojih pristojnosti in v skladu s samoupravnim sporazumom pa so pomagali raznim društvom in organizacijam.

»Veliko pozornosti smo namenili tudi fluktuaciji delavcev, ki je zelo velika predvsem na začetnih in težkih fizičnih delih. Zato smo sklenili, da sprejmemo na delo v Železarno najprej delavce iz bližnje okolice, ker že imajo stanovanje in ostale dobrine, ki so za življenje nujno potrebne. Predlagali smo, da se na vseh delih, kjer je to mogoče, ukine težko fizično delo in da se več pozornosti namenimo združevanju umskega in fizičnega dela.

Na področju družbenega standarda smo skrbno spremljali prehrano delavcev, ki še ni na taki ravni, kot bi morala biti, ker so kantine neprimerno opremljene, zmogljivosti kuhinje pa so premajhne, da bi lahko zagotovili kvalitetnejše tople obroke. Pri pridobivanju novih zmogljivosti za letovanja naših delavcev smo se odločili za zdraviliško letovanje v Ptujskih toplicah in toplicah na Českoslovaškem. Počitniška doma v Crikvenici in Biogradu sta potrebna večjih popravil in tudi sredstva so že zagotovljena.

Člani odbora so vedno podpirali prizadevanja kulturnih in rekreacijskih društev in organizacij in jim je odbor po svojih močeh vedno denarno pomagal, vendar menim, da nji-

hova aktivnost ni samo skrb Železarne, zato bi po svojim močeh lahko prispevale denar tudi druge delovne organizacije v jeseniški in radovljiški občini. O tem bi lahko spregovoril zbor združenega dela skupščine občine ali kakšna samoupravna interesna skupnost.

Ker smo imeli zaradi delitve sklada skupne porabe vedno veliko težav in zelo burnih razprav, je v našem odboru in v izvršnem odboru sindikata Železarne prevladalo mnenje, da bi morali delitev sklada skupne porabe obravnavati v dvofaznem postopku, ker bi bile mnoge nejasnosti razčiščene že v javni razpravi in bi imel tudi odbor manj sitnosti in včasih neprijetnih živčnih razprav o tem, ali bomo dobili svoj del denarja ali ne.

Z mentorjem in strokovnimi službami smo zelo dobro sodelovali in tudi aktivnost članov je bila zelo dobra, saj je bila prisotnost na sejah vedno okrog 80 odstotkov. Izogibati pa se moramo na hitro sklicanih sejah in se po telefonu, ker takrat člani ne dobijo gradiva in odbor ne more izluščiti enotnega objektivnega mnenja. Tudi gradivo bi morali dobiti vsaj štiri do pet dni pred sejo, da bi bile seje boljše pripravljene in kvalitetnejše.

Lilijana Kos

VABILO NA PREDAVANJE

Zveza inženirjev in tehnikov občine Jesenice vabi na predavanje: LEPLJENJE KOVIN.

Predavatelj bo Vinko Kabaj. Predavanje bo v sredo, 8. maja, ob 18. uri v spodnjih prostorih restavracije Kazina na Jesenicah.

Na osnovi sklepa odbora za delovna razmerja delovne skupnosti E-TKR-NG 19. aprila 1985 in v skladu s pravilnikom o delovnih razmerjih

OBJAVLJAMO

prosta dela in naloge na OTK:

- 1. VODJA ODDELKA KVALITETNE KONTROLE**
šifra 5715, U-5, 20. kategorija 1 oseba
- 2. PODROČNI TEHNOLOG KVALITETE**
DODAJNIH MATERIALOV
šifra 5761, U-5, 17. ktg. 1 oseba
- 3. KONTROLOR ZA SPECIALNE PREIZKUSE**
šifra 5719, U-3, 11. ktg. 4 osebe

POGOJI:

- Pod 1. — fakulteta za naravoslovje in tehnologijo II. stop. — metalur. smer, — aktivno znanje enega tujega jezika, — štiri leta delovnih izkušenj.
- Pod 2. — fakulteta za naravoslovje in tehnologijo II. stop. — metal. smer, — dve leti delovnih izkušenj.
- Pod 3. — srednja tehnična šola metalurške smeri, — eno leto delovnih izkušenj.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 8 dni po objavi na kadrovski sektor Železarne Jesenice, C. Železarjev 8, oznako »za delovno skupnost E-TKR-NG«.

Posebne prijavnice dobite v sprejemni pisarni kadrovskega sektorja.

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Družbena prehrana

OBJAVLJAMO

prosta dela in naloge za nedoločen čas

- 1. kuharica I.** — šifra 9518, D-3, 8. kat, 2 osebi
- 2. vodja kuhinje (Kazina)** — šifra 9104, D-4, 11. kat., 1 oseba
- 3. gospodar samskih domov in rest. ŽJ** — šifra 9204, 6. kat., 1 oseba

prosta dela in naloge za določen čas 6 mesecev

- 4. kuhar II.** — šifra 9519, D-2, 6. kat., 2 osebi
- 5. kantinerka II.** — šifra 9019, D-2, 4. kat., 2 osebi

Pogoji:

- Ad. 1 — poklicna gostinska šola — smer kuhar, — 2 leti delovnih izkušenj, — dvomesečno poskusno delo.
- Ad. 2 — poklicna gostinska šola — smer kuhar, — 3 leta delovnih izkušenj, — trimesečno poskusno delo.
- Ad. 3 — triletna poklicna šola.
- Ad. 4 — poklicna gostinska šola — smer kuhar, — dvomesečno poskusno delo.
- Ad. 5 — šola za prodajalce ali dokončana osnovna šola, — poskusno delo dva meseca.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh n kadrovski sektor, Železarne Jesenice, Cesta železarjev 8, Jesenice, z oznako za TOZD DRUŽBENA PREHRANA.

ŽELEZAR

VPISOVANJE OTROK V VVO JESENICE

Vzgojnovarstvena organizacije Jesenice obvešča starše predšolskih otrok, da je vpisovanje otrok v VVO Jesenice za šolsko leto 1985/86 od 6. do 8. maja od 8. do 16. ure v:

- VVE Julke Pibernik za KS Sava in Podmežakla.
- VVE Cilke Zupančič za KS Edi Giorgioni Javornik-Kor. Bela in KS Blejska Dobrava,
- VVE Angelce Očepek, Tavčarjeva 3/a in Tavčarjeva 21, za KS Staneta Bokala, KS Cirila Tavčarja, KS Mirka Roglja-Petka in KS Hrušica,
- VVE Ivanke Krničar za KS Blejska Dobrava — v torek, 7. maja, od 8. do 16. ure,
- VVE Franciške Ambrožič za KS Hrušica — v sredo, 8. maja, od 8. do 16. ure.

VPISOVALI BOMO V NASLEDNJE PROGRAME:

- v dnevno varstvo otroke, rojene od 1979. do 1985. leta,
- v cicibanov vrtec (1 x tedensko popoldne) otroke, rojene 1980, 1981 ter januar in februar 1982. leta,
- v MALO ŠOLO — skrajšan program priprave na osnovno šolo — otroke, rojene 1979 in januar in februar 1980. leta ter pogojno otroke rojene od marca do septembra 1980. leta.

Prosimo, da starši prinesete s seboj izpisek iz rojstne matične knjige!

Uprava VVO Jesenice

ŠIVALNI STROJI TOVARNE BAGAT

ZARJA — poslovalnica DOMOPREMA, Titova 1, Jesenice ponuja BAGATOVE šivalne stroje. Plačate jih lahko v desetih obrokih s 27,5 % obrestmi v desetih mesecih.

Nudijo naslednje vrste šivalnih strojev v kovčkih, kabinetih in omarih:

Vrsta stroja	Cena	Obresti 27,5 %	Skupaj	10 obrokov po
1. Namizni šivalni stroj Ruža step	54.731 din	15.051 din	69.782 din	6.979 din
2. Šivalni stroj Ruža B + kabinet	52.255 din	14.370 din	66.625 din	6.663 din
3. Šivalni stroj Višnja S + kabinet	51.060 din	14.042 din	65.102 din	6.511 din
4. Vitrina svetla	12.863 din	3.537 din	16.400 din	1.640 din

Resni interesi naj se oglašijo na oddelku za družbeni standard Železarne Jesenice, kjer bodo izpolnili naročilnico in podpisali odstopno izjavo na osebne dohodke. Njihovo kreditno sposobnost bo preveril oddelek za obračun osebnih dohodkov. Šivalne stroje bodo dobili po 1. juliju 1985, prvi obrok pa bo odtegnjen od junjskih osebnih dohodkov. Prijave bomo sprejemali do vključno 9. maja.

Oddelek za družbeni standard

PRIPOMBE DELAVSKIH SVETOV TEMELJNIH ORGANIZACIJ IN DELOVNIH SKUPNOSTI NA PREDLOG DELITVE SKLADA SKUPNE PORABE ZA LETO 1985

STANOVANJSKA SREDSTVA

Višina limita za adaptacije je pre-nizka (en delavski svet)

Pripomba je zelo splošna, saj ni pojasnjena. Res se lahko uporabi pri adaptaciji mnogo več sredstev, vendar sklad skupne porabe v delovni organizaciji ni edini vir in vsak graditelj mora izkoristiti vse vire. Naj jih naštejemo:

1. Namensko privarčevana sredstva v banki — iz višine teh sredstev se pravzaprav vidi, koliko je kdo resno pripravljen lastna sredstva vključiti v adaptacijo ali novogradnjo, gre za načelo solidarnosti graditeljev: danes varčujemo za druge, drugi jutri za nas.

2. Krediti banke na osnovi privarčevanih sredstev.

3. Krediti samoupravne stanovanjske skupnosti, ki so tudi vezani na višino privarčevanih sredstev.

4. Krediti delovne organizacije. Prepričani smo, da kredita ni tako malo, če posameznik izkoristi vse vire.

Skrajšati postopek za dodeljevanje kreditov (en delavski svet)

Postopek za dodeljevanje kreditov je vezan na roke, ki so predpisani s samoupravnimi akti. Pred izločitvijo in potrditvijo sklada skupne porabe ne more biti razpisa. Čas razpisa mora omogočiti vsem delavcem, da uredijo dokumentacijo in da jo predložijo. V skladu z določili pravilnika o stanovanjskih zadevah mora strokovna služba preveriti navedbe prijavitelcev za kredit. Po določitvi samoupravnih organov o dodelitvi kredita morajo biti prejemniki kredita objavljeni v Železarni zaradi javne razprave. Vsi ti postopki so rokovno opredeljeni, zato se postopek ne da skrajšati.

Zakaj se ni takoj pričelo z adaptacijo samskega doma na Cesti bratov Rupar 8?

Pospesi naj se adaptacija samskega doma, saj je izprazen več kot eno leto (en delavski svet)

Med odločitvijo in pričetkom pravljalnih del za preureditev samskega doma je minilo precej časa, saj je čas za izdelavo idejne rešitve, odločitve o strukturi stanovanj, naročila in izdelave dokumentacije trajal 16 mesecev. Trije meseci so bili potrebni za izbiro izvajalcev, tako da so se pričela gradbena in druga dela šele marca 1985. Po planu del je predvideno, da bodo dela končana do konca septembra 1985. leta. Radi bi poudarili, da je bilo iz sklada skupne porabe za leto 1984 odobreno 30.000.000 din na osnovi predvidenih stroškov s tem, da bodo dokončni stroški znani šele po izdelavi projektov. To začetno vsoto smo morali imeti izločeno, da bi z deli sploh lahko pričeli. Tudi letošnja vsota 15.000.000 din je bila predvidena na osnovi posvetovanj, saj so bile sklenjene pogodbe mnogo pozneje.

JUBILEJNE NAGRADE

Jubilejne nagrade so pre-nizke (sedem delavskih svetov)

Jubilejne nagrade deliti po jubilejih na 5 ali 10 let (štirje delavski sveti)

Po družbenih usmeritvah se jubilejne nagrade izplačujejo za 10, 20 in 30-letni jubilej. Višina jubilejnih nagrad je opredeljena s povprečjem osebnih dohodkov v gospodarstvu SR Slovenije, in sicer za 10-letni jubilej dela je višina nagrade 60 %, za 20-letni jubilej dela je višina nagrade 90 % in za 30-letni jubilej dela je višina nagrade 120 % povprečnega

OD. Po 30 letih dela ni več jubilejnih nagrad. Pri nas v Železarni smo se odločili, da bomo delili jubilejne nagrade drugače, in sicer za vsako leto dela v Železarni in tudi po tridesetih letih dela. To pomeni, da so jubilejne nagrade zelo nizke. Če bi ta sredstva zbrali za deset, dvajset in tridesetletne jubileje in k temu prišteli še tisto, kar delimo delavcem, ki imajo nad 30 in 40 let delovne dobe, bi bile posamezne jubilejne nagrade višje in usklajene z družbenimi usmeritvami. Vedeti pa moramo, da bi po teh kriterijih prejelo vsako leto jubilejne nagrade le okoli 550 delavcev, ki bodo imeli 10, 20 ali 30-letni jubilej dela. Seveda moramo pred odločitvijo o drugačnem načinu delitve jubilejnih nagrad spremeniti določila našega samoupravnega sporazuma o delitvi osebnega dohodka in dela sklada skupne porabe. Ne smemo pozabiti, da smo tako delitev, ki jo sedaj kritiziramo, opredelili v samoupravnem sporazumu.

REGRESI ZA LETNI DOPUST

Regres je prenizek (devet delavskih svetov)

Pri oblikovanju predloga o višini regresa za posameznika smo upoštevali naslednja stališča:

1. Usklajena višina na zaposlene v SOZD SZ.

2. Predvidena regresirana cena za 10-dnevni penzion v počitniških domovih Železarni Jesenice.

3. Regresiranje družinskih članov, ki niso zaposleni. Glede na stroške letovanja je višina regresa dejansko nizka, vendar ugotavljamo, da je to le regres in ne plačilo stroškov letovanja, kar pomeni, da si mora delavec sam plačati letovanje, regres pa je le pomoč.

Prav zaradi tega, ker je regres le pomoč pri plačilu stroškov letovanja, se vedno bolj slišijo zahteve po diferenciranem regresu. Posamezniki bi ga dobili glede na povprečni dohodek na družinskega člana. Več dohodka — manj regresa. Na tak način bi bila izkazana večja pomoč tistim, ki imajo manjše dohodke na družinskega člana.

IZPLAČILA OB UPOKOJITVI

Osnova za izplačilo ob upokojitvi je prenizka (šest delavskih svetov)

Tudi osnova za izplačilo ob upokojitvi je bila usklajena v SOZD SZ. Delavski svet Železarni Jesenice je ob sprejemanju sklada skupne porabe za leto 1985 ugotovil, da je usklajena višina izplačila ob upokojitvi v nasprotju z določili veljavnega samoupravnega sporazuma in sprejel sklep, da se popravi s 25.000 din na 27.222 din, kar je v skladu z določili našega samoupravnega sporazuma.

REGRESI ZA POČITNIŠKE DOMOVE IN TOPLIŠKO ZDRAVLJENJE

Zakaj se uporabljajo Sklene toplice namesto naših? (en delavski svet)

Sklene toplice so primerne za zdravljenje revmatičnih obolenj. Koristimo jih pa predvsem zato, ker z menjavo počitniških kapacitet s ČSSR koristimo termine, ki so bili leta nazaj prosti. Naši delavci niso bili zainteresirani za koriščenje nekaterih terminov v Biogradu na moru in v Crikvenici. Te termine menjamo s slovaškimi delavci za zimsko smuko v Donovaly in za zdravljenje v Sklenih toplih pod istimi pogoji, kot da bi koristili naše počitniške kapacitete. Poleg Sklenih toplih koristimo tudi naše kapacitete v Ptujskih toplih. Razpored za topliško zdravljenje pa naredijo zdravniki na osnovi ugotovljenega zdravstvenega stanja.

Nabaviti je potrebno več počitniških prikolice (en delavski svet)

Glede nabave večjega števila počitniških prikolice lahko pojasnimo, da so prikolice zasedene le v glavni sezoni, v pred in posezoni niso zasedene. Če hočemo zadovoljiti potrebe v glavni sezoni, jih bomo morali nabaviti še veliko.

Regresirati je potrebno prevoz v Biograd na moru (en delavski svet)

Želja, da bi regresirali prevoz v Biograd na moru, je razumljiva, ker je cena prevoza precej visoka. Ne vidimo pa realne možnosti, da bi oblikovali tak predlog, ki bi že tako najbolj regresiranemu letovanju dodal še en regres.

SREDSTVA ZA DRUŠTVA IN ORGANIZACIJE

Koliko dajejo ostale DO v občini za društva in organizacije? (trije delavski sveti)

Ni nam znano, koliko dajejo v drugih DO in drugih delovnih strukturah dodatnih sredstev za delo društev in organizacij. Prepričani smo, da nismo edini, ki namenjamo del čistega dohodka za delo društev in organizacij, res pa je, da so pri tej delitvi najbolj prisotni interesi tistih delavcev Železarni, ki so v prostem času aktivni delavci v društvih in organizacijah.

Zakaj taka nesorazmerja pri delitvi sredstev (MPZ Vintgar Blejska Dobrava 80.000 din, Godba na pihala Gorje 100.000 din)? (en delavski svet)

Očitek, da je pri delitvi veliko nesorazmerje, je lahko upravičen, lahko pa je le individualni občutek zaradi osebnega interesa. Vsem enako ne moremo deliti, saj so različne potrebe, so pa tudi različni interesi.

JESENIŠKI VRHUNSKI ŠPORT

Sredstva za vrhunske športe slabijo ostale športne aktivnosti (en delavski svet)

Res je, da vrhunski športi porabijo največ sredstev, zaradi tega se vse bolj uveljavljajo patronati nad vrhunskimi športi. Na Jesenicah bi morali opredeliti financiranje vrhunskih športov takrat, ko smo se odločali o njih. Tako pa sedaj iščemo boljše rešitve.

Koliko v dinarjih na zaposlenega dajo za vrhunski šport druge DO in koliko je to v %? (en delavski svet)

Druge delovne organizacije tudi prispevajo sredstva za vrhunske športe. Ni nam znano, koliko, niti kakšen procent to predstavlja, ker nam niso dolžni dati poročila o angžiranju svojih sredstev sklada skupne porabe. Na to pripombo ne moremo bolje odgovoriti.

Kako bi bil financiran patronat nad HK Jesenice, ker sredstva iz sklada skupne porabe niso vidna? (en delavski svet)

HK Jesenice bi bil financiran iz sredstev za vrhunski šport, ki so opredeljena v skladu skupne porabe. Predlagali bi, da se za naslednjo sezono odobri izredno plačana odsotnost brez refundacije OD vsem hokejistom, ki delajo v Železarni Jesenice, tudi iz sredstev za reklamo je mogoče pokriti del stroškov. O drugih stroških, ki bi jih prevzeli kot patronat nad HK Jesenice, bi se morali dogovoriti takrat, ko bodo na razpolago nova sredstva SSP.

Predlagamo, da Železarna Jesenice prevzame skrb za stroške HK Jesenice (dva delavska sveta)

Dejansko se nismo niti SDS niti delavski sveti izrekli proti prevzemu stroškov za HK Jesenice. V strokovni službi razumemo to kot pristanek za prevzem omenjenih stroškov.

PRAZNOVANJE DEDKA MRAZA

Prispevek za praznovanje dedka Mraza bi morali poenotiti v vseh DO in združevati sredstva po dejansko zaposlenih (štirje delavski sveti)

Akcijo o zbiranju sredstev za praznovanje dedka Mraza vodi koordinacijska konferenca SZDL Jesenice in je enotno organizirana na Jesenicah tako glede prispevkov na zaposlene kakor tudi organizacijsko. Organizatorji in izvajalci programa praznovanja so DPM Jesenice in kulturne organizacije.

O koriščenju sredstev za praznovanje dedka Mraza v letu 1984 objaviti poročilo v Železarni (trije delavski sveti)

Organizatorje praznovanja dedka Mraza v letu 1984 bomo obvestili, da delavci v Železarni zahtevajo poročilo o organizaciji praznovanja in o porabi sredstev v letu 1984.

Železarna naj sama organizira obdaritev otrok (dva delavska sveta)

Želja, da bi Železarna Jesenice sama organizirala obdaritev otrok v

starosti do 7 let ob praznovanju dedka Mraza, je težko izvedljiva. Ne glede na kvaliteto bi bili pri javnih prireditvah otroci železarjev izločeni. Sedaj so vsi enako obravnavani in ocenjujemo, da je tako prav. Seveda je pravilna tudi zahteva po kvalitetnejšem praznovanju in po smotrni uporabi sredstev.

STROŠKI ZA DODATNE ZOBOZDRAVSTVENE STORITVE

Zobozdravstvene storitve morajo biti učinkovitejše, čakalne dobe so predolge, koliko se je skrajšala čakalna doba železarjev zaradi dodatnih zobozdravstvenih storitev? (devet delavskih svetov)

Pisno bomo obvestili vodstvo Obratne ambulante, da odgovor objavi v Železarni.

SE SPLOŠNE PRIPOMBE

Upoštevat je potrebno dejansko število zaposlenih pri združevanju sredstev (dva delavska sveta)

Delavski svet Železarni Jesenice je sklenil, da bo v letu 1985 in vnaprej tudi realizacija združevanja sredstev na osnovi povprečnega števila zaposlenih v predhodnem letu. Ta sklep bo strokovna služba upoštevala pri razdelitvi sredstev in pri planiranju za prihodnje leto.

Sindikat ne odigra svoje vloge, ker prispevke za širši družbeni standard

VELIKO PROŠENJ IN MALO NOVIH STANOVANJ

Današnji sogovornik je Ignac Juran, predsednik odbora za stanovanjske zadeve pri delavskem svetu naše železarni. Spregovorila sva o problemih, ki jih rešujejo, težavah, s katerimi se srečujejo in predlogih za boljše delo odbora.

»Največ težav imamo, ker je prisilcev stanovanj veliko, novogradenj in s tem novih stanovanj pa je vedno manj, saj se iz leta v leto manj gradi. Kako bo z novogradnjami, je veliko vprašanje, ker je gradnja zelo draga in je zanjo potrebnih vedno več sredstev.

Največ težav smo imeli v zadnjih dveh letih, ker standard pada in prisilci odklanjajo novo zgrajena stanovanja, ker ne bodo mogli plačevati stanarine. Želijo si manjša in manj komfortna stanovanja, ker je tako tudi stanarina nekoliko manjša. Da bi ta problem rešili, bi morali predvsem zmanjšati stroške gradnje in povečati nadzor nad koriščenjem sredstev, saj graditelji pogosto namenskih sredstev za gradnjo novih stanovanj ne izkoristijo dovolj ekonomično in racionalno, vzroki za to pa so pogosto subjektivni. Zato bi morali graditelji in porabniki stanovanj najti skupen jezik, da bi lahko bila družbena stanovanja čim cenejša.

Ker je prošnja zelo veliko, novih stanovanj pa malo, je dodeljevanje stanovanj in reševanje tega problema zelo počasno. Pri določanju vrstnega reda imajo prednost socialno ogroženi delavci in invalidi, v talnih obratih pa vrstni red prisilcev določajo sami, vendar tudi upoštevajo določila pravilnika o stanovanjskih zadevah. Težave nam povzročajo posamezniki, ki ne poznajo pravilnika in vidijo samo svoje probleme. Izsliti hočejo svoje pravice in zlorabiti pristojnosti odbora, ki strogo upošteva pravila in merila, ki so za vse enaka.

Veliko problemov nastane, ko je treba plačati lastno udeležbo, ki je

daje samo Železarna Jesenice, drugi pa ne (en delavski svet)

Trditev oziroma pripomba ni upravičena. Saj ne vemo, koliko, kako in kje združujejo druge delovne organizacije. Misel, da združujemo samo v Železarni Jesenice, je nekoliko samovšečna in pretirana.

Sklad skupne porabe se mora posredovati v obravnavo skupaj s poročili o porabi sredstev (trije delavski sveti)

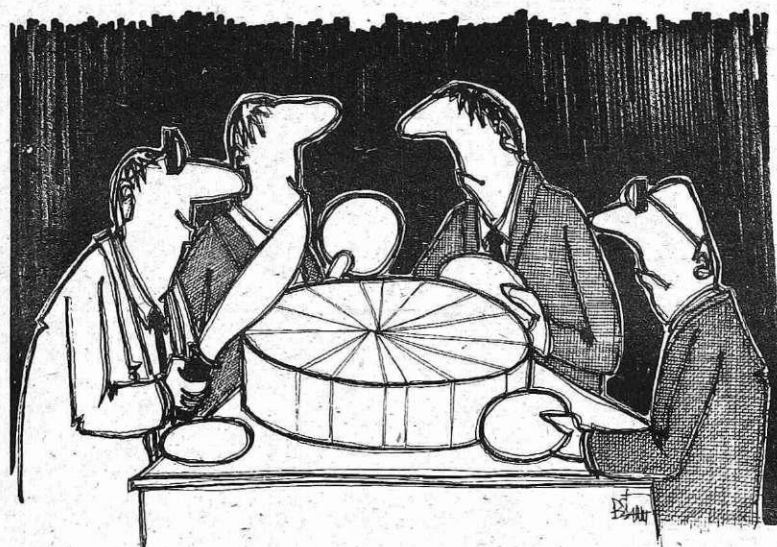
V skladu z zahtevami delavskih svetov in s sklepom skupne seje odbora za družbeni standard in IO KOOS Železarni Jesenice bo strokovna služba pripravila predlog delitve SSP za leto 1986 na osnovi plana v letu 1985.

Obdelati predlog o diferenciranju vrednosti bona za topli obrok pri fizičnih in pri umskih delavcih (en delavski svet)

Predlagatelj pripombe ni utemeljil svoje pripombe, zato ne vemo, kaj je mislil. Če so mišljene manjše potrebe umskih delavcev, bi bilo dobro, da predlagatelj opredeli tudi razmerje med porcijami. Saj imamo prehrano organizirano bon — malica.

To so pripombe, ki so jih opredelili delegati 18 delavskih svetov ob potrditvi sklada skupne porabe v letu 1985, ostalih pet delavskih svetov je sprejelo sklad skupne porabe za leto 1985 brez pripomb.

Božo Pančur

— »Delitev« sklada skupne porabe za leto 1985

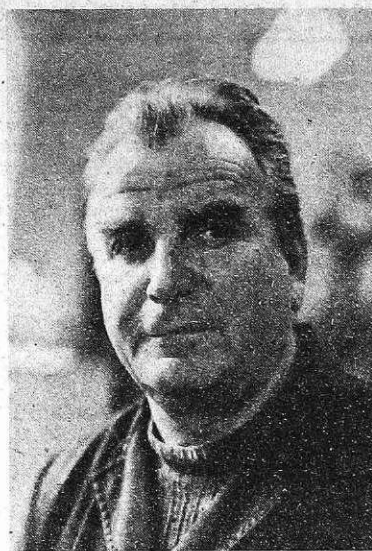

Čiščenje odlitka (foto I. Kučina)

devali doseči čim višji osebni dohodek, zato si se trgalo tako, kot se trgati ne sme. Da bi to preprečili, bi

Ivo Govedič, vodja SDS

(foto B. Grce)

MEHANSKA PREIZKUŠEVALNICA OTK

Delavci delovne skupine, ki jo vodi Ivo Govedič, opravljajo preizkuse mehanskih lastnosti materiala, predvsem valjavih izdelkov. Vsak dan trikrat jim pripeljejo preizkušance, poročilo o njihovih mehanskih lastnostih mora biti gotovo do naslednjega dne. Rezultati preiskave odločajo o tem, ali bo material lahko odpremljen naročniku, zato delo preizkuševalcev zahteva veliko natančnost.

»Reklamacije zaradi mehanskih lastnosti materiala so le redke«, pravi. »Za nekatere preiskave so določeni tudi pogoji preizkusa, čas trajanja in hitrost dela. Ob velikem številu preizkušancev lahko to postane resen problem.«

Narava dela zahteva, da so vsi preizkusi opravljeni še isti dan, ne glede na število preizkušancev ali stalež v preizkuševalnici. »Že pet mesecev delamo le trije namesto petih. To pomeni, da lahko delamo le na enem stroju hkrati, hiteti pa ne smemo, saj rezultati ne bi bili točni. K sreči predstavlja trganje, kjer je čas preizkusa normiran, le manjši del vseh preizkusov. Kljub temu smo prepričani, da delamo več, kot je normalno, oziroma da nismo nagrajeni skladno z obsegom dela, ki ga opravimo. Zato si že lep čas prizadevamo, da bi imeli skupinsko normo. Predlagali so nam nadurno delo, vendar menimo, da ni mogoče pošteno delati več kot osem ur. Potem so nam obljubili ure za manjkajoče, pa nam jih zdaj ne priznajo izgovorom, da naše delo ni normirano. Normiranje pa zavračajo pod pretvezo, da bi potem trpela kvaliteta dela, čeprav najbrž prav tako trpi tudi sedaj, ko le trije opravimo delo petih delavcev.«

26. februarja 1982 so se trije delavci iz trgovnice sestali z vodjem prevzemnega oddelka in vodjem OTK. Dobili so odgovor, da normiranje dela v trgovnici ni mogoče, da pa bi lahko problem nagrajevanja po delu rešili z urami za manjkajoče. Ker

pripravljeni tudi na to, da z njimi delimo dobro in zlo. Pa nas imajo za nekakšno administracijo, čeprav to nismo. Naše delo je prav tako naporno, čeprav ne v fizičnem smislu.

Samoupravne aktivnosti sicer opravljamo redno, sprejmemo pač tisto, kar dobimo, vendar nam ne gre za to. Novi samoupravni sporazum naj bi pripeljal do pravičnejšega nagrajevanja,

Anton Prhaj, naš sogovornik

(foto B. Grce)

grajevanju, zato ni čudno, da ni bil sprejet. Saj tudi delavci znajo brati. Delavci mehanske preizkuševalnice tako že nekaj let zahtevajo uvedbo skupinske norme, prepričani, da delajo več, kot jim priznajo. Vodstvo zavrača njihove zahteve, da ne bi trpela kvaliteta dela. Delavci oddelka za študij dela in časa so sicer začeli z analizo dela v trgovnici, vendar je niso dokončali. Da imajo preveč dela z razvidom del in nalog, da je delo obsežno in podobno. Vodja oddelka nam je celo zatrdil, da te analize sploh nikoli niso delali, o urah za manjkajoče pa, da to ni njihova stvar. S te strani torej ne bo pravega odgovora, zato smo povprašali za mnenje vodjo OTK in vodjo prevzemnega oddelka. Takole sta nam povedala:

»V Železarni nismo zmožni priznati, da obstajajo določene razlike med posameznimi deli, zato nas imajo za nekakšno administracijo, čeprav gre le za specifičen položaj. Opravljamo pravzaprav istočasno proizvodno in kontrolno dejavnost. Obstajajo določeni standardi, ki določajo pogoje preizkušanja. Če bi to delo normirali, bi bila posledica najbrž zmanjšanje števila zaposlenih v mehanski preizkuševalnici. Delavci bi si prizna-

morali uvesti dodatno mesto kontrolorja, kar je pa nesmisel.

Že brez tega imamo dosti drugih problemov. Zaradi premajhnih kapacitet za toplotno obdelavo je material nehomogen, s čimer postane vzorčenje vprašljivo, posledica pa so kajpak tudi reklamacije.

Vse to smo delavcem v preizkuševalnici že večkrat pojasnili. Ker so odvisni od količine preizkušancev, se včasih zgodi tudi, da nimajo pravega dela. Izračuni pokažejo, da so bili v letu 1983 bolj zaposleni kot lani, vendar nisem prepričan, da bi bili v letu 1984 zadovoljni z nižjim osebnim dohodkom. Delavcu, ki je delal analizo, smo tudi predlagali, kako bi lahko z upoštevanjem sedanjih norm rešili problem nagrajevanja, vendar se s predlogom ni strinjal. Smo pa seveda za to, da se naredi nekaj, da bodo delavci v trgovnici zadovoljni in stimulirani za svoje delo.

Ni vrag, da ne bi bili tudi delavci v mehanski preizkuševalnici zadovoljni, če bi bili nagrajeni po svojem delu in temu primerno zanj tudi stimulirani. Vodstvo OTK zavrača normiranje, ki bi vplivalo na kvaliteto dela. Na OŠDC sploh ne vedo, da so pred časom z analizo dela v mehanski preizkuševalnici že začeli in obenem pravijo, da vodstvo OTK ni pokazalo pravega navdušenja, čeprav bi po dopisih lahko sklepali, da premalo navdušenja kaže OŠDC. Vse skupaj je pa bolj podobno burki kot samoupravljanju. Nemara bomo čez dve leti spet brali, da delavci v mehanski preizkuševalnici že od 26. februarja 1982 zahtevajo uvedbo skupinske norme.

Borut Grce

INFORMATIVNI FUŽINAR: NOV IZDELEK TOZD ORODJARNA

V TOZD Orodjarna v ravenski železarni izdelujejo raznovrstno orodje za ostale temeljne organizacije in tudi za druge kupce. Sprva so delali predvsem orodja k stiskalnicam, ki so jih izdelovali v TOZD Stroj in deli, zaradi krčenja naročil za preoblikovalne stroje pa se je zmanjšalo tudi povpraševanje po orodjih. Delavci TOZD Orodjarna so iskali nove možnosti in se odločili za izdelavo orodij za plastiko.

Začeli so z manjšimi, enostavnimi orodji za izdelavo gasilskih čelad, ki jih izdelujejo v tovarni ZORA Domžale. Več naročil so dobili, ko so začeli sodelovati s tovarno Poliglant plastik iz Kanala ob Soči. Ta je zaradi omejitev uvoza potrebovala vedno več novih orodij za nove izdelke. Najnovejši izdelek TOZD Orodjarna je orodje za ulivanje plastičnih nosilk za vino. Po sestavljenosti in kvaliteti obdelave je to zelo zahteven izdelek, zato so Ravenčani toliko bolj zadovoljni, ker je kupec orodje ocenil z najvišjo možno oceno. Pri preizkušanju novega orodja so bili presenečeni tako kupci kot izdelovalci, ker se je pokazalo, kako dobro in natančno je novo orodje izdelano.

Letos bodo za tovarno iz Kanala izdelali še pet takih orodij, tako da so zmogljivosti TOZD Orodjarna letos zasedene. Proizvodnjo takih orodij bi radi še razširili, vendar bi za to potrebovali tudi lastne konstrukterje (sedaj delajo po naročnikovih načrtih) in boljše strojno opremo. Delavci TOZD Orodjarna upajo, da bodo svoje želje s pomočjo celotne železarne tudi uresničili, saj jim volje in sposobnosti za visoko oplemenitve ravenskega jekla ne manjka.

(Informativni fužinar, št. 3)

CENTER SREDNJEGA USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA JESENICE RAZPISUJE V ŠOLSKEM LETU 1985/86 ZA IZOBRAŽEVANJE OB DELU NASLEDNJE USMERITVE IN SMERI:

Vzgojno izobr. program — naziv in zahtevnost programa	Naziv smeri izobraževanja in stopnja zahtevnosti dela	Poklici, dela oz. naloge, za katere se omogoča izobraž. po programu oz. smeri izobraž.
1. Pridobivanje, predelava in obdelava kovin (SKRAJŠANI PROGRAM — SKR)	A. pridobivanje in predelava kovin (II)	— različna enostavna in manj zahtevna dela pri pridobivanju grodlja, barvnih kovin in zlitin, pridobivanje jekla — manj zahtevna dela v livarnah — manj zahtevna dela pri izdelavi metalurških proizvodov (izdelava žice, profilov, pločevine in drugih izdelkov v črni metalurgiji in v barvni dela pri čiščenju metalurških proizvodov — manj zahtevna dela pri metalurško-kemični obdelavi izdelkov in mineralurgiji
	B. obdelava kovin (II)	— ročna obdelava kovin — dela na manj zahtevnih strojih in napravah — montažna in vzdrževalna dela v procesni proizvodnji — manj zahtevna montažna in vzdrževalna dela v energetiki — manj zahtevna dela v varilstvu
2. metalurgija SREDNJI PROGRAM (SR)	A. talilec-livar (IV)	— vodenje obratovanja livnih naprav — dela in naloge pri pripravi vložka — dela in naloge pri obratovanju plavža — proizvodnja glinice — elektroliza glinice — vodenje obratovanja talilnih peči — litje barvnih kovin — priprava vložka za jeklarsko predelavo — pridobivanje jekla po različnih postopkih
	B. kalupar (formar) livar (IV)	— izdelava kalupov, ročno, strojno s šablono — izdelava jeder — vlijanje v peščene kalupe — tlačno litje — čiščenje ulitkov
	C. livarski modelar (IV)	— izdelava različnih modelov iz lesa — izdelava različnih modelov iz umetnih snovi — izdelava modelov za jedra — izdelava skeletov in šablon
	Č. gradbinec ind. peči (IV)	— izdelava industrijskih peči — popravilo peči in ponove — tekoče vzdrževanje industrijskih peči in ponove
	D. preoblikovalec (IV)	— valjanje jekla in barvnih kovin — stiskanje in iztiskanje profilov — žarjenje — kaljenje — umetno kovanje in druge vrste kovanja — eluksiranje — adjustiranje — pletenje žice
3. metalurgija NADALJEVALNI PROGRAM (NAD)	A. obratni metalurški tehnik (V)	— kontrola v neposredni proizvodnji in v laboratoriju — priprava dela — zahtevna operativna dela na metalurških procesnih napravah
4. kovinarstvo in strojništvo (SR)	A. oblikovalec kovin (IV)	— strugar — frezalec — vrtalec — ostrilec — brusilec — orodjar — mehanik obdelovalnih strojev
	B. preoblikovalec in spajalec kovin (IV)	— konstrukcijski ključavničar — varilec
	C. strojni mehanik	— mehanik delovnih strojev in industrijskih transportnih naprav — mehanik energetskih strojev in naprav — mehanik industrijskih strojev in naprav
5. kovinarstvo in strojništvo NAD	A. obratni strojni tehnik (V)	— organizacija in vodenje dela v neposredni proizvodnji, storitvi — upravljanje zahtevnih procesnih naprav — izvajanje zahtevnih del in nalog v neposredni proizvodnji in storitvi — kontrola dela v proizvodnji in v laboratorijih

Pogoji za vpis:

- starost 18 let,
- skrajšani program (SKR) šolanje traja od 18 mesecev do 2 leti
- izpolnjena osnovnošolska obveznost (najmanj 6 razredov OŠ)
- ustrezno zdravstveno stanje
- ustrezna zaposlitev v stroki s priporočilom temeljne organizacije (metalurška ali kovinsko-predelovalna stroka)
- srednji program (SR) — šolanje traja največ 3 leta
- zaključen 8. razred osnovne šole
- ustrezno zdravstveno stanje
- ustrezna zaposlitev v stroki s priporočilom temeljne organizacije
- nadaljevalni program (NAD) — šolanje traja 2 leti
- uspešno končana kovinarska, metalurška ali avtomehanična šola
- najmanj eno leto delovnih izkušenj v ustrezni smeri
- če kandidat ni končal ene od zgoraj navedenih šol (ima pa drugo usmeritev) mora imeti 5 let delovnih izkušenj v kovinarski in metalurški stroki in mora opraviti še sprejemni izpit iz ustreznega programa (teorija in praksa).

Oddelki bodo odprti, če bo prijavljeno zadosti kandidatov v smeri.

Prijave pošljite do 10. septembra v CSUI Jesenice, enota za izobraževanje odraslih.

Za sprejem je potrebno predložiti na upravo CSUI:

- vlogo na obrazcu 1,20 (dobite ga v knjigarni)
- zaključno spričevalo osnovne šole
- za nadaljevalni program tudi spričevalo poklicne šole
- potrdilo o zaposlitvi, ki naj vsebuje leta zaposlitve in kratek opis nalog, ki jih delavec opravlja,
- izjavo delovne organizacije o plačevanju šolnine,
- zdravniško potrdilo.

CENTER SREDNJEGA USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA RAZPISUJE:

- vpis v tečaje tujih jezikov po intenzivni metodi:
- nemščina I., II. in III. stopnje,
- angleščina I., II. in III. stopnje
- vpis v tečaje mikroročunalnikov »COMMODORE 64« in »SPECTRUM«

Prijavite se lahko v enoti za izobraževanje ob delu na telefonsko številko 35-87.

ŠTAFETA MLADOSTI V JESENIŠKI OBČINI

DIJAKI CSUI SMO PRIČAKALI ŠTAFETNO PALICO

V četrtek, 18. aprila, so bile Jesenice praznično okrašene. Zastave so se radostno prepuščale vetru, pionirski so si zavezali rdeče rutice, ostali pa smo hiteli na ulico, da bi lahko tudi mi pospremili štafeto palico.

Učenci CSUI Jesenice smo odšli na prizorišče osrednje prireditve pred osnovno šolo Prežihov Voranc. Slovesni program se je ob 9,45 začel s pozdravnim govorom, nadaljeval pa s tremi pesmimi mladinskega pevskega zbora CSUI Jesenice. Slišali smo še dve pesmi ob spremljavi kitare in nekaj recitacij, nato pa smo s ploskanjem pozdravili prihod naše štafete mladosti. Po prihodu štafete smo poslušali še pozdravno pismo:

"Štafeta mladosti vsako leto povezuje mladino, delovne ljudi in občane vseh narodov in narodnosti nove Jugoslavije. V tem letu ima štafeta mladosti še poseben pomen, saj letos praznujemo 50-letnico kovinarske stavke na Jesenicah, 40-letnico osvoboditve, 40-letnico sindikatov, 40-letnico internirancev in 35-letnico samoupravljanja, istočasno pa je še mednarodno leto mladine. Čeprav tovariša Tita ni več med nami, mladi obljublamo, da bomo nadaljevali njegovo revolucionarno pof. Zavedamo se, da živimo v težki družbeno-ekonomski situaciji in da si velesili še vedno grozita z vojno. Mi hočemo živeti v miru ter še naprej razvijati trdne prijateljske vezi z vsemi narodi in narodnostmi v Jugoslaviji, kakor tudi v svetu. Samo tako bomo lahko še naprej živeli v miru, delali in razvijali našo samoupravno socialistično družbo."

Po pozdravnem pismu je štafeta palica nadaljevala svojo pot. Učenci osnovne šole so jo predali nam, mladim iz CSUI, ki smo jo ob pozdravljanju številnih cicibančkov, pionirjev, mladincev in starejših občanov, zbranih od poti, ponesli do prve predaje pred Gimnazijo, nato pa naprej do glavnega vratarja Železarne Jesenice, kjer smo jo predali železarjem.

Štafeta palica je že zapustila Slovenijo, naše misli pa se še vedno vračajo k njej in prireditvi na Jesenicah. Nekaj dijakov sem povprašala za njihovo mnenje in občutke ob sprejemu:

TATJANA: Proslava ob sprejemu Štafetne palice mi je bila všeč, motilo pa me je, ker je bilo nekaj točk programa istih kot na kulturnem dnevu pred 14 dnevi. Mislim, da bi bilo prav, da bi bili vsi in ne samo nekateri nastopajoči v oblekah železarjev, ki so »značilnost« našega mesta.

MATEJA: Tudi jaz sem se udeležila proslave pred šolo. Žal mi je bilo, ker smo bolj slabo videli zaradi veli-

ke množice. Sprejem štafete je bil lep in veličasten.

MATJAŽ: Štafeto palico sem čakal pred Gimnazijo. Motilo me je predvsem to, ker so bili mladi oblečeni v obleke železarjev, civilne zaščite in teritorialne obrambe. Mislim, da je ta štafeta namenjena nam, mladim, in da bi morali biti temu primerno tudi mladostno oblečeni.

MATEJA: Prireditve mi je bila všeč. Štafeta ima velik pomen za nas mlade, saj nas v nekem smislu spodbuja pri našem delu in nas hkrati tudi povezuje ter utrjuje prijateljske vezi med nami.

BOJAN: Zbrali smo se pred osnovno šolo, kjer je bila predaja štafete. Škoda je, da predaje nismo mogli dobro spremljati, ker so se iz zadnjih vrst videli samo vrhovi zastav.

SPEL: Sprejem mi je bil všeč, predvsem to, da so bili nosilci štafetne palice oblečeni v železarske obleke. Ta štafeta pomeni simbol mladosti, z njo pa pokažemo svoje spoštovanje tudi do tovariša Tita. Ko so štafeto palico pričeli nositi, nas še ni bilo. Zdaj, ko smo zrelejši, se šele

zavedamo njenega pomena. Če bi jo ukinit, bi bila to velika izguba za nas. Tito je postal legenda in s tem mu dokazujemo, kako smo ga imeli radi, hkrati pa tudi to, da kljub tem današnjim krizam mladi ostajamo mladi, da je za nas pomemben danes in nam obenem ni vseeno, kaj se bo zgodilo jutri.

To je samo nekaj mnenj mojih sovrstnikov, ki so marsikdaj različna, vsi pa se strinjajo, da je štafeta palica palica mladih in jo bomo še vnaprej nosili po naši domovini v mislih na Tita!

Ob koncu pa še pesmica, ki jo je napisala Špela:

*Po sivih asfaltnih cestah
donijo koraki mladih.
Na tisoče jih je —
mladih in korakov.
In zavednih src...*

*Z zlato oblikovano palico
v rokah, v stotero pesteh
nosijo nešteto drobnih želja,
morda bridkih spominov
in hotenj, veselja in solza.*

*Simbol mladine,
zlato naše sonce,
v rokah mladih src,
simbol ljubezni, bolečine,
simbol enotnosti in domovine.*
Irina Vauhnik,
2. N.,
CSUI Jesenice

ŠTAFETA MLADOSTI

Koordinacijski odbor za sprejem štafete mladosti pri OK ZSMS Jesenice se zahvaljuje vsem mladinkam in mladincem in vsem ostalim, ki so sodelovali ob sprejemu štafete mladosti v naši občini in s svojo aktivnostjo omogočili normalen potek štafete.

Posebej se zahvaljujemo vsem cicibanom, pionirjem in mladincem, ki so štafeto mladosti nosili in spremljali v tako velikem številu.

Prav tako se zahvaljujemo vsem delovnim organizacijam, društvom in posameznikom, ki so pripomogli k dobri organizaciji, in sicer: OŠ 16. december Mojstrana, OŠ Tone Čufar, OŠ Prežihov Voranc, OŠ Karanjskih kurirjev NOB, OŠ Gorenjskega odreda Zirovnica, Center srednjega usmerjenega izobraževanja,

OŠ Polde Stražisar, TVD Partizan vsem VVO v občini Jesenice, OO ZSMS v kajevnih skupnostih, šolah in DO, KS ZSMS Železarne Jesenice, DO Železarne Jesenice, Postaja milice, Avto-moto društvu Jesenice, TOZD Gradis, TOZD Gorenjska oblačila, Športno društvo Jesenice — delovna skupnost, nastopajočim v kulturnem programu, alpinistom in gorskim reševalcem, pripadnikom JLA in vsem posameznikom.

ŠTAFETA MLADOSTI JE PRIŠLA NA JESENICE

Letos mineva 40 let, odkar vsako leto krene na pot štafeta mladosti. Tudi letos je, kot pred 40-let, štafeta mladosti pot začela v Kragujevcu. Letos je tudi peto leto, odkar smo brez Tita.

Štafeto so nosili najprej mladinci Srbije, nato Makedonije, Kosova, Hrvaške in sedaj jo nosijo mladinci Slovenije. V večjih krajih prirejajo tudi proslave, mitinge, da bi počastili štafeto mladosti. Tudi na Jesenicah je bila prireditev pred OŠ Prežihov Voranc v četrtek, 18. aprila. Kulturni program so pripravili učenci CSUI. Pel je mladinski pevski zbor, učenci so recitali in igrali na instrumente. Štafeto mladosti so prinesli učenci

OŠ Prežihov Voranc, odnesli pa so jo učenci CSUI. Proslave so se udeležili tudi občani mesta Jesenic in otroci iz vrtca.

Štafeta palica bo iz Slovenije potovala k hrvaškim mladincem. Obiskala bo še Bosno in Hercegovino, Vojvodino, 25. maja pa jo bodo mladinci Srbije prinesli na stadion v Beograd, kjer jo bo namesto Tita sprejel predsednik mladine Jugoslavije. Vse štafetne palice so shranjene v muzeju.

Upam, da to ne bo zadnja štafeta palica in da jo bomo mladina in pionirji še naprej varno nosili v svobodni Jugoslaviji.

Janina

ŠTAFETA MLADOSTI V NAŠEM MESTU

18. aprila smo se dopoldne osnovnošolci, mladina srednjih šol, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in drugi zbrali pred OŠ Prežihov Voranc in z navdušenjem pozdravili prihod zvezne štafete mladosti.

Priprave so se začele že zgodaj zjutraj. Da je bilo do desetih že vse naređ, se je bilo treba pošteno potruditi. Po malici so se začele zbirati prve skupine. Nastopajoči so razburjeno ponavljali besedila, ostali pa smo dolgočasno in hkrati pričakujoče postopali po avli. Kar naenkrat nas je bilo zelo veliko, od »ta malih«, ki so komaj začeli ogledovati svet, do »ta važnih in lepih«, ki že učeno govorijo o revolucijah, vojnah in miru.

Stali smo na privozu in čakali. Proslavo je začel Klemen Košir. Poudaril je, da je štafeta mladosti nekoč prinašala pozdrave tovarišu

Titu, sedaj pa je dokaz naše obljube, da bomo hodili po poti našega velikega vzornika.

Irina Vauhnik je prebrala pozdravno pismo. V njem so zapisani jubileji, ki jih letos praznujemo: 40 let zmage, 35 let samoupravljanja, 50 let stavke jeseniških kovinarjev in 50 let sindikatov. Štafeta nas združuje in njena oblika, podoba stisnjene pesti, nas spominja na težke dni naše revolucije.

Štafeta mladosti je kmalu odšla z Jesenic. Mladinke in mladinci so jo odnesli in predali vrstnikom iz radovljiške občine. Simbol bratstva in enotnosti je nadaljeval pot po državi, da se bo 25. maja kot vsako leto poklonil spomenu tovariša Tita in dokazal našo pripadnost Jugoslaviji.

Tina Gorišek, 8.b
OŠ Prežihov Voranc

Štafeta mladosti na poti skozi Železarno (foto I. Kučina)

(foto B. Grce)

(foto Milan Lango)

(foto Milan Lango)

ŠTAFETA MLADOSTI

NOSILA SEM ŠTAFETNO PALICO

Kot predsednik mladine naše šole sem od občinskega komiteja ZSMS prejela obvestilo, da bomo zvezno štafeto sprejeli od radovljiških mladincev v četrtek, 18. aprila. Osrednja prireditev naj bi bila pred našo šolo. Mladinska organizacija šole pa je dobila pomembno nalogo, da določi nosilca zvezne štafete in dvajset spremljevalcev. Izbor je opravila naša mentorica. Za nosilca je določila prav mene. Že vnaprej me je bilo strah, hkrati pa sem bila vesela in ponosna, da me je doletela ta čast tik pred odhodom z osnovne šole.

Zjutraj tega dne sem vstala z nekim tesnim občutkom, ker me je skrbelo, kako bom opravila to pomembno nalogo. Zbrali smo se pred nekdanjo gimnazijo, kjer so vsem udeležencem razložili sprejem, celotno pot in predajo. Čakanje na sprejem je bilo zelo živčno, saj me je bilo vedno bolj strah. Ob 9,45 sem sprejela zvezno štafeto. Obkrožali so nas policijski avtomobili, ob straneh je bilo vse polno gledalcev. Tekla sem od gimnazije do naše šole, kjer so nas že vsi nestrpno pričakovali. Pritekli smo na osrednji prostor pred šolo, kjer je potekal program. Štafeto nisem takoj predala. Počakala sem, da so prebrali pozdravno pismo. V tistem trenutku sem bila zelo ponosna, saj si nikoli ne bi mislila, da bom nosilka zvezne štafete. Med branjem pisma sem mislila samo na predajo, kako bom oddala štafeto palico.

Ta četrtek mi bo za vedno ostal v spominu, ker sem bila tudi sama član v verigi mladih, ki nosijo ta simbol edinstva in ljubezni do našega pokojnega vzornika.

Sandra Rakovec, 8.c
OŠ Prežihov Voranc

PROGRAM IZGRADNJE ENERGETSKIH OBJEKTOV V SLOVENIJI

V planskih dokumentih razvoja SR Slovenije do leta 2000 je zapisano, da se bo povečala poraba električne energije od 9.000 GWh v letu 1985 na okoli 16.200 GWh v letu 2000. Zaradi takega povečanja porabe energije in zaradi izteka življenjske dobe nekaterih agregatov bo potrebno zagotoviti okoli 1.950 MW novih elektroenergetskih zmogljivosti.

V Sloveniji so predvidene naslednje nove zmogljivosti:

- na Savi: Mavčiče, Vrbovo, Boštanj, Blanca, Brestanica, Krško, Brežice, Mokrice, Medvode (3. agregat), Tacen, Jezica, Šentjakob, Zalog, Jevnica in Kresnice.
- na Muri: Hrastje, Veržej, Mota, Gibina, Mursko Središče, Apače, Radgona in Radenci.
- na Dravi: jez Melje in Fala (9. in 10. agregat).
- na Bistrici: Lomštica
- na Tolminki: Zadlaščica

Poleg teh HE bo potrebno dograditi termoelektrarne — toplotne Trbovlje III, Maribor in Dolsko, v Bosni in Hercegovini termoelektrarne Ugljenik, Tuzla BI, na Kosovu termoelektrarno Kosovo C II in na Hrvaškem jedrsko elektrarno Prevlaka ter v Avstriji hidroelektrarno Bistrica.

Koncem tega obdobja bo nujno začeti z gradnjo dodatnih zmogljivosti okoli 500 MW, da bi zagotovili kontinuiteto pri oskrbi z električno energijo. Predvidevajo se naslednji možni objekti:

- hidroelektrarna Idrija, termoelektrarna-toplarna Šoštanj V in termoelektrarna Kosovo C III.

V planskih dokumentih je zapisano, da bo poudarek na hitrejši izgradnji hidroelektrarn, predvsem zaradi večje naslonitve na lastne obnovljive vire, ugodnejše obratovalne stroške, dolge življenjske dobe in večje zanesljivosti obratovanja.

Hidroelektrarne bomo gradili v celoti z lastnim znanjem, tehnologijo in opremo. S kontinuirano gradnjo bodo doseženi pomembni dodatni učinki pri projektiranju in gradnji in pri proizvodnji opreme. Z odpravljanjem poplavnih območij in žarišč

največjih onesnaževalcev vode bo omogočena tudi dodatna uporaba vode v industriji in za namakanje v kmetijstvu.

Gradnja hidroelektrarn na Savi in Muri predstavlja po svoji zamisli in predvideni dinamiki graditve največji projekt v Sloveniji. Njegova posebnost je, da je zasnovan kot skupni in enotni projekt graditve 15 hidroelektrarn na Savi in Muri. Pri gradnji se bo skušalo doseči največji poenotenje objektov in s tem racionalizacija celotne gradnje.

V hidroelektrarnah se za proizvodnjo električne energije izrablja vodni padec na nekem vodotoku. Ker se pri tem voda stalno obnavlja, pravimo, da je »obnovljiv« energijski vir. Neugodno pri teh vrstah elektrarn je, da se pretok vode s časom spreminja. Toda ta pretakajoča se voda je »zastoj« in je torej pridobljena energija obremenjena samo s »stalnimi« stroški. Kadar torej pretok vode skozi neko hidroelektrarno ni zadosten, da bi ta obratovala preko celotnega dneva s polno močjo, se skupni dnevni stroški za pridobljeno električno energijo le malo spremenijo, če celotno vodo porabimo za proizvodnjo električne energije samo v nekaj urah dnevno.

S koncentracijo proizvodnje električne energije v hidroelektrarnah v časih konice se v elektroenergetskem sistemu po eni strani zmanjša skupna potrebna moč termoelektrarn, po drugi pa se tem vrstam elektrarn tudi omogoči obratovanje z manj in manjšimi spremembami obremenitev, tako da lahko obratujejo z boljimi izkoristki in se zmanjša verjetnost okvar.

Danes Slovenija letno porabi okoli 9.000 GWh. Do leta 2000 bo po-

raba električne energije v Sloveniji znašala okoli 16.000 GWh. Tega povečanja ne bo mogoče kriti samo z izrabo vodnega potenciala Slovenije,

temveč z gradnjo hidroelektrarn, termoelektrarn in jedrskih elektrarn.

Potrebno pa je upoštevati, da vsaka kWh iz hidroelektrarne nadomesti okoli 1,2 kg premoga oziroma 0,25 kg mazuta. V Sloveniji je neizrabljeno na leto 3000 do 7000 GWh vodnega potenciala. Z gradnjo hidroelektrarn in izkoristkom te energije bi prihranili letno 3,5 do 7,5 milijona ton velenjskega lignita ali tričetrto do poldrugi milijon ton mazuta. Menimo, da je to že dovolj velik dokaz, ki govori o nujnosti gradnje hidroelektrarn.

Na Savi danes obratujeta le dve hidroelektrarni: Moste in Medvode, ki skupaj proizvedeta letno okoli 140 GWh. V gradnji je HE Mavčiče, ki bo proizvedla okoli 180 GWh na leto. Celotna savska veriga naj bi obsegala 17 hidroelektrarn z instalirano močjo okoli 5,50 MW in letno proizvodnjo 1900 do 2000 GWh.

Na Muri naj bi bilo zgrajenih 9 stopenj z instalirano močjo 170 MW in letno proizvodnjo 700 do 750 GWh.

Vrednost načrtovanega programa znaša po cenah z dne 31. decembra 1983 76.809 mio din.

Financiranje je planirano z naslednjimi viri:

- lastna sredstva 50 %
- ljudsko posojilo in domači krediti 30 %
- tuji krediti 20 %

Program izgradnje HE na Savi in Muri pomeni kompleksen in tehnološko ter organizacijsko zahteven projekt, ki omogoča planiranje porabe električne energije v SRS v relativno visokem deležu na osnovi obnovljivih primarnih virov. Poseg v prostor je velik na spodnjem delu reke Save in na porečju Mure.

Program mora zagotoviti najracio-

nalnejšo tehnološko in ekonomsko rešitev, financiranje pa zagotoviti optimalno in kontinuirano izvajanje programa po obsegu in dinamiki v vseh fazah.

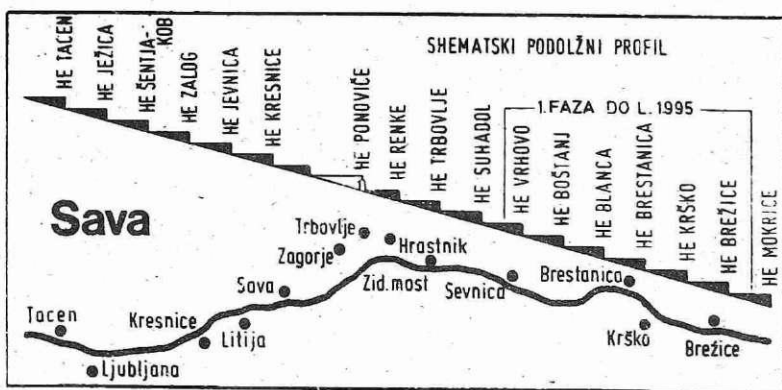
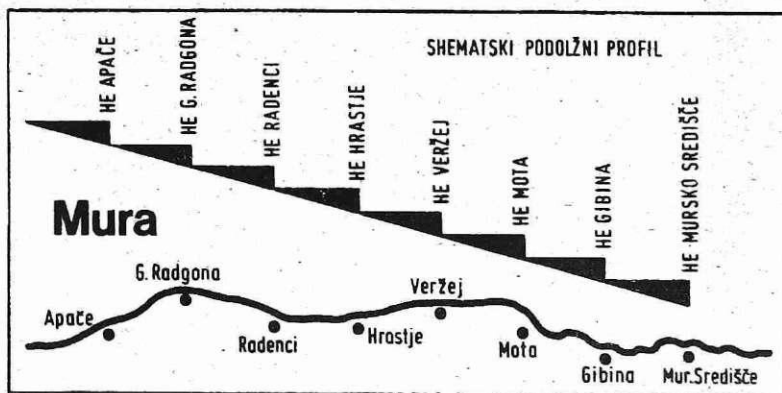
Za dosego narodnega gospodarskega učinka je za izvajanje programa potreben organiziran in usklajen pristop udeležencev. Potreben je inovacijski pristop in boljša organiziranost v vseh fazah izvajanja investicij. Potrebno je ustanoviti konzorcij dobaviteljev in izvajalcev, investicijske dejavnosti, konzorcij za financiranje programa ter projektno organiziranost investitorja v elektro-gospodarstvu.

Zaradi svoje specifičnosti mora biti kot eden izmed prioritarnih programov vključen v vse planske do-

kumente SRS, družbenopolitičnih skupnosti in dejavnosti, ki so neposredno ali posredno soudeleženi pri njegovi realizaciji v obdobju 1986—1990 in kontinuiteti do leta 2000.

Družbeni plan SRS za obdobje 1986—1990 mora predstavljati osnovni dokument, po katerem udeleženci prevzamejo obvezo, da bodo istočasno, kvalitetno in najbolj racionalno izvršili prevzete naloge. Za razširjeno reprodukcijo pri posameznih udeležencih morajo biti zagotovljena finančna sredstva v obsegu in dinamiki, da bo mogoče investicijo izvajati sočasno z graditvijo energetskega objekta.

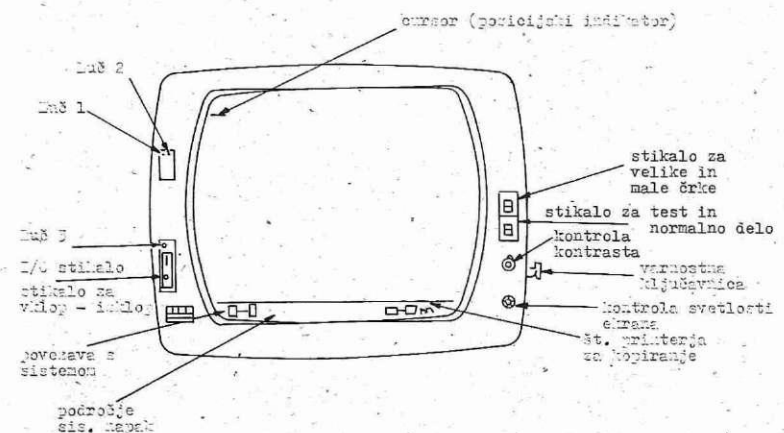
Edvard Vengar

Računalništvo pri nas

V prvem nadaljevanju o informacijskem sistemu v ŽJ so bili podani osnovni pojmi, s katerimi se bodo uporabniki tega sistema seznanili med svojim operativnim delom na terminalu. V današnjem nadaljevanju pa bi z opisom in shematskim prikazom poskušali predstaviti terminal 3278 — model 2 z ustrežno tastaturo, ki ga uporabljamo v Železarni Jesenice.

Terminal 3278-2

Terminal 3278-2 lahko razdelimo na sledeče sestavne dele:

1. Kontrolne lučke
2. Razna stikala
3. Ekran
4. Tastatura

DELOVANJE IN OPIS POSAMEZNIH SESTAVNIH DELOV:

Kontrolne lučke

Osnovni predpogoj je, da je terminal pravilno instaliran. Terminal instalirajo sodelavci iz ERC. Ko se terminal priključi s stikalom (I/O), zasveti kontrolna lučka 3. Stikalo I/O mora biti v položaju I, kar pomeni vklop terminala. Ko je stikalo v položaju I/O, zasveti tudi kontrolna lučka 1 in pomeni, da je računalnik pripravljen za delo. Zadnja zasveti kontrolna lučka 2, potrebuje nekaj sekund, pomeni pa, da je terminal 3278-2 pripravljen za delo. Ob tem pa se prikaže tudi osnovni terminalski izpis.

Terminalski izpis:

*** ERC ŽELEZARNA JESENICE, TERMINAL JE PRIPRAVLJEN ZA DELO ***

Ta terminalski izpis se izpiše tudi vsakokrat, ko pravilno izstopate iz informacijskega sistema.

Razna stikala:

— Glavno stikalo
Glavno stikalo nam služi za vklop in izklop terminala, ko popolnoma

prenehamo z delom na področju informacijskega sistema

— Stikalo za velike in male črke
Z vklopom stikala za velike in male črke spremenimo male črke v velike in obratno.

— Stikalo za test

Pri vklopu stikala za test, se na ekranu izpišejo vsi mogoči številčni in abecedni znaki, ki jih uporabljajo na elektronskih računskih strojih IBM proizvodnje.

— Kontrolno stikalo svetlosti in kontrasta

Delovanje stikala za svetlost in kontrast ekranske slike je enako kot pri televizijskem aparatu. Vsak terminal ima tudi varnostno ključavnico, s katero uporabnik terminala blokira vsako delo na terminalu, ne da bi pri tem izstopil iz informacijskega sistema.

Ekran

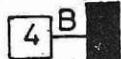
Na ekranu se poleg preje navedenega osnovnega terminalskega izpisa, ki je v zgornjem delu ekrana, pojavijo tudi simboli, ki pa so v spodnjem delu ekrana. Ti simboli nam definirajo pripravljenost in povezanost terminalskega sistema. Pri normalnem delu centralnega računalnika se pojavijo naslednji simboli.

Simbol na prvem mestu št. 4 pomeni, da je kontrolna enota 3274 pripravljena, oziroma št. 6 pomeni, da je pripravljena kontrolna enota 3276.

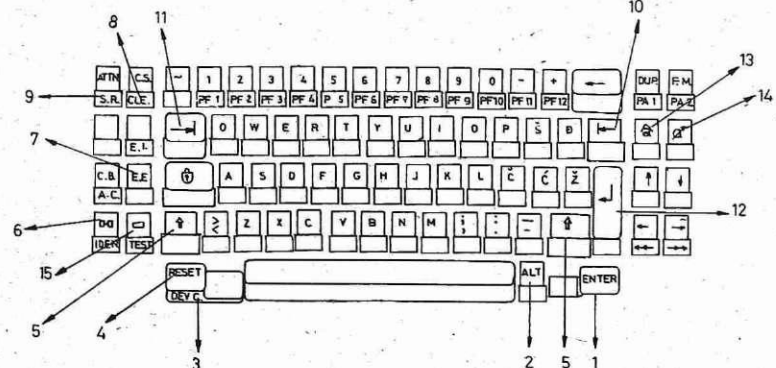
Simbol na drugem mestu je črka B kar pomeni, da je kontrolna enota povezana z računalnikom.

Simbol na tretjem mestu in v nakazani obliki pa pove, da je terminal povezan z računalnikom, ni pa povezan s kontrolnim programom ali vašo aplikacijo. Pri pravilnem vstopu v informacijskem sistemu, pa se spremeni v polno polje, kar pomeni, da terminal dela z vašimi programi oziroma transakcijami.

Slika simbola:

Tastatura terminala

Tastatura terminala predstavlja edino povezavo s terminalom in preko tega z računalnikom. Tastatura dela na principu pisalnega stroja, kjer s pritiskom na ustrezno tipko zapišemo znak na ekran ali izvedemo transakcijo s pripadajočo akcijsko kodo. Popravljanje in kontrola napak pri vnosu podatkov je zelo enostavna, saj je tekst dobro viden. Na mesto napake je potrebno vnesti pravi znak in napaka se avtomatično briše z vnosom drugega znaka. Pri vklopu terminala se vključi tudi zvočni signal za vse tipke na tastaturi, za katerega pa svetujemo, da se izključi (s tipko za zvočni signal), ker se pri nadaljnjem delu z zvočnim signalom opozarja vsak nepravilen vnos preko tastature. Če tastatura ne dela več, jo običajno aktiviramo s pritiskom na tipko RESET in ponovimo pravi vnos podatka.

V spodnjem delu ekrana, desno od simbolov, je področje sistemskih napak, znak za tiskalnik ter ustrezna številka tiskalnika, na katerega izpišemo željeno ekransko sliko ali grupo podatkov iz banke podatkov.

Za branje oziroma razumevanje sistemskih napak, ki jih sporoča centralni računalnik, je v tastaturi vsakega terminala spravljeno navodilo, kjer je opisana vsaka napaka in zahtevana akcija za normalno nadaljevanje dela v informacijskem sistemu.

Kot zadnje naj opišemo pozicijski indikator (cursor), ki se pojavi hkrati z ekransko sliko in ima normalno izgled podčrtice »_«. Pozicijski indikator označuje na ekranu mesto, ki ga bo zasedel naslednji znak, ki se vnese preko tastature. Ta indikator lahko poljubno premikate po ekranu v vseh smereh, razen če ni v aplikacijskem programu predvideno drugače. Aplikacijski program je lahko izdelan tako, da pozicijski indikator zasede vedno prvo mesto v polju in ga ohrani tudi po vnosu podatkov.

4. RESET — izniči napako v področju sistemskih napak

5. — numeričnost (zgornji del tipke)

6. — kopiranje ekrana na lokalni tiskalnik

7. ERASE EOF — brisanje polja
8. CLEAR — brisanje ekrana

9. SYS REQ — zahteva za delo

10. — premikanje poz. indikatorja z desne proti levi

11. — premikanje poz. indikatorja z leve proti desni

12. — premikanje poz. indikatorja po vsaki vrstici na ekranu

13. — tipka za vrtnjanje znakov

14. — tipka za brisanje znaka

15. — tipka za zvočni signal (Se nadaljuje)

Opis tipk na tastaturi

Z eno tipko na tastaturi lahko opravimo tri različne kombinacije ukazov:

1. V zgornji vrsti tipke dosežemo numeričnost

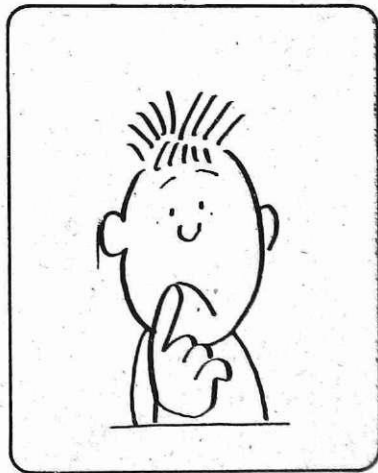
2. Srednji del tipke se uporablja za normalno delo

3. Spodnji del tipke pa se uporablja hkrati s tipko ALT in PFK.

V zgornjem delu tastature je največ funkcijskih tipk, ki se uporabljajo hkrati z ALT in PFK tipko, srednji in spodnji del tastature pa se uporablja za vnos podatkov.

Opis važnejših tipk:

1. ENTER — izvedena akcija (sporočilo poslano v računalnik)
2. ALT — PFK (z ALT tipko)
3. DEV CNCL — (z ALT tipko) izniči ekransko kopijo, če tiskalnik ni aktiven

OKUPACIJA JAVORNIKA

Fritz se niti malo ni čudil, ko je to slišal, tudi me ni spraševal, kje sem to zvedel, čutil je moral, bolj kot jaz, da ni tu doma, da ponemčuje in da sem mu povedal globoko resnico, ko sem mu rekel, da bo moral od tod. O vsem tem sva se pogovarjala po slovensko.

Čisto druge vrste tič pa je bil njegov kolega Hubert, ki je leto prej nadomestil starega, invalidnega upravitelja. Ta ni znal niti besede slovensko in je bil ves pasji. V njem je deloval duh iz Goebelsovega propagandnega stroja; bil pa je, kot Fritz, izvrsten učitelj.

Z obema smo večkrat šli na Kres na nekakšen športni dan, se šli tam vojsko oziroma partizane in Nemce, kjer so bili slednji vedno premagani (okepani). Med tistimi, ki sta bila okepana, sta bila vedno Fritz in Hubert.

V začetku leta 1944 pa sta bila oba vpoklicana v vojsko. Prav nič nam nista skrivala, kam bosta šla. Fritz nam je lesketajoči oči povedal, da odhaja v Rusland.

Bili smo žalostni, on in mi. Fritz je bil videti več kot samo to, bil je strit.

No, povedati pa hočem tole: 1944. sem bil že tako ponemčen po Fritzovi zaslugi, da sem najprej pomislil po nemško, preden sem spravil iz sebe slovensko besedo.

V enem letu ob dobri metodi sem postal, najsi sem to hotel ali ne, nemško govoreči Slovenec.

Čez dva dni smo Fritz in Hubert s lesenim kovčkom pospremili do vlaka, bilo je mrzlo in povsod je ležal sneg.

Čutil, da je šel Fritz v Rusijo past. Skoraj bi dal roko v ogenj, da se je nastavlil rusnemu ostrostrelcu, da ga je poknil; Fritz je bil dober, predobro človek, da bi pobijal, pa čeprav nas je vse več ali manj uspešno ponemčil. V njem je bila slovensčina kljub vsemu temeljni jezik, vrhu katere je kot mah pognala nemščina. Prepričan pa sem, da se je rešil Hubert in morda je še vedno kje živ in spoteguje svoj noo-jaaa.

Pa še malo k živilskim nakaznicam. Potrebno je dodati še to, kar je postalo za tiste čase posebej značilno: iti na kmete in prositi od hiše do hiše.

Kakor na notranji ukaz smo se lačni razšli do Brezij in Gorjuš s steklenico v cekarju. Šli smo od vrat do vrat in prosili mleko, korenje, krompir. Kmetje so od vsega tega dali radi samo korenje in krompir, mleka pa ne, ker so ga rajše dolivali pomijam za svinje, da so se zredile.

Spominjam se, da so za košček slanine želeli dobiti od mame pike za blago ali tobak, nekateri so jo pa spraševali celo po zlatu, rjuhah in odejah.

Neredko se je mama ob takih vprašanjih razjezila in vprašala, če vedo, odkod prihajava. Vedeli so, da z Javornika in da stradam tam gori, pa tudi tega so se dobro zavedali, da smo neusmiljeno v njihovih rokah. Kakor bolhe.

Kolikokrat so iz kuhinje pridišale prate, klobase, mleko, koruzni žganec!

Požiral sem slině ali pa jih cedil kot pes.

Oni pa so naju spraševali po zlatu.

Ob takih srečanjih je gnev do Nemcev prerasel gnev do lastnih ljudi, tako bridko sva bila včasih z mamo izdelana od številnih presunljivih ponižanj.

Kadar sem šel sam na feht, sem hodil od kmečkega doma do kmečkega doma in lagal, da imam v Begunjah zaprtega očeta, hotel sem ganiti kako staro mamco, da bi jo hitreje pobral domu s steklenico mleka ali prašičjim suhim parkelcem ali da bi mi nalila v skodelico mleka in mi dala krožnik žganec.

Niti ena mi ni verjela. Vsaka me je ošvrknila s pogledom kot z gajžlo in mi nasula le suhega, sladkega sadja.

A te šale z Begunjami, v katerih naj bi trpel moj oče, so bile napoved mojega lastnega trpljenja za temi graščinskimi zidovi.

Takrat, ko sem lagal kmetičam, še nisem vedel, da je vsak človek svoj prerok, to sem okusil in spoznal do dobra šele konec novembra 1944.

Prav do tega meseca in tega leta pa je mami uspevalo, da nas jermene vojske le ni zgrabilo, čeprav je bila že »totalna«, kakor so nam razlagali v Karawanken Botte, ali splošna na vseh nivojih. Nič ni bilo več nikomur sveto ali izveto iz vojne kolesja. Vse, kar služi zmagi enemu in drugemu, je treba uporabiti, izrabiti ali onemogočiti.

Nad nami so že plule bele letéče trdnjave, puščajoč za seboj bele dimne sledi.

Sirene so tulile, mi pa smo ležerno zapuščali šolske klopi, odhajajoč mimo topničarskih gnezd proti domu.

Leteče trdnjave, kakor smo pravili ameriškim bombardierjem, so plule previsoko za naš flak (protiletalsko topničarstvo). Pred njimi so bili brez prave moči. Če bi trdnjave odpele svoje bombe na tej višini, bi bilo pod njimi na mah vsega konec — nas, tovarne in topničarskih gnezd.

A bombniki so pluli nad rajh, nad Wiener-Neustadt, od koder smo čez kake pol ure zaslišali zamolklo razbijanje. Čeprav so bile vmes Karavanke in daljave, nas je bombni grom le dosegal, kakor da bi kdo tolkel po pločevini.

Ne bi mogel reči, da se ob tem nismo dobro počutili. Prvič je bilo bobnenje daleč od nas, drugič pa je bilo to nekakšno povračilo za domovino, ki so nam jo Nemci poteptali.

Vmes so se godile še druge reči. In sicer najrazličnejše.

Partizani niso bili več nobeni gošarji ali banditi, marveč resna nevarnost za vsako postojanko.

Na Javorniku so nekatere ženske partizani kar čez noč ostrigli na balin, druge nabikali po nagi riti, ker so jih pač rade pokazale okupatorskim vojakom.

Ali: dva, tri korake pred mojim očetom so ob pol sedmih zjutraj preklanjali iz pistol sosedu.

Atentator je preskočil žično ograjo kot srnjak in zginit v motnem jutru. Neka ženska — Mica — je ustrelila partizana, pravzaprav ga je prehitela, ker je le-ta nameraval njo.

»Totalna vojska« se je začela seliti na naše borne barakarske pragove.

Spopad z okupatorjem se je ožil. Slednji so dobro vedeli, da je igrice zaključena, šlo je samo za čas, prvim, da bi ga podaljšali, drugim, da bi ga skrajšali.

In da je bila mera polna, se je moji mami prek sanj napovedovala že nekaj mesecev prava katastrofa.

Sanjala je kar naprej o krvavem mesu.

Oče v to katastrofo ni spadal, ker je bil pomilovanja vreden bolnik.

Sanje so namigovale bolj name.

Elica, ki je že čebljala, tudi ni mogla pripraviti katastrofe. V glavnem se je po ves dan igrala s punčkami iz curj. Bila je vsa bleda od podhranjenosti.

Ker so se sanje ponavljale, a so vedno imele prispodobno svežega mesa, je mama nekega večera le spravila iz sebe, da se po vsem tem pri nas mora nekaj hudega pripetiti. V to pa bom vmešan jaz.

Naj se pazim! mi je grozila. Naj se ne oziram ne na levo ne na desno!

Glej naravnost. To je edino prava pot.

Ampak tako prekleto naravnost pa se le ni dalo.

Mama in oče sta morala na začetku 1944 vstopiti v Heimabund. Kakor jaz 1941 za Hitlerjugend, tako sta tudi onadva dobila poziv za vstop v Domovinsko zvezo z grožnjo, da je odklonitev te časti zvezana s posledicami, ki jih prireditelj ni dolžan razkrivati vnaprej.

Stvar je bila zelo resna. Mama in oče sta celo noč buljila v temo, ki se je pobilskovala, ugibajoč, zakaj neki morata v to zvezo.

Seveda to ni bilo vstop v folksdojč, nemška organizacija pa je vseeno bila.

Mogoče je starša privedlo v to prav mamina moralna in tolikanj hvaležna drža, naravnost in ne na levo, ne na desno.

Prvikrat v življenju sta morala v bivši Sokolski dom, kjer sta dobila vsak po eno značko koroškega deželnega grba, vrezanega v kost. V tolažilo jima je bilo samo to, da jih je bilo tam več kot preveč, oziroma predvsem to, da nista bila sama.

A mamo je tja pripeljalo koroško poreklo, očeta pa zakon z njo in pa tisto nekaj nemščine, ki si je je bil nabral kot pastir pri Gospe Sveti.

Zdaj pa pridiga meni: ne na levo ne na desno, ampak naravnost.

Sanje so se spojile z njo kakor blaznost. Vsako jutro mi jih je razkladala in me morila z njimi.

Namesto križanja v četrtkih ob treh, je zdaj zabijala vame vsako jutro svoje sanje.

Da veš, je razkrila nekoč svoje najgloblje občutke, kri bo tekla.

In mi je prepovedala vse stike z ljudmi. Z nikomer več nisem smel niti spregovoriti.

Hotela me je najprej osamiti, pomanjšati in spremeniti nazaj v jajčece ter me skriti v svoja nedrja, da bi bil varen.

Uboga mama! In imela je prav. Njene sanje so se uresničile do zadnjega simbola v mesecu oktobru 1944.

(nadaljev.)

MRTVI NE LAŽEJO

Ni bilo treba nikogar imenovati. Koritnik je takoj razumel. Vendar je Aleš vprašal:

»Komu si to povedal?«

»Komu? Filipu vendar. Mar ti ni on tega sporočil?«

Aleš tudi zdaj ni hotel biti jasen, kajti Koritniku ni smel odkrivati zvez. Poglavitno je bilo, da je dobil potrdilo o resničnosti Filipovih novic. A zdaj ni vedel, ali je bil tega bolj vesel ali razočaran, kajti na dnu vsega je ležal sum, da si je Filip to izmislil. In če Koritniku o tem ne bi bilo nič znanega, bi hitro našli tistega, ki je izdajal. Ljudje so bili nemara boljši, kot je mislil o njih. Zato je rekel:

»Poglavitno je, da smo to zvedeli in da so ljudje že obveščeni. Hvalezni smo ti za to.«

Koritnik je nekaj zamrmral, toda tako, da se je videlo, kako je sam s seboj zaradi tega zadovoljen.

Aleš je moral Koritnika trdneje pritegniti, kajti kdo ve, če nekoč tudi on ne bo zinil kje kaj škodljivega, ali pa se morda žena kje zagovori in pohvali s kakšno besedo.

»Kot je videti, vidva lahko dosti zvesta. Bi morda kdaj drugič storila še kaj?«

Nalašč ju je pustil, da se bosta sama izrekla za sodelovanje, za rednejše kot doslej.

»Če to lahko, zakaj ne? Kot da sva do zdaj stala ob strani? Toda nihče drug kot ti, Filip in Gorski ne sme vedeti tega?«

»Seveda. Zato bodita z Nemci prijazna in skušajta od njih izvedeti čimveč. Vsako sporočilo bo koristno. Med njimi niso vsi za Hitlerja... Še več: nihče, niti Filip in Gorski, ne sme zvedeti, da sem bil tu...«

Ko je Aleš slišal, da tudi Gorski vzdržuje zveze s Koritnikom, je komaj skril presenečenje. Naredil pa se je, kot da mu je znano tudi to. Vendar pa mu je zdaj odkrita zveza obrnila misli v novo smer. Predvidevanja se mu ob tem niso izšla. Morda pa bo prav tu začel razvozlati tvoj, ki je bil videti tako zapleten? Zato je čez čas, ko so še malo kramljali, z glasom, ki je izražal zadovoljstvo nad Koritnikovo zvezo z Gorskim, nevsiljivo vprašal:

»Lepo, da se sestajata tudi z Gorskim! A on vendar ni od tod?«

Koritnik je čutil, da Alešu mora dati odgovor. Dobro je vedel, kaj pomeni, če z njim govori tako pomemben partizan kot je Aleš, on je že vedel, da so v vsaki organizaciji »višji in nižji«.

»Pred leti sva bila skupaj na orožnih vajah pa sva obdržala stike! Zdaj je to prišlo kar prav.«

Tako je pač rekel, mislil pa si je, da ga tudi Gorski preveč spravlja v nevarnosti. Bi pa že raje imel stike samo s Filipom, ki je bil videti bolj prilagodljiv.

»Tako, tako,« je samo nekako nezainteresirano rekel Aleš na to. »Kar tako sem vprašal. Vendar pa bo bolje, če bo poslej zahajal k tebi samo Filip.«

»Prav to sem hotel predlagati tudi jaz. Bi lahko uredil z njima ti?«

Vprašanje je bilo zvito. Koritnik je hotel natančneje ugotoviti, kdo ima pri partizanih poglavitno besedo — Gorski ali Aleš? A prav to je iz Koritnikovih besed uganil tudi Aleš. Vendar pa mu je odgovoril:

»Brez skrbi. Pogovorili se bomo. Ti se torej drži le Filipa. Saj veš, kako je dandanes: hitro si ob glavo!«

Opozorilo je bilo dvosmiselno, in spet sta ga oba s Koritnico vred dobro razumela.

Ko je Aleš sredi noči odhajal, je s seboj vzel tudi nekaj prigrizka. Še bolj pa ga je podžigalo, da bo poslej od tod dobival poročila.

Naslednji večer sta sešla s terencem Gorskim in pretresla vse, kar je bilo zanimivega. Aleš je uredil tako, da je prišel tudi Filip. Ta še vedno ni vedel, kdo je bil skrivnostni obiskovalec. Dokazov, da bi bil Aleš, še vedno ni imel, zato je lahko samo ugibal in opazoval.

Spet so govorili predvsem o nevarnostih, ki ogrožajo organizacijo. Potem se je Aleš vprašujoče obrnil k Filipu:

»Že cel teden je minil, onih pa še niso iskali?«

Aleš je govoril, ko da bi jih morali, če so bila taka sporočila.

»Mar bi bilo prav, če bi jih? Kaj ni bolje, da je tako? Ljudje se spet pomirjajo!«

»Dokler je v zraku taka negotovost, se prav gotovo ne morejo. Zato ne spej doma,« je rekel Aleš.

»Morda se pa gestapo samo igra in čaka na ugodnejšo priložnost,« je ugibal Filip, ki je nekaj dni prej spet hodil po okolici.

Aleš je vedel za te poti, reči pa ni hotel ničesar. Tudi tega, da je govoril s Koritnikom ni omenil.

Filip je zdaj napeljal pogovor na nenadnega nočnega obiskovalca, ki ga je bil tako vznemiril.

»Ne morem si misliti, kaj je hotel in kdo bi bil?«

Filip je mirno gledal Aleša, kot bi od njega pričakoval, da mu bo pomagal poiskati pojasnilo, a ta se je samo začudil:

»Se pravim da zalezujejo tudi tebe? Zakaj nisi povedal že prej?«

To se je Alešu posrečilo tako neprisiljeno, da se je čutil sam sebi.

»Če je tako, se boš moral umakniti tudi ti!« je še posvaril Filip a

Nadaljevanje

IZIGRANA SMRT
IN SUŽNOST

(IZBRANI ODLOMKI)

Rafel je bil med Markovimi prijatelji eden tistih, ki so se odlikovali po svoji skromnosti, tovarštvu in predanosti naprednim idejam. Bil je strojni ključavničar in zaposlen v železarni na Jesenicah.

Iz grmovja nad barakami sta se odtrgali še dve postavi in se približale Marku in Rafelu. Bila sta brata Tonček in Jože iz sosednje vasi. Podali so si roke. Rafel mu je razložil, da zbirajo orožje in municijo, kar so jo popustili jugoslovanski vojaki. Na vozičku so imeli pet pušk »mavzerice«, zaboj municije, nekaj raketnih nabojev in pistolo, tromblonke in nekaj ročnih bomb. Imeli so tudi nekaj dek in druge drobnarije, kar vse jim bo še kako prav prišlo, so zatrjevali vsi trije.

Tonček in Jože sta nabrali vojaški material odpeljala v dogovorjeno skladišče, Marko in Rafel pa sta se napotila v mesto. Rafel mu je pripovedoval, da dva dni zbirajo popuščeno orožje in municijo. Da so pretaknili vse bunkerje na Rupnikovi liniji in da so zbrali kakšnih petindvajset zabojčkov municije za puške, pobrali precej odvrženih pušk in kar lepo število ročnih granat, pa še druge drobnarije, bajonete, čelade, pasove, čutarice in menažke in da za skrivališče vesta samo Tonček in Jože, ki sta zelo pogumna. V predmestju sta se ločila in odšla vsak na svoj dom.

MARKO ZOPET DOMA

Marko je zaigralo srce, ko je zopet zagledal svoj dom. Čeprav je bil od doma le dobrih deset dni, se mu je zdelo, da je bil

odsoten celo večnost. Čeprav je bil utrujen, je zadnje metre pred domom skoraj pretekel. Že od daleč je zagledal očeta, ki je stal na pragu domačije, poleg njega pa je stal brat Beno. Oče ga je prvi opazil. Nekaj časa je stal kot vkopan, nato pa je stopil Marku nasproti in mu že od daleč ponujal svojo hrupavo roko. »No, samo, da si se še ti vrnil,« je s solzami v očeh pozdravil sina. Tudi brat Beno se je pridružil Marku in očetu in prav tako močno stisnil roko Marku. Na pragu ga je pričakala mati, ga vsa solzna objela.

»No, vstopimo v hišo, da se pogovorimo, kje si toliko časa kolovratil, saj se vračaš pri zadnjih. Beno je prišel že včeraj, za tebe smo pa že mislili, da so te kje ujeli,« je na pol v šali govoril oče, ko so se že posedali okoli mize. Vendar je Marka bolj zanimalo, kaj je z Nemci in Italijani.

Beno mu je povedal, kar je zvedel od delavca, ki se je pripeljal z Jesenic. Da je na poti veliko Italijanov z mulami, ki so natočene z mitraljezi in lahimi minometalci in drugo vojaško opremo. Da se premikajo počasi in izgledajo zelo utrujeni. V Mostah pri Žirovnici so si uredili prehod prek vode, ker sta cestni in železniški most porušena. Italijani so menda nagnali skupaj tudi domačine, da so jim pomagali narediti zasilni most, kamioni pa so obstali pred Mostami in ne morejo naprej.

Marko se je zanimal tudi za druge novice in še veliko so govorili o nastalem položaju. Marko je postal ob tem govorjenju zaspan, zato se je odločil, da gre za nekaj ur počivat. Benota pa je prosil, naj sporoči Janini, da se bo oglasil v večernih urah.

Marka je prebudilo rahlo božanje po laseh. Ko je odprl oči, je v medli svetlobi ugledal poleg sebe na postelji sedečo Janino. Nekaj časa sta se molče gledala, nato pa je Marko z vso močjo pritegnil Janino k sebi in jo pričel objemati in poljubovati. Srce mu je močno razbijalo, njen dih pa mu je bil drag spomin na njegovo prvo ljubezen. Marko se je prepustil Janinemu objemanju in božanju, nato pa jo je z rahlo kretnjo odrazil od sebe, ona pa se je razumevajoče odmaknila in obsedela na postelji.

Janina je zopet prišla s svojimi nežnimi rokami Markovo glavo in ga pričela poljubovati, ko je hrupno vstopil v sobo

Markov brat Beno in povedal, da so v mesto prišli Italijani. Ko je Beno nehal pripovedovati o zasedbi mesta in italijanski vojski, se je Marko oblekel in vsi trije so odšli v kuhinjo, kjer sta bila tudi oče in mati, oba zadovoljna, da sta se sinova srečno vrnila. V kuhinji je bila miza pogrnjena z belim prtom, na njej pa so bile razložene velikonočne dobrote, narezana potica, šunka, jajca in hren. Prisledli so k mizi, zadovoljni, da se je neslavna jugoslovanska kapitulacija za njih zaenkrat dobro končala.

Pri izdatnem velikonočnem prigrizku so bili vsi zadovoljni, nihče več ni spomnil Italijanov, ki so brezglavo begali po mestu in sikali, kje bi se do sitega najedli in napili, kar je pa le redkim uspelo, saj nihče ni hotel njihovega denarja. Nekaterim je uspelo, da so po ceno prodajali vojaške mesne konzerve, da so prišli do dinarjev.

Marko in Janina sta se poslovila, ker sta imela namen obiskati še Janinino mater. Ko sta stopila na ulico, sta ugledala italijansko patrolo, ki je s kratkimi koraki stopicala proti trgu mesta. Marka in Janino je gnala radovednost, kam gredo, zato sta stopila na vogal, kjer se je videl trg. Sredi trga sta ugledala gospoda dekana, ki se je pomenkoval z višjimi italijanskimi oficirji in jim nekaj dopovedoval. Marku se je vse to zdelo smešno in skoraj neresno, zato je Janini predlagal, da gresta na njen dom. Na poti sta srečevala enote italijanske vojske, katerih vojaki so bili različno uniformirani. Nekateri so imeli na glavah klobuke z zataknjenim peresom, podobni lovcom, drugi so imeli šleme, mnogo med njimi jih je imelo brade; oblečeni so bili večinoma v revne uniforme s pumparicami in težkimi okovanimi čevlji. Vsi so bili videti zelo utrujeni. Marko je opazil, da so nekateri imeli na sebi tudi kratke pelerine, skoraj vsi pa so imeli zelo kratke puške, na katerih je bil tanek bajonet. Ponašanje italijanskih vojakov in njihov izgled je bil tak, kot bi pravkar prišli iz hudih bojov in da so to mesto zavzeli po hudi bitki, čeprav so mirno, brez bojov korakali skozi Rupnikovo linijo, mimo bunkerjev, iz katerih so zavele prazne line. Da pa vsa zadeva pri zavzetju Markovega mesta ne bi bila videti tako mirna, so italijanski vojaki z jurišem zavzeli nekaj bližnjih bunkerjev.

Nadaljevanje

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

Izvršni svet občinske skupščine Radovljica je na 114. seji 16. aprila obravnaval osnutek odloka o sprejemu zazidalnega načrta Zasp in osnutek odloka o prenehanju lastninskih in drugih pravic na območju tega zazidalnega načrta. Proučil je poročilo o delu Triglavskega narodnega parka, določil vrednost točke nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča in razpravljal o predlogu samoupravnega sporazuma o pripravi in financiranju dogovora o skupnih temeljih plana gorenjskih občin za obdobje 1986-1990. Potrdil je predlog sporazuma o odmeri in pobiranju prispevkov občanov za družbene dejavnosti, potrdil pa je tudi dinamiko dotoka proračunskih prihodkov za leto 1985. Razen tega je preučil zasnovno pristopa k organiziranju upravnih in strokovnih služb na področju družbenega planiranja in urejanja prostora na Gorenjskem. Odločil je o več premoženjsko pravnih zadevah, presojal rast sredstev za OD v I. tromesečju 1985 in izrekel soglasje za imenovanje članov izpitne komisije za voznike motornih vozil. Sprejel je tudi predlog plana odhodkov IS za leto 1985 in potrdil program usposabljanja pripadnikov centra za opazovanje in obveščanje in centra za zveze in kriptozasčito.

V republiškem centru za obrambno usposabljanje v Poljčah je bilo 11. in 12. aprila posvetovanje s predsedniki in sekretarji občinskih in mestnih komitejev ZKS ter medobčinskih svetov ZKS. Pripravilo ga je predsedstvo CK ZKS. Dogovorili so se o nalogah komunistov pri uresničevanju sklepov 16. seje CK ZKJ. Presojali pa so tudi potek programskih sej občinskih organizacij ZK in priprave na kongrese ZK. V ospredju razprav so bila tudi kadrovska vprašanja v zvezi z volitvami 1986 in o problematiki informiranja ter ocene gospodarskih gibanj v letu 1985.

Predsednik OK SZDL Radovljica Miroslav Birk je 18. aprila sklical posvet s predsedniki vseh krajevnih konferenc SZDL v občini. Spregovorili so o organizacijsko-kadrovskih pripravah na volitve in o načinu evidentiranja možnih kandidatov ter pripravah na zbiranje poročil o teh kandidatih. Beseda je tekla tudi o pripravah na sklice programsko-volilnih sej krajevnih konferenc SZDL, ki bodo od oktobra do novembra letos. Napotila pa so dobili tudi v zvezi s 17. srečanjem aktivistov OF Gorenjske junija v Begunjah.

Po programu idejnopoličnega usposabljanja ZK v občini Radovljica je Delavska univerza organizirala letos dve predavanji za člane OO ZK. V sindikalnem izobraževalnem centru je 30. marca novinar Marjan Sedmak govoril o komunistom Lipniške doline o mednarodnih odnosih in njihovem vplivu na Jugoslavijo. Za člane OO ZK Žito Lesce je 8. aprila predsednik izvršnega sveta Janez Smole govoril o gospodarskih razmerah v občini in v širši družbeni skupnosti. Udeleženci, ki jih je bilo sicer manj, kot so pričakovali organizatorji, so bili s predavanji zelo zadovoljni.

Na seji centra za mladinsko prostovoljno delo pri OK ZSMS Radovljica so pod predsedstvom Zdravka Novaka prejšnji teden spregovorili o evidentiranju brigadirjev za republiško delovno akcijo Bela Krajina '85 ter o pripravah na akcijo v Bohinju, kjer bodo urejali zemljišče in obnavljali mladinski dom.

Predsedstvo občinskega odbora ZZB NOV Radovljica je na zadnji seji obravnavalo predloge za podelitev letošnje zvezne plakete ZZB NOV Jugoslavije ter predloge kandidatov za priznanje medobčinskega sveta ZZB NOV za Gorenjsko. Podprli so predlog, da zvezno plaketo prejme skupnost borcev Gorenjskega odreda za izredne zasluge pri prenašanju izročil NOB na mladino in pri urejanju spomeniškega varstva. Predloge za podelitev priznanj medobčinskega sveta ZZB NOV pa bo oblikovala organizacijsko-kadrovska komisija pri občinskem odboru ZZB NOV.

Svet za socialno in zdravstveno varstvo pri predsedstvu OK SZDL Radovljica je pod predsedstvom Justina Zorka na seji 18. aprila presojal izvajanje samoupravnega sporazuma o urejanju enotne evidence prejemnikov socialnovarstvenih pomoči v radovljiški občini. To nalogo naj bi že opravili v vseh KS oziroma njihovi odbori za socialno varstvo. Člani komisije so menili, da center za socialno delo te naloge ne bo mogel izpeljati brez pomoči in sodelovanja vaških in uličnih odborov SZDL, ki dobro poznajo stanje na svojem območju.

Sekretariat koordinacijskega odbora za planiranje in stabilizacijo pri OK SZDL Radovljica je na seji 18. aprila presojal uresničevanje družbenega dogovora o razporejanju dohodka in sredstev za OD ter za splošno in skupno porabo v občini za leto 1984.

V spomin na posvetovanje komunistov 20. aprila 1941 na Slamnikih so na Bohinjski Beli že devetih praznovali krajevni praznik. Prireditve so se začele že 18. aprila z vajami gasilcev in članov civilne zaštite. 19. aprila je bila v kulturnem domu osrednja proslava s podelitvijo priznanj KK SZDL in bronastim znakom OF zaslužnim krajanom. V domu so odprli tudi razstavo domače obrti in ročnih del. 20. aprila je na domačem odru nastopila dramska skupina z igro Komaj do srednjih vej. V nedeljo, 21. aprila, so organizirali tradicionalni spominski pohod na Slamnike, popoldne pa ponovili gledališko igro.

Po sklepu predsedstev in koordinacijskih odborov za svobodno menjavo dela vseh osmih SIS družbenih dejavnosti občine Radovljica bodo naslednje seje skupščin SIS od 8. do 14. maja. Skupščina občinske zdravstvene skupnosti bo zasedala tudi kot četrti zbor skupščine občine. Gradivo za seje skupščin SIS bo objavljeno v Obzorniku št. 3.

V proračunu občine Radovljica za leto 1985 je za delo Izvršnega sveta OS Radovljica predvideno 18.159.000 din. Celotni prihodki znašajo skupaj s prenosom sredstev iz leta 1984 18.203.639 din. Prav toliko je načrtovanih odhodkov za leto 1985. Prihodki so v primerjavi z lanskimi večji za 49,8, odhodki pa za 50,3 odstotka.

V prvem četrtletju 1985 se je po podatkih uprave za družbene prihodke pri občinski skupščini Radovljica zbralo 71.455.000 proračunskih dohodkov, kar je po dinamiki dotoka teh prihodkov v prvih treh mesecih 17,52 odstotka od letnega plana.

Organizacijsko-varstvene naloge Triglavskega narodnega parka, ki obsega območja tolminske, jeseniške in radovljiške občine, sedež pa ima na Bledu, opravlja že od njegove ustanovitve le 24 zaposlenih. Zapletenejše in večje strokovne naloge izvajajo specializirane ustanove in njihovi strokovnjaki, večinoma na regionalni in republiški ravni. Družbeni organ upra-

vljanja je svet TNP, v katerem so delegati ustanoviteljev, gospodarskih, turističnih, znanstvenih, kulturnih in drugih neposredno zainteresiranih ustanov in organizacij.

V letu 1984 je bil vpisan za rednega člana evropske Federacije narodnih parkov tudi naš Triglavski narodni park s sedežem na Bledu. Ob njegovem sprejemu je bil v biltenu Federacije objavljen poseben zapis, s katerim je prvič svetovna javnost podrobneje seznanjena z značilnostmi tega edinega slovenskega narodnega parka. Hkrati je Triglavski narodni park postal tudi član Skupnosti narodnih parkov, v kateri se je že izkazal s številnimi organizacijsko-varstvenimi akcijami in pobudami.

Zdravstvena služba v radovljiški občini posluje zelo racionalno in varčno, kar utegne imeti tudi manj spodbudne rezultate. To se odraža predvsem v pomanjkanju denarja, pa tudi v zmanjševanju števila zdraviljenj v bolnišnicah. V letu 1983 je bilo poslano v bolnišnice 4.883 ali 166 bolnikov manj kot leta 1982. Leta 1984 so poslali 4.751 ali 82 bolnikov manj kot leta 1983. V obdobju od 1982. do 1984. leta se je zmanjšalo število specialističnih pregledov za 1.335 bolnikov.

Komisija za promet je skupaj z odborom za varstvo okolja pri svetu krajevnih skupnosti Radovljica predlagala komiteju za urejanje prostora in varstvo okolja pri Skupščini občine Radovljica začetek postopka za dokončno zaporo slehernega prometa in parkiranje vozil na Linhartovem trgu v starem delu Radovljice. Osnutek programa zapore je že izdelalo Komunalno gospodarstvo občine Radovljica. O njem bodo razpravljali krajan na uličnem odboru SZDL oziroma na zboru krajanov tega dela mesta.

Po daljšem pričakovanju krajanov bohinjskih vasi Koprivnika in Gorjuš, zlasti tistih, ki so zaposleni in hodijo na delo v Bohinjsko Bistrico v popoldanskih izmenah, je škofjeloški Alpetour konec marca uvedel redno avtobusno linijo z dolino. Dole so morali delavci in drugi krajan po opravih in na delo z lastnimi vozili ali peš. Zato so toliko bolj zadovoljni, ker se jim je s posredovanjem OK SZDL Radovljica izpolnila želja. Zdaj vozi avtobus zjutraj in zvečer oz. dopoldne in popoldne preko Bitenj in Jereke, kar olajša potne težave tudi številnim potnikom iz teh vasi.

Zaradi prometnih prekrškov je postaja milice v Radovljici lani opozorila 1800 udeležencev v prometu. O teh je prejelo pisna opozorila 127, miličniki pa so kaznovali 1537 udeležencev. Postaja milice v Radovljici je prijavila javnemu tožilstvu 61, sodnika za prekrške pa 1559 kršilcev.

Lani je bilo v Muzeju talcev v Begunjah 31.712, leto prej pa 32.505 obiskovalcev. V Čebelskem muzeju v Radovljici so našli lani 16.349, predlanskim pa 13.885 obiskovalcev. (Edino v tem muzeju je bil lani obisk večji.) V Kovaškem muzeju je bilo lani 13.348, leto prej pa 14.275 obiskovalcev. V bohinjskem muzeju Tomaža Godca je bilo lani 1.212, leta 1983 pa 1.641 obiskovalcev. Vse muzeje radovljiške občine si je lani ogledalo 2,8 % manj obiskovalcev kot leta 1983.

V Domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici je Zveza kulturnih organizacij Radovljica pripravila od 15. do 17. aprila kulturna srečanja Naša beseda '85 na Gorenjskem. Sodelovali so člani šolskih kulturnih krožkov, sekcij in društev iz vseh gorenjskih občin. Srečanje so sklenili z okroglo mizo na temo Ustvarjalna iskanja mentorjev in mladih gledališčnikov.

VELIKO ZANIMIVEGA IZ BLEJSKE ZGODOVINE

V Grimšah pri Bledu so te dni predstavili posebno številko »Kronike«, časopisa za slovensko krajevno zgodovino, ki je v celoti posvečena Bledu in blejski zgodovini.

Skoraj dve leti so trajale priprave na izdajo te številke. Bilo je potrebno pripraviti program, kaj naj bi zajela ta številka in rešiti finančno vprašanje, saj je tisk iz dneva v dan dražji in prav od denarja je včasih odvisno, ali izide tako zanimivo gradivo ali ne.

Predstavniki uredniškega odbora dr. Peter Vodopivec je pojasnil, zakaj so se odločili, da posamezne številke »Kronike« v celoti namenijo enemu kraju.

O vsebini te številke je spregovoril prof. dr. Ferdo Gestrin. V letu 1967 je na Bledu izšla zelo iskana knjiga »Bled v fevdalni dobi«, ki jo je pripravil France Gornik, blejski župnik. Nato je zgodovinskeje zamrlo. Šele ta izdaja naj bi prinesla precej novega gradiva, novih odkritij in tudi takšno gradivo, ki do sedaj ni bilo dostopno, našega človeka pa bo prav gotovo zanimalo.

»Kronika«, v kateri sodeluje 11 avtorjev (večinoma iz Ljubljane), vsebuje:

O blejskih arheoloških najdbah in izsledkih — Timotej Knific in Andrej Pleterski; Bled v fevdalnem obdobju — dr. Gestrina; Umetnostni spomeniki — Janez Höfler; Populacijski razvoj kraja — Jasna Fischer; Gozdarstvo in lesna industrija na Bledu in v okolici — Igor Smolej.

Izredno zanimivi so sestavki Mirka Kambiča o starih slikah Bleda in Joža Mahniča o Bledu in književnosti. Olga Janša-Zorn je opisala razvoj blejskega turizma, dr. France Rozman se je lotil barona Schwega, France Benedik NOV na Bledu, Božo Benedik pa je zajel počitniške vile na Bledu, zgodovino čolnarjev in izvoščkov ter vrhunske prireditve in šahu in veslanju na Bledu. Gradiva je veliko, mnogo zanimivosti, ki jih do sedaj še nismo poznali. V »Kroniki« so tudi povzetki študij in disertacij o našem Bledu, ki jih izdajajo v tujini in številne fotografije.

Ob predstavitvi »Kronike« je Tone Svetina sprožil misel, da bi Bled po-

treboval širšo monografijo, ki bi zajela življenje našega človeka, kulturo in kulturno življenje Bleda. Po taki monografiji bi radi segali tudi tu-

BOLJ DEMOKRATIČEN PRISTOP K PROGRAMIRANJU IN FINANCIRANJU SIS

Že v gradivu za programsko sejo občinske konference ZKS Radovljica je bilo zapisano, da je potrebno delo SIS uskladiti in strokovno poglobiti. Zato je delovna skupnost skupne strokovne službe SIS družbenih dejavnosti v radovljiški občini v začetku aprila poslala v javno razpravo vsem vodjem delegacij osnutka programov in finančnih načrtov SIS družbenih dejavnosti. Delegacije naj bi osnutke dopolnile, vse pripombe pa naj bi še v aprilu obravnavali koordinacijski odbori za svobodno menjavo dela pri vseh osmih SIS, ki so jih pooblastile njihove skupščine, da oblikujejo dokončne predloge programov in finančnih načrtov. Letos so tako prvič organizirali tak način predhodnih razprav in delovanja delegacij pri oblikovanju omenjenih gradiv.

Za vse tri zore občinske skupščine je skupna strokovna služba SIS skupaj z izvajalci pripravila gradivo o delovanju zdravstva in njegovih problemih v občini Radovljica. O zdravstvu po občinska skupščina razpravljala 8. maja, kot četrti zbor bo zasedala tudi skupščina občinske zdravstvene skupnosti.

Da je taka dejavnost strokovne službe SIS uspešna in tudi učinkovita, so pokazale ocene članov koordinacijskega odbora za svobodno menjavo dela in delovne skupnosti skupnih služb. Na tretji seji 2. aprila so namreč razpravljali o delu skupne strokovne službe od ustanovitve — 1. julija 1984 do 31. decembra 1984. Ocene o uspešnosti službe so podali vsi koordinacijski odbori in predsedstva skupščin SIS, razne izobraževalne skupnosti in skupnosti socialnega skrbstva, ki sta zahtevali dodatna pojasnila. Razen vseh načrtovanih nalog je skupna strokovna služba opravila tudi nekatera dodatna dela za nemoteno delovanje SIS.

Ugotovili so, da so bili doseženi precejšnji premiki in napredek pri skupnem planiranju družbenih de-

ci. S to mislijo se je strinjalo nad 30 udeležencev, ki so se zahvalili tudi »Almiri« za gostoljubje in se razšli z novimi načrti.

»Kroniko« bo mogoče kupiti pri Turističnem društvu na Bledu, cena številke, ki obsega prek 230 strani, je 700 din.

Božo Benedik

KRAJEVNI PRAZNIK NA BOHINJSKI BELI

Bohinjska Bela vključuje v svojo krajevno samoupravo še vasi Kupljenik in Obrne. To je najmlajša in najmanjša krajevna skupnost v radovljiški občini. Pred tem so bili združeni s krajevno skupnostjo Bled. Odkar so se osamosvojili so že asfaltirali vse vaše poti, si zgradili nov prosvetni dom, povečali in obnovili gasilski dom, imajo pa tudi sodobno samopostrežno trgovino.

Za svoj krajevni praznik so si izbrali dneve sredi aprila. Spominjajo se sestanka aktivistov, komunistov in organizatorjev vstaje leta 1941 pri Blažu v Slamnikih. To je velika hiša na samoti v sončni senožeti, pol ure hoje nad Belo. V okviru praznovanja pripravijo pohode po partizanskih poteh in obujajo spomine na čas narodnoosvobodilne borbe. V tej krajevni skupnosti imajo tudi pestro kulturno dejavnost, saj imajo dve dramski skupini, ki prirejata v zimskem času igre na domačem odru in tudi gostujeta. V dneh krajevnega praznika in vse dni prvomajskih praznikov so izobešene zastave na vsaki hiši, kar je pravzaprav redkost po naših vaseh (žalostno je, da pone-

kod pozabljajo na narodnostno pripadnost).

Za krajevni praznik so organizirali tudi razstavo ročnih del domačinov v kulturnem domu. Razstava je bila odprta 20. in 21. aprila. Predstavljeni so bili gobelini, makete počitniških hišic, lesene grablje, ročaji za kosce, osunjeji, lepo ročno izdelana zibelka ... 85-letna Helena Urh je na razstavi pokazala svoja klekljana pregrinjala. Alojz Kelbl je na razstavi pokazal kipce-podobe človeka, izrezane iz lesa. Prav ta Alojz je izdelal iz lesa dva metra visok kip moža, za Cankarjev dom v Ljubljani. Krajan Bohinjske Bele so res marljivi in uspešni na vseh področjih.

Jože Ambrožič

PARTIZANSKI DOM NA VODIŠKI PLANINI PRIPRAVLJEN NA SPREJEM PRVIH GOSTOV

O poslovanju Partizanskega doma na Vodiški planini na Jelovici, edinega počitniškega doma za borce na Gorenjskem in v Sloveniji, je bilo lani veliko razprav. Hitro upadanje zanimanja za letovanje v tem idiličnem planinskem okolju je marsikaterega ljubitelja takšnega oddiha presenetilo.

Verjetno je največ kriva velika odmaknjenost doma in ne najbolj vzdrževana planinska cesta. Toda te pomanjkljivosti več kot nadomesti udobje, prehrana in gostoljubno osebje doma. Tudi cene so bile in bodo tudi v prihodnje sprejemljivejše kot v kateremkoli podobnem gostinjsko turističnem objektu.

Tudi letos upravni odbor Partizanskega doma želi pridobiti že v začetku sezone kar največ gostov, zato je obvestil občinske organizacije ZZB NOV, občinske sindikalne svete in turistične potovalne agencije o zmogljivostih in ponudbi doma.

Partizanski dom bodo letos prvič odprli za prvomajske praznike. Red-

no bo dom odprt od 1. junija do 1. oktobra. Sprejemali bodo prijave posameznikov in skupin ter postregli raznim izletniškim skupinam. Vsi, ki se zanimajo za obisk ali letovanje, lahko povprašajo upravo doma po telefonu št. 74-906, ali občinski odbor ZZB NOV Radovljica.

Letošnji cenik storitev v domu: cena oskrbnega dne za člane ZZB NOV je od 1.100 do 1.200 din (velja tudi za družinske člane, razen za otroke od treh do deset let, ki plačajo od 740 do 860 din na dan), za nečlane so cene od 1.200 do 1.400 din, za njihove otroke od treh do deset let pa od 850 do 950 din.

JR

PREMALO AKTIVNI MLADI ČLANI ZRVS

Na letni seji so se sestali člani krajevne organizacije ZRVS Dovje-Mojstrana. Pregledali so delo v preteklem mandatnem obdobju, v pestri in obsejni razpravi pa opozorili na različne probleme. Vrsta kvalitetnih predlogov bo rezervnim vojaškim starešinam v tej krajevni skupnosti kazipot za uspešnejše delo v prihodnje. Težišče dela te krajevne organizacije ZRVS je pri članih predsedstva oziroma komisij za idejno-politično delo in obrambno usposabljanje, za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozasčito, za organizacijske, kadrovske in finančne zadeve, za informativno dejavnost ter za delo z mladimi na šoli.

V uvodnem poročilu je predsednik Jože Mirtič poudaril, da so člani ZRVS aktivni v družbenopolitičnih organizacijah in organih krajevne skupnosti, prav tako pa tudi v drugih društvi in organizacijah. Zaradi številnih obveznosti jim nemalo krat zmanjka časa za delo v svoji organizaciji, po drugi strani pa posamezniki ne kažejo nobenega interesa za delo. Zato niso uspeli uresničiti vseh ciljev, ki so si jih začrtali v programu. Tako so med drugim organizirali redno izobraževanje z izpolnjevanjem taktičnih nalog in streljanjem z malokalibrsko puško, udeležili so se pohoda Po poteh partizanskih kurirjev, svoje naloge pa so bolj ali manj uspešno izvrševali tudi člani posameznih komisij. Kot je bilo moč razbrati iz poročil predsednikov komisij, imajo pri delu najrazličnejše težave, navadno dela le predsednik. Premalo je samoiniciativnih akcij, zaradi novih kadrov v občinski konferenci ZRVS Jesenice tudi ni sodelovanja in usklajevanja skupnih akcij. Tudi informiranje ni najboljšje, saj se o delu in akcijah krajevne organizacije premalo govori in piše, marsikdaj se pri poročanju pozablja na prispevek članov ZRVS v drugih organizacijah oziroma pri akcijah. Razprava na letni seji je bila kvalitetna in lahko za zgled marsikaterim »sestankovalcem«. Predvsem je bilo kritično izpostavljeno vprašanje, kaj je z mladimi člani ZRVS, ki ne kažejo skoraj nobenega zanimanja za delo, ne hodijo na sestanke, ni

jih na akcijah. Tako je bilo tudi na letni konferenci, saj ni bilo skoraj nobenega. Vsekakor bo potrebno zaostri odgovornost v tej organizaciji, ki predstavlja izredno pomembno vez v okviru splošnega ljudskega odpora in družbene zaščite.

Podrobno so spregovorili tudi o metodah in oblikah dela v krajevni organizaciji ZRVS Dovje-Mojstrana. Mnogi so se strinjali, da je vsako leto program akcij preveč stereotipen in da članov ne privlači. Poiskati se bodo morale nove oblike dela, na vseh sestankih in akcijah je potrebno bolj vključevati tovarišvo in družabnost. Vsaka akcija naj ima svoj poglavitni namen in cilj. Programska izhodišča so osnova za akcije, ki jih je treba dopolniti z bolj sproščenimi dejavnostmi.

Ob 40-letnici osvoboditve se bodo člani ZRVS v okviru svojih akcij

spomnili tudi tega pomembnega jubileja.

Spregovorili so še o prostorski problematiki in informiranju. Krajevna organizacija ZRVS ima možnost, da si pridobi prostor v stavbi krajevne skupnosti, kjer bodo po obnovi delovale tudi druge organizacije. Kot so že izračunali, s svojimi skromnimi sredstvi ne bodo mogli pokrivati stroškov za najemnine in ogrevanje. Na seji so odločno zahtevali, da s širšo družbeno pomočjo, predvsem krajevne skupnosti, rešijo ta problem. Nedopustno je, da imajo posamezni člani arhive ZRVS kar doma.

Kritične besede so bile izrečene tudi o informiranju. Zakaj se o dejavnosti zveze rezervnih vojaških starešin tako malo piše? Vzrokov je več, morda najpogostejša, da manjka ustrezni kader in da so prevečkrat pretirano skromno z izgovori, da se pač s svojim delom ni potrebno hvaliti. Sklenili so, da bodo razširili sodelovanje z radijsko postajo Triglav in tednikom Železar ter tudi z Našo obrambo in TV 15.

Predsedstvo krajevne konference ZRVS Dovje-Mojstrana bo na podlagi pester razprave dopolnilo letošnji delovni program.

J. R.

S SEJE TURISTIČNEGA DRUŠTVA

Na seji turističnega društva Jesenice, ki je bila 16. aprila, so pregledali delo in naloge vseh petih komisij. Komisija za turistični promet bo uredila izložbeno okno nove informativne pisarne Turističnega društva na Cesti maršala Tita 18.

Sprejeli bodo pobudo za sodelovanje z Alpetourrom Kranj. Za turistični podmladek na osnovni šoli Tone Čufar so pripravili že dve poučni predavanji, na ostalih šolah pa jih pripravljajo. Povsod so pripravili načrt očiščevalnih akcij, obhodne trojke pa so pričele pregledovati po

samezne ulice. V komisijo za »lepe rože in varstvo okolja« so sprejeli dve novi članici, ki bosta sodelovali pri pregledu in ocenjevanju urejenosti. Komisija za vrtičkarstvo se pripravlja na ureditev prostora in razdelitev površin za vrtičke na opuščnem smetišču. Komisija za trimsko stezo bo sestavila odbor za dograditev dveh manjših brvi preko Jesenice. Odbor bo moral zbrati potreben material in organizirati prostovoljno delo.

Spregovorili so tudi o žalostni podobni nekdanjega parka pod Mirco, ki so ga povsem uničili otroci. Komunalni skupnosti Jesenice so predlagali, naj park preuredijo v igrišče za otroke. Hišne svete stolpnice ob Cesti maršala Tita 41 do 45 bodo zaprosili, da zadolžijo stanovalce za čiščenje parka in njegove okolice.

Pripravljajo tudi izlet v Jablanico, Mostar in Kardeljevo konec maja in avgusta izlet k spomeniku padlemu bataljonu na Pohorju. V prodaji sta prvi znački Jesenic. Na eni znački je levček, ki je na poslopju železarskega muzeja, na drugi pa obrisi Mežakle, prvega plavža na Javorniku, rudarja pri Savskih jamah in narciše.

V upravni odbor bodo vključili še tri člane. Eden od teh je Franc Kunšič, ki bo opravljal dolžnost podpredsednika upravnega odbora.

B. B.

JANEZ JE LEGENDA PLANICE

Sredi marca letos je bilo v dolini skakalnic pod Poncami slavlje ob zlatem jubileju Planice. Slavljencec je bil tudi Janez Kerštajn, po domače Šumarjev Janez iz Rateč, saj je od vsega začetka živel s svojimi ljubljankami — skakalnicami.

Bil je gospodar doline skakalnic, vodja gradnje in Bloudkova desna roka. Prehodel je vsako ped skakalnice in jo pretipal z lopato; to kažejo njegove roke, ki so razpokane od težkega dela. Z voljo, veseljem in znanjem je opravljal svoje delo.

Janezu je enainosemdeset let, njegov glas je še vedno trden in odločen, toda moči ni več toliko, kot bi sam hotel. Pravi, da je bil po poklicu gozdar na Pokljuki in vnet lovec. Pred štiridesetimi leti je bil sousta-

Janez Kerštajn

novitelj Lovske družine v Kranjski gori, kjer je sedaj častni član. Kot lovec je vodil na lov razne delegacije in lovce, najraje pa se je odpravljal loviti ruševca. Tudi sam jih ima nekaj in vsakomur, ki ga obišče, jih rad pokaže. Te trofeje so mu drag spomin na lovska leta.

Janez Kerštajn je bil med prvimi, ki so pred dobrimi šestdesetimi leti v Ratečah ustanovili Smučarsko društvo, bil je član mnogih organizacij v Ratečah, med drugim je bil vesten član Gasilskega društva, kjer je bil organizator, načelnik, poveljnik ...

A. Kerštan

Jesenice (foto S. Kokalj)

V SREDO NA PRVOMAJSKO SLAVJE NA POLJANE

Letošnji 1. maj — praznik dela bomo spet proslavljali na Poljanah, prijetnem naravnem kotičku nedaleč od železarskih Jesenic. Ta kraj je poznan že iz predvojnje zgodovine, saj so se prav na Poljanah zbirali napredni aktivisti in delavci. Pri občinskem svetu zveze sindikatov na Jesenicah so pred leti spet obudili ta praznovanja. Posebni odbor vodi Štefan Ščerbič, na Poljanah pa je že vse nared.

Spored s kulturnim programom SE BO ZAČEL OB 11. URI, nato pa bodo do večernih ur športna in zabavna srečanja. Vsakdo se bo ob prijetni glasbi lahko tudi zavrtel.

Včasih so na Poljane hodili z rdečimi nageljni v gumbnicah in pri občinskem svetu zveze sindikatov na Jesenicah želijo, da bi to tradicijo spet obnovili.

Na Poljane bodo vozili posebni avtobusi (razpored prav tako objavljamo), na prireditveni prostor pa se lahko odpravite tudi peš po prijetnih gozdnih bližnjicah.

Nasvidenje torej v sredo na delavskih Poljanah!

AVTOBUSNI VOZNI RED ZA UDELEŽENCE JE NASLEDNJI: RATEČE—JESENICE—POLJANE: odhod iz Rateč ob 9. uri. Avtobus ustavlja na vseh postajališčih do Jesenic (1 avtobus).

HRUŠICA—JESENICE—BLEJSKA DOBRAVA—POLJANE: odhod s Hrušice ob 9. in 10. uri. Avtobus ustavlja na vseh postajališčih (1 avtobus).

BOLNICA—POLJANE: odhod izpred Bolnice ob 9.30 in 10.30. Avtobus ustavlja na vseh postajališčih (1 avtobus).

KOROŠKA BELA—POLJANE: odhod s Koroške Bele ob 9. in 10. uri. Avtobus ustavlja na vseh postajališčih (1 avtobus).

ZAPUŽE—BEGUNJE—JAVORNIK—BLEJSKA DOBRAVA—POLJANE: odhod iz Zapuž ob 9.30. Avtobus ustavlja na vseh postajališčih (1 avtobus).

RADOVLJICA—LESCE—BLED—KRNIKA—ZGORNJE GORJE—SPODNJE GORJE—FORTUNA—POLJANE: odhod avtobusa iz Radovljice (avtobusna postaja) ob 9.30. Avtobus ustavlja na vseh postajališčih (1 avtobus).

Prevoz za vse udeležence prvomajske proslave je na objavljenih progah brezplačen!

PRVI ODHOD AVTOBUSA S POLJAN JE PREDVIDEN OB 17. URI, ZADNJI PA BO PREDVIDOMA ODPELJAL OB 19.30.

VSA OSTALA OBVESTILA BODO POSREDOVANA PO OZVOČENJU NA PRIREDITVENEM PROSTORU.

VABILO

Krajevna skupnost Edi Giorgioni Javornik-Koroška Bela, družbenopolitične organizacije in osnovna šola Karavanskih kurirjev NOB Koroška Bela vabijo krajanje in delovne ljudi na proslavo ob dnevu OF in prazniku dela 1. maju.

Proslava bo v četrtek, 25. aprila, ob 19. uri v dvorani delavskega doma Julke in Albina Pibernika na Javorniku.

Vsem krajanom in delovnim ljudem krajevne skupnosti ob prazničnih čestitamo in želimo prijetno praznovanje.

OBVESTILO

Člane taborniške organizacije in druge občane obveščamo, da bomo organizirali letno taborjenje v Savudriji — Istra na novem tabornem prostoru v mladinskem kampu Veli Joža. Izmene bodo organizirane v naslednjih terminih:

1. izmena od 30. junija do 12. julija
2. izmena od 12. do 24. julija
3. izmena od 24. julija do 5. avgusta
4. izmena od 5. do 17. avgusta

Na in s taborjenja bo organiziran poseben prevoz z avtobusom. Cena prevoza v obe smeri bo okoli 1.050 din na osebo.

— Dnevna oskrba za otroke do 10 let znaša 570 din, za 12 dni 6.840 din;

— dnevna oskrba za člane znaša 640 din, za 12 dni 7.680 din;

— dnevna oskrba za nečlane znaša 900 din.

Prijave za taborjenje oddajte skupaj z vplačilom svojim vodnikom, ki morajo posredovati prijavo tabornemu vodstvu. Tabornino lahko prične vplačevati ob prijavi, do začetka taborjenja mora biti vplačana.

V vsaki izmeni je prostora za 85 udeležencev. Prijave bomo sprejemali do polne zasedenosti posamezne izmene.

Avtobusni prevoz bo organiziran na začetni dan vsake izmene z odhodom z Jesenic ob 8. uri; povratek na Jesenice bo na zadnji dan vsake izmene okoli 19. ure. Taborjenje se prične z večerjo in konča s kosilom.

Vabimo člane in druge občane, da se čimprej prijavijo.

OBVESTILO

Uprava za družbene prihodke občine Jesenice obvešča vse upokojence, ki plačujejo občinski samoprispevek, da je od prvega januarja 1985 (Ur. list SRS, št. 10/85) povišan cenaz za uveljavljanje oprostitve občinskega samoprispevka na 13.805,40 din mesečnega dohodka ali letno 165.664,80 din na posameznega člana.

Posebno vlogo z ustreznimi dokumenti je potrebno oddati v sprejemni pisarni občine Jesenice.

PRIREDITVE OB 27. APRILU — DNEVU OF IN 1. MAJU — PRAZNIKU DELA

Z naslednjimi prireditvami bomo počastili tudi 50-letnico stavke kovinarjev, 40-letnico osvoboditve, 40-letnico Zveze sindikatov Jugoslavije in 35-letnico delavskega samoupravljanja.

— PETEK, 26. aprila, ob 18. uri — otvoritev pregledne razstave slik akademskega slikarja ALBINA POLAJNARJA v razstavnem salonu DOLIK;

— ob 19. uri — koncert mešanega pevskega zbora »Slavček« DPD Svoboda Trbovlje I v gledališču Tone Čufar na Jesenicah;

— SREDA, 1. maja, ob 11. uri — prvomajsko srečanje na POLJANAH s kulturnim in zabavnim programom.

JUBILANTI 50-LETNIKI

V mesecu maju bodo praznovali petdeset let svojega življenja naslednji sodelavci: Mahmut DAUTOVIČ, Jeklarna — 1. maja; Slavka VOVK, komercialni sektor — 5. maja; Janez MULEJ, Vzdrževanje — 6. maja; Pavel KASTELIC, Jeklarna — 10. maja; Ejub SARHATLIČ, Jeklarna — 12. maja; Esad ČORIČ, Energetika — 15. maja; Marija ŠKABAR, KO-FI, komercialni sektor — 20. maja; Janez ARIH, ETN — sektor novogradenj — 22. maja; Ivan FON, Vzdrževanje — 25. maja; Alojz INTIHAR, Vzdrževanje — 25. maja; Janez BEGEŠ, Elektrode — 26. maja in Anton SRNA, Transport — 27. maja.

Vsem sodelavcem iskreno čestitamo!

V soboto, 23. marca, je bilo v OŠ Karavanških kurirjev NOB na Koroški Beli tekmovalje v znanju materinščine — za Cankarjevo priznanje. Udeležilo se ga je 55 učencev iz osnovnih šol jeseniške in radovljiške občine ter 15 dijakov srednjih šol.

Tekmovalje je potekalo v treh stopnjah — I. stopnja osnovnošolci, II. in III. stopnja — srednješolci. Pomerili so se v jezikovnem in literarnem znanju. Pisali pa so tudi spise. I. stopnja je imela za spis na voljo dva naslova: Vsi ti ubogi ptički brez gnezda (o mladinskem prestopništvu) in Večer pri nas doma (humoristični spis); II. stopnja je pisala spis Ljubezen ni samo beseda, poljub, pesem. Ljubezen je tudi kri. Vse veliko se poraja iz nje; III. stopnja pa je vsebino spisa določala naslov Ujme in nadloge bodo prešle, človeški rod nikoli.

Najboljše spise so napisali: Nanika Fajfar iz OŠ Karavanških kurirjev NOB — Koroška Bela, Nuša Gornjanc iz OŠ Gorenjskega odreda Ži-

rnovica, Mateja Sedej iz OŠ Karavanških kurirjev NOB — Koroška Bela, Mateja Porenta in Sonja Kunčič iz CSUI. Na tekmovalju pa so se najboljše uvrstili: Mateja Lopuh iz OŠ Franc Saleški Finžgar Lesce, Mojca Višak in Sergeja Stuček, obe iz OŠ Anton Tomaž Linhart Radovljica, Sonja Kunčič, Barbara Zupan, Irena Oman — vse iz CSUI Jesenice, Mateja Porenta iz CSUI Jesenice, Sergej Učakar iz gostinske šole Bled ter Petra Globočnik iz CSUI Jesenice. To so torej zmagovalci, ki nas bodo zastopali na republiškem tekmovalju. Želimo jim veliko sreče.

Mateja Sedej, 8. c
OŠ Karavanških kurirjev
NOB Koroška Bela

UJME IN NADLOGE BODO PREŠLE, ČLOVEŠKI ROD NIKOLI

V trentarski dolini se je razbesnela nevihta. Vihar je ruval drevesa, treskalo je, motna, umazana reka se je valila v dolino in s seboj nosila mrtva telesa belih ptic... Nevihtni veter je bičal potemnelo zemljo in toča je uničila sanje o dobri letini. To je bilo zdaj še tretjič... Potem, je na zemljo legla noč.

Stari Kverh je stal na hribu ob majhni hiši. Umirilo se je. Na nebu je svetila ena sama zvezda, ki je prebadala bakreno zeleno, brezoblačno nebo. Pod seboj je videl razprostrto potemnelo zemljo. Postala je mirna in mokra, kot njegova duša. Čutil je globoko v sebi, da je priklenjen na to zemljo, zvezan z njo z nevidnimi nitmi; ljubil jo je in vztrajal na njej. Bila je taka kot on. Pusta, postarana, zbita, a z živim ognjem v sebi... Iz hiše je prihajal otroški jok. Nekaj se je zganilo v duši starca. Na svet je prijel kot en otrok. Zdaj jih je bilo sedem. Sedem lačnih ust in velikih črnih oči. Hotel se je nasmešiti, pa se je le čudno spalil. Skrb se mu je zarisala v obraz. Le kanček upanja je bilo še v njem. Zdaj je toča pobila še to, kar je ostalo na njivi... Zazrl se je v nebo in globoko zavzdihnil. Ni še dolgo tega, ko je bil mlad,

sredi življenja. Misli je, da se ves svet vrti okoli njega. Veseljač je in vasa val pri dekleh. Zdaj je že sedmi prijel na svet. V njegovem srcu ni moglo biti več veselja in hrepenenja, bila je skrb in tiha jeza nad prekleto usodo. Prihodnost, ki se je odpirala pred njim, je bila mračna in brez konca... Čutil je, kako duša zemlja. Ne, ni bilo prav, da je tako mislil. Človek ni nikoli premagan, nima pravice obupavati. Tudi on se ne bo uklonil. Pravica je zapisana v zemljo in on se ne bo vdal. Gnojil in zalival jo bo s svojim znojem. Zemlja je njegov Bog — od nje živi, vanjo se vrača, zanjo umira... Otroke bo učil ljubiti to zemljo, da jo bodo znali spoštovati in čutiti z njo. In oni bodo učili svoje otroke, in otroci spet svoje otroke... Učil jih bo, da bodo znali biti uporaben člen v verigi rodov. Zemlja in rod sta eno, in vsak, ki ne čuti svojih korenin v njej, ki ne ljubi rodne zemlje, je kot iztrgan iz življenja, obsojen na propad in uničenje.

Pobral je grudjo zemlje in si jo pritisnil na srce. Od silne bolečine in norega upanja se mu je zavrtelo v glavi. Ujme in nadloge bodo prešle, človeški rod nikoli.

Sonja Kunčič
CSUI Jesenice

LJUBEZEN NI SAMO BESEDA, POLJUB, PESEM, LJUBEZEN JE TUDI KRI. VSE VELIKO SE IZ NJE PORAJA.

»Človek mora biti otrok resnične ljubezni, resnična ljubezen ni še nikogar pokvarila, lahko pa te ugonobi, kajti ljubezen je tudi kri.«

Rdeč madež na belem kamnu. V prosojni sončni svetlobi je ostalo le še nekaj kapljic tekočine življenja, vse ostalo pa je izginilo, splahnelo kot splahni jutranja rosa, ko jo poboža prvi sončni žarek.

Počasi, čisto počasi so polzele kapljice ena k drugi, se svetlikale in nizale drobne, vendar grozljive sence na prazno cesto.

Kmalu jih ne bo več, toda madež bo ostal. Ostal in spominjal bo na vse tisto, kar je pretreslo, ne samo Nika, ne samo Ljubljano, pretreslo je milijone in milijone ljudi, ki so ljubili in trpeli, ki so se borili in zmagovali... Tam je obležal. Ves mlad, cvetoč, poln življenja. Koliko načrtov je še imel! Kaj vse je hotel še storiti! Toda umrl je, ker je ljubil. Ljubil je vsako najmanjšo bit življenja. Ljubil je ulice, ceste, drevesa, ljubil je svoje tovariše, znanke, ljubil je svoj narod. Da, ljubil je tudi

kri. Potrebuješ jo bolj kot hrano in pijačo, potrebuješ jo, ker veš, da brez nje ne moreš živeti. Toda, ko naenkrat ugotoviš, da ljubiš toliko, da ti lahko škoduje, da te to lahko ugonobi, je že skoraj prepozno.

Popaj se tega ni zavedel. Boril se je naprej in naprej, imel je veliko srce. Moraš imeti veliko srce. Moraš, da v njemu družijo vsa svoja čustva, vso svojo ljubezen, da v njem združijo vse tiste delce mozaika, ki tvorijo ljubezen. Na koncu pa nastane slika; čista, jasna, ki ti pove vse. To sliko pa je videl Popaj čisto na koncu. Ni bil žalosten. Bil je vesel, kajti vedel je, da je pomagal tistim, ki še niso združili vseh mozaiknih delcev v celoto, v čudovit prikaz nečesa, kar je lahko tudi ljubezen.

Popaj je nosil v sebi ljubezen. Še jo nosi, kajti ljubezni ni nikoli konca, je neizmerna in je kot kri, ki je prepil vpije morilcev in zaviadal nad glasovi časa.

Mateja Porenta
CSUI Jesenice

ZVOKI HARFE

Pred šolo sem srečala prijateljico, ki mi je rekla: »Danes boste poslušali harfo. Mi smo jo že — čudovito!« Malo sem se namrdnila, češ, spet nas bodo morili z glasbo, ki mi ni všeč. Kakšen instrument je to? Kje sem harfo videla? Verjetno v orkestru, na sliki. Nikakor pa se nisem mogla spomniti, kakšen je njen zvok.

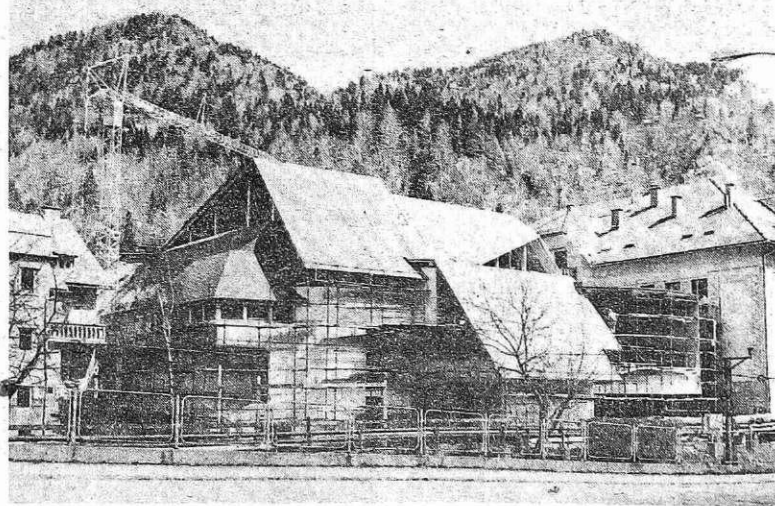
Prvo učno uro smo se zbrali učenci od 5. do 8. razreda popoldanske izmene v šolski dvorani. Na odru je stala harfa. Velik, lep instrument. Tovarišica Mesaričeva nam je predstavila Pavlo Uršičevo, virtuozinjo na tem instrumentu. Kar nič zbrano je nisem poslušala, ko nam je pripovedovala o zgodovinskem razvoju tega instrumenta in o zgradbi harfe. Potem pa je potegnila s prsti po strunah. Kar prebudila sem se iz zamišljenosti. To je pa tako nenavaden zvok, tako lep!

Ko nam je harfistka zaigrala še nekaj skladb, me je glasba kar ponesla. Saj tako žubori voda, sedaj so še oglasili ptički, tako šumi morje... V trenutku sem bila v drugem svetu. Zame ni bilo več sošolcev, šolske dvorane, ampak samo prijetni zvoki. Ali je to tista glasba, o kateri nam pripoveduje tovarišica, da jo naj doživljamo, poskušamo razumeti, jo sprejeti?

Iz sveta glasbe me je predramilo ploskanje. Kar odveč so mi bila

vprašanja sošolcev Pavli Uršičevi: Koliko tehta harfa? Kdaj jo je začela igrati? Kje je že nastopala? Želela sem si še lepih zvokov, prijetnih melodij. Spoznala sem, da je glasbo lahko doživeti, le razumeti jo je treba, jo sprejeti vase, z njo živeti!

Nancy Bohak,
6. d.
OŠ Tone Čufar

Novi sosed gledališča (foto S. Kokalj)

Leta 1869 je bila ustanovljena Kranjska industrijska družba. Bila je tretja največja delniška družba na Kranjskem. Takrat je propadlo veliko manjših delavnic. Delavci so prihajali na Jesenice, kjer so našli zaposlitev. Kranjska industrijska družba je z železarskimi obrati kmalu obogatela, a je tudi ona kmalu zabredla v krizo. Primanjkovalo ji je železa, oglja in drugih surovin. Leta 1890 je na Savi začela obratovati nova železarna, ki je združila delavstvo vse Kranjske.

VSİ TI UBOGI PTİČKI BREZ GNEZDA

Mladost! Koliko lepih trenutkov in nemirnih poti vsebuje ta najlepši čas življenja! Resnično, mladost naj bi bila naš najlepši čas, čas brezskrbnega norenja. Mar res? Nimamo mi mladi res nobenih skrbi? Kaj pravzaprav odrasli vedo o naših notranjih občutjih in o skrbeh, ki nas navdajajo s strahom? Pogled v prihodnost. Nekje daleč, tako zelo daleč, pa vendar blizu našemu razumu odseva slika naše bodočnosti: Nejasna, zastrta z meglo. Zopet se vrnem v sedanjost. Hrup mestnega prometa zmoti premišljevanje o prihodnosti.

Kaj sploh je mladost? Pomislim. Čas zorenja prvih ljubezni in prvi poskusi prodora v skrivnostni svet odraslih, ki buri mlade duhove. Kako se izenačijo z odraslimi? S kajenjem? S pitjem alkohola? Sami dobri zgledi, ki nam jih dajejo starši s svojim obnašanjem. Toda o tem ne razmišljajo. Tudi ne razmišljajo o mladostnikih. Mislijo le na materialne dobrine in za njih bi žrtvovali celo lastnega otroka. Pozabite na ljubezen! Pomembno je položaj in denar, denar... Samo naprej, naprej v atomski vek! Gesla naše družbe, družbe atomskega veka.

Kje je toplina? Dom? Bodo morali otroci prihodnosti res črtati besedo LJUBEZEN iz svojega slovarja? Bo človek res postal hladen robot z uničujočim razumom in kosom železa v prsih in mu ne bo sočlovek pomenil ničesar več? Nel! To se ne sme zgoditi!

Kako naj reagira mlad človek, če ne najde v svojih najbližjih v teh letih tako potrebne ljubezni? Kakšno je življenje mladostnika? Brezbrižen in neusmiljen tok napredka ga žene naprej. Kako naj se upre toku, ki ga nezadržno nosi proti propadu človekovih čustev, toku napredka in modernizacije. V čem torej najti bistvo svojega življenja? Je to sploh življenje?

Prihod domov. Bežen pogled po domu, ki mu ne pomeni ničesar. Zakaj le? Gmota nakopičenega bogastva, brezbrizno nagrabljenega v svetu napredka. Iz kuhinje se zasliši ropot in breoseben glas mu zavpije: »Spravi se k nalogi! Uči se! In da se mi ne ganeš iz stanovanja!« Kje je pozdrav? Kje objem ali poljub? Ni ga. Izgubljen v svetu atomov.

In potem kratek pogled, brez ljubezni, brezbrizne stavek: »Kmalu se vrnem. Priden bodi!« Tresk. Vrata se zapro. In zdaj? Ven, ven iz tega lažnjivega sveta polnega napuha in praznih besed! Ven! Vbrizg. In sladka omotičnost, v kateri pozabiš na vse.

Nato ven, a ne med perverzno ljubezni, ki skrbijo za svoj dom in svoje otroke. Kam pa? Kam le? V disco. Ponovna omama, alkohol, cigarete... Objem zakajenega zraka in ples potnih teles v soju barvnih luči. Brez misli na prihodnost. Srečen! Očiščen vseh grdobij, sproščen, brez spon, ki vklepajo zunanje življenje. Samo on. Toda naprej?

Na naši šoli imamo prijetno knjižnico in prijazno knjižničarko, ki nam je vedno pripravljena priskočiti

Moč delavskega razreda se je začela krepiti, saj so bile mezde majhne in tudi delovni čas je bil predolg. Že leta 1891 je prišlo do prvih štrajkov. Delavstvo se je začelo združevati v delavske organizacije. Moč organizacij je slabila neenotnost med socialdemokratskimi in klerikalnimi delavci. Leta 1902 so na Hrušici začeli graditi železniški predor. Graditelji so bili: Bosanci, Srbi, Makedonci, Furlanci in Korošci. Tudi kulturno društvo je na Jesenicah leta 1903 ponovno zaživelo. Pomladi leta 1904

Potem življenje ti zakliče: »STOP!« Tukaj je konec. Mladi življenje usahne kot zvezdni utrinek na nebu. A kdo je kriv? Vsi samo obsojajo, sodijo. Nihče pa se ne ozre v notranjost svoje duše, v kateri majhen kosček vesti tiho kljuva: »Lahko bi bilo drugače. Lahko bi bilo drugače. Lahko bi bilo...«

Vprašanje: MAMILA, KRAJA, CIGARETE, ALKOHOL ostaja nereseno.

Vsi problemi nekdanje mladine nagrmadeni v dobi atomskega veka.

Je bilo včasih tudi tako? So bili tudi včasih taki prepadi med generacijami? So bili? Bili so. Tudi v družbi prejšnjega časa so bili prestopniki. Mladi, katerih starši so bili pijanci in so svoje otroke na mrtvo pretepal. Lepa vzgojna metoda. In starši, ki so otroke učili krasti, da bi si zgradili lepšo in boljšo prihodnost? Bili so tudi taki, ki so se, kakor danes ves vesoljni svet, pekali za zaslužkom in pozabljali na svoje starševske dolžnosti. Je bilo torej res bolje? Je bilo v tistih časih več človečnosti?

Kam je izginila vsa ljubezen, ki se je rodila nekoč pred davnimi, davnimi časi, v nekem skritem prostoru, za devetimi gorami in za devetimi vodami. Ni to sramota, kar se godi? Še divja zver poskrbi za svoj mladi rod in jim daje vso svojo ljubezen. Tudi če, je to nagon, je vendar nekaj najlepšega. Tesna zveza med materjo in otrokom. Se v današnjem času ta res pretрга s tem, ko otrok samostojno zajaka v svet. Je res popkovi na edina vez med materjo in otrokom? Se človek sramuje nagona, ki ga ima vsaka samica do svojega otroka? Se sramuje otroka, porojenega iz lastnega telesa. Je ta otrok res skupek prave ljubezni ali je porojen iz kratkotrajnega telesnega poženja? Mogoče bo kdaj drugače. Bo res? Bo uspelo ljudem, ki še čutijo in ljubijo, ustvariti planet, ki bo temeljil na čustvih? Naj se zopet rodi ljubezen, prava, resnična ljubezen, ki noče umreti! Naj se ponovno razplamti v vsej svoji veličini!

Naj človek zopet postane človek!

Nanika Fajfar
OŠ Karavanških kurirjev NOB
Koroška Bela

Andreja Klinar, 8. b,
krožek za ohranjanje
tradicij NOB
OŠ Tone Čufar Jesenice

SVET, KI GA GRADITE VI, BOMO PODEDOVALI MI

Časopisov, ki jih berejo predvsem odrasli, ne prebiram pogosto. Včasih pa se le zgodi, da prelislam katerega od njih.

V nekem dnevniku je pritegnil mojo pozornost naslov o zeleni kugli, ki mori tudi po naših gozdovih. Vem, kaj je kuga, vem, kaj so gozdovi — to vendar ne gre skupaj. Začnem brati, postaja mi nekam čudno pri srcu — saj to je vendar bolezen, ki bo uničila tudi naše lepe gozdove. Bolezen so odkrili že več kot pred dvajsetimi leti v ZRN, Franciji, Švici, Avstriji, in tudi na avstrijskem

je na Jesenicah in Javorniku prišlo do prve splošne stavke, ki je uspela, čeprav si je direktor Luckmann zelo prizadeval, da bi stavko zatrl.

Leta 1914 se je začela prva svetovna vojna. Jesenice so prišle pod vojno cono in železarna pod vojno upravo. Prenehala so delovati vsa društva. Mnogo vojnih ujetnikov je gradilo cesto na Vršič (Ruska kapelica), zaradi težkega dela pa jih je tudi mnogo umrlo.

Leta 1918 je bilo prve svetovne vojne konec. Delavstvo je bilo razočarano, saj je upalo, da se bo položaj zanje izboljšal. Leto po ustanovitvi KPJ so na Jesenicah ustanovili komunistično organizacijo, ki je odigrala pomembno vlogo, ko je premagala ORJUNO. Leta 1920 so delavci organizirali tudi množične demonstracije pred železarno in zahtevali skrajšanje delovnega časa ter višje mezde. Leta 1929 so ponovno stavkali delavci v žitarni. Največja stavka pa je bila leta 1935, poleg Jesenic je zajela tudi Javornik. Zaradi številnih uspehov delavcev je vlada začela preganjati komuniste in delavske organizacije. Jeseničani so teror buržuazije občutili predvsem po šestojanuarski diktaturi.

Pomembno delo so Jesenice opravile tudi pri organiziranju prostovoljcev za špansko vojsko.

Leta 1941, ko se je začela druga svetovna vojna, je jeseniški proletariat med prvimi prijel za orožje. Jesenice so zasedli najprej Italijani in pozneje Nemci. Na področju Jesenic so delovale manjše skupine, ki so se 28. junija na Obranci združile v Cankarjevo četo. Vodila sta jo Finžgar in komisar Polde Stražisar. 1. avgusta sta padla prva borca Viktor Arzenšek in Ferdo Koren. Cankarjeva četa in Jelovska četa sta se 5. avgusta 1941 združili v Cankarjev bataljon, ki je imel velike akcije v Poljanski dolini in drugod. Zname so tudi druge čete, med njimi Triglavska četa, ki je delovala nad Mojstrano in Jeseniško četa, ki je opravila veliko akcij. Leta 1942 je razvoj partizanskega gibanja nekoliko zaustavil, saj je okupator močno ustrahoval civilno prebivalstvo. Tako so se julija Nemci znesli nad mladimi fanti s Hrušice in jih pobili na Belem polju. Podobno so okupatorji streljali civilno prebivalstvo v Mostah, na Koroški Beli, v Begunjah, v Dragi in drugod. Borci Cankarjeve čete in Cankarjevega bataljona, Gorenjskega odreda, Koroškega odreda in Jeseniško-bohinjskega odreda, ki je bil ustanovljen avgusta 1944. leta in je deloval na področju Bleda, Radovljice, Jesenic, bohinjskega kota in Jelovice, so se uspešno borili in leta 1945 izbojevali svobodo, ki so si jo vsi tako zelo želeli.

na pomoč. V knjižnici se zbiramo mladi, beremo, igramo šah, prelistavamo revije in se pogovarjamo o športu, modi, učenju, pevcih... Včasih pa tudi vključimo tranzistor in poslušamo glasbo. V knjižnici v miru lahko preberem pol knjige. Zelo rada zahajam tja, ker zelo rada berem in tam vedno najdem zase nekaj časa in miru. Včasih res zaslišim: »Šah, mat«, ampak to me ne moti. Na polici je tudi zbirka revij, med katerimi ima posebno mesto zame Pionir. Zelo rada ga berem in čeprav ga imam naročenega, ga v knjižnici rada pogledam.

Velikokrat nam tovarišica pripravi razstavo knjig. Prejšnji teden smo si lahko ogledali knjige o Planici, ta teden pa so na razstavi knjige Hansa Kristiana Andersena, ker je minilo 180 let od njegovega rojstva.

Knjiga je moja dobra prijateljica, knjižnica pa najbolj priljubljen prostor na šoli, zato jo bom vedno rada obiskovala in si izposojala knjige.

Eva Macun, 6. a razred
COŠ Jes.-boh. odred
Kranjska gora

Koroškem. Prebral sem, da so to bolezen opazili že na Osojščici, hribu nad Osojskim jezerom. To pa je čisto blizu naše meje, tako rekoč pred vrati zelenih gozdov okoli moje Kranjske gore. Berem dalje. Podatek, da so prve znake te blezni opazili tudi že na Jelovici in Pokljuki. Pred očmi se mi pokaže slika lepe zelene Jelovice, ki jo vidim, če sedim pred babičino hišo na Bledu. Kako lepo se njeno sočno zelenje zrcali v jezeru, ki smo ga končno le uspeli »pozdraviti«. Tudi to je že odmiralo. Bilo je onesnaženo, kakor so onesnažene tudi mnoge naše reke in celo morje ob obali. Ne morem si misliti, da so znanstveniki, strokovnjaki različnih vej znanosti tako kratkovidni, da ne vidijo, oziroma nočejo videti, kako daljnosežne negativne posledice imajo lahko nekateri njihovi izumi. Zakaj ne upoštevajo izsledkov tistih, ki dajejo predloge, kako očistiti naše okolje? Saj berem v časopisih, da se lahko že z majhnimi vlaganji da vgraditi v tovarne naprave, ki prečiščujejo škodljive odpadke.

Ali nič ne mislijo na nas otroke? Ali se ne zavedajo, da bi tudi mi radi dolgo živeli in uživali v lepotah narave. Radi bi bili zdravi, ne pa onemogli, kot tista drevesa, ki jih je napadla zelena kuga. Ne bi bili radi kakor ribe, ki komaj še plavajo po onesnaženih rekah in potokih. Vem, da je industrija potrebna za naš obstoj. Želim pa si, da bi bili odrasli pri načrtovanju le-te bolj kritični. Vsaj toliko kritični, kakor so do nas mladih, kadar zahtevajo, da nosimo vso odgovornost za svoja dejanja sami.

Marko Dasović, 5. b razred
OŠ Kranjska gora

VELIKA IN KVALITETNA MANIFESTACIJA AMATERSKEGA FILMA

Ves pretekli teden so bile Jesenice prizorišče XII. mednarodnega festivala amaterskega filma, največje tovrstne prireditve v Jugoslaviji tako po številu udeležencev in filmov, kakor tudi po številu predvajanih najboljših filmov. Letos se je otvoritvene svečanosti udeležil tudi generalni konzul republike Avstrije dr. Georg Weiss, ves teden pa je bil prisoten podpredsednik amaterske filmske zveze republike Italije Tulio Marnari.

Letošnji festival, ki je bil posvečen 40-letnici osvoboditve in zmage nad fašizmom in 20-letnici delovanja filmske skupine ODEON, je trajal od ponedeljka, 15. aprila, ko je začela z delom žirija, do ponedeljka, 22. aprila, ko se je festival z dvema prikazoma najboljših filmov predstavljal v Cankarjevem domu v Ljubljani. Letos je organizacijski odbor na osnovi zapisa prejel 163 filmov 137 avtorjev iz 66 kino klubov iz 17 držav: Alžirije, Argentine, Avstralije, Avstrije, Belgije, Bolgarije, Brazilije, ČSSR, Finske, Italije, Malte, Poljske, Portugalske, Španije, Zvezne republike Nemčije in iz vseh jugoslovanskih republik (1984 — 134 filmov iz 14 držav). Največ filmov so poslale: Jugoslavija — 68 filmov (42%), Italija — 28 filmov (23%) in Avstrija — 16 filmov (10%). Po vrstah so bili zastopani: dokumentarni — 53, igrani — 44, eksperimentalni — 28, animirani — 27 in planinski — 11. Kvaliteta letošnjih filmov je bila precej boljša kot pretekla leta, predvsem pa so po kvaliteti izstopali dokumentarni in igrani filmi, ki so v nekaterih primerih dosegli profesionalni nivo. Tudi jugoslovanski filmi so bili relativno dobro posneti in sporočilno zanimivi vendar pa pri nekaterih nadaljnja obdelava ni bila najboljša, ker očito našim kino klubom manjka ustrezna tehnična oprema.

Po izročitvi filmov, ki niso ustrezali razpisu, je bilo žiriji (Ingrid Jerebica — predsednica, študentka iz Trsta in člani Gerhard Budai, kino-amater Avstrija, Metka Košir, likovna pedagoginja Mojstrana, Miha Brun, novinar revije Stop Ljubljana in Naško Križnar, etnolog Kranj), predloženih 128 filmov. Žirija je nagrade podelila naslednjim filmom:

— dokumentarni film: prva nagrada ni bila podeljena, dve drugi nagradi — srebrni plaketi »Železar« sta prejela Eunice Gutman iz Brazilije in Balbo Alpidio iz Merana —

Italija, tretjo nagrado — bronasto plaketo »Železar« pa Elza Ban iz kino kluba Maribor;

— igrani filmi: prvo nagrado plaketa »Železar« Fernando Spiner — Argentina, drugo nagrado Ratko Klarič — kino klub Kozara 816 Banja Luka, dve tretji pa Micallef Maurice — Malta in Alberto Lequi — Argentina;

— eksperimentalni film: prva nagrada ni bila podeljena, drugo je prejel Luciano Galluzzi iz Rima — Italija, tretji pa Peter Gruber iz Dunaja — Avstrija in Luciano Galluzzi iz Rima;

— animirani filmi: prvo nagrado Filip Palić — kino klub Pančevo, drugo Marjan Močivnik — kino klub Gorenje Titovo Velenje, dve tretji Giorgio Moratti — Fedic Casale Monferato Varese — Italija in Herbert Braig — Stuttgart, Zvezna republika Nemčija;

— planinski filmi: prva nagrada ni bila podeljena, drugo nagrado je prejel Oton Naglost iz Vipave, dve tretji pa Oton Naglost — Vipava in Norbert Prachner iz Avstrije. Te avtorje je z lepimi diplomami nagradila tudi Planinska zveza Slovenije.

Zlate plakete »Železar« so prejeli še: za najboljšo idejo Helmut Schubert iz Gradca — Avstrija, za najboljšo režijo Werner van Banteghem iz Belgije, za najboljšo kamero Henry Gering iz Zvezne republike Nemčije in za najboljšo montažo Rolf Mandolesi iz Italije.

Prehodno nagrado GRAND PRIX, ki jo podeljuje konferenca osnovnih organizacij sindikata Železarne, je prejel Fernand Spiner iz Argentine (namesto kipa plavžarja, ki ga avtor osvoji šele po treh zmagah, je prejel sliko — grafiko plavžarja). Umetniško sliko, ki jo podeljuje Zveza kulturnih organizacij Jesenice je za najboljšo klubsko selekcijo prejel klub iz Merana — Italija, pokal Zveze telesno-kulturnih organizacij Jesenice

je za najboljši športni film prejel Sylvain Massiyr iz Belgije, filmska skupina ODEON pa je posebno nagrado »Silvo Valentar« podelila kino krožku Srednje šole za oblikovanje in fotografijo iz Ljubljane. Razen tega je še 18 avtorjev prejelo posebne diplome.

Pokrovitelji festivala so bili predsednik Skupščine občine Jesenice Franc Brelih, konferenca osnovnih organizacij sindikata Železarne Jesenice in Zveza kulturnih organizacij Jesenice. Pri izvedbi festivala pa so veliko pomoč z različnimi uslugami nudile tudi nekatere organizacije združenega dela in druge organizacije. Na otvoritveni svečanosti so sodelovali fanfaristi pihalnega orkestra Jeseniških železarjev in ženski pevski zbor Milko Škoberne DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice, na sklepni slovesnosti festivala pa vokalni oktet DPD Svoboda France Prešeren Zirovnica — Breznica.

Poleg že običajnih treh predvajanih najboljših filmov v festivalskem programu in devetih predvajanih za učence šol so letos prvič poskusili s predvajanjem na Javorniku, Breznici, Dobjem in v Kranjski gori, kjer pa je bil izjemno slab obisk. V festivalski program so letos prvič vključili tudi posebno predvajanje planinskih filmov. Tako kot lansko leto so tudi letos imeli dve predvajani izbranih filmov v Cankarjevem domu v Ljubljani. Tudi sicer obisk na festivalskih predvajanjih ni bil najboljši, kar verjetno kaže, da ljudje še ne poznajo dovolj amaterske filmske ustvarjalnosti ali jo podcenjujejo. Ljudje verjetno ne vedo, da so vsi filmi, barvni, formata 8, super 8 in 16 z magnetiskim tonom ali magnetofonskim trakom, to je ozvočeni. Ne samo, da bi videli amatersko filmsko ustvarjalnost iz štirih kontinentov in sedemdesetih držav, temveč bi prek filmov lahko spoznali velik del sveta, običajev in navad, pa tudi bogata vsebinska poročila filmov, ki so prišli v izbor.

Jesenjski organizatorji so še bolj okrepili že doslej dobre odnose s filmskimi amaterji iz sosednjih republik Italije in Avstrije, Zvezne republike Nemčije in iz Slovenije ter nekaterih ostalih bratskih republik, s katerimi so si tudi ogledali tehnični muzej jeseniške železarne in obiskali Pot kulturne dediščine. Predstavniki kino klubov in goste je sprejel tudi pokrovitelj, predsednik Skupščine občine Jesenice.

Za amaterske filmske ustvarjalce so pravzaprav festivalske prireditve edina možnost, da javnosti pokažejo svoje dosežke in prepričani smo, da bo jeseniški festival še naprej uspeval in povečeval udeležbo, k čemur veliko prispeva tudi njegovo članstvo v mednarodni festivalski organizaciji amaterskega filma, ki ima letos sedež v Londonu. Seveda pa ob vsem tem ne bi smeli pozabljati, da festival pomeni tudi afirmacijo železarskih Jesenic in občine nasploh v svetu, da so festivalske prireditve sveža kulturna ponudba delovnim ljudem in občanom in ne nazadnje bi jo verjetno morali še bolj vključiti tudi v turistično ponudbo. Lik jeseniškega železarja na plaketah je letos šel v sedem držav na tri kontinente sveta.

Mednarodna žirija XII. mednarodnega festivala amaterskega filma na Jesenicah: Naško Križnar, Ingrid Jerebica, Metka Košir, Gerhard Budai, Miha Brun (foto A. Kerštan)

GLEDALIŠKA KARAVANA NA JESENICAH

V nedeljo, 21. aprila, je bilo od 14. do 22. ure v jeseniški občini 160 udeležencev »gledališke karavane doma Ljubljana«. Namen tovrstnih obiskov v različnih slovenskih občinah je, da bi udeleženci spoznali nekaj kulturne dediščine in kulturni utrip občine, vključno s predstavitvijo gledališkega dela.

Gostje so se najprej ustavili v Vrbi, kjer jim je nekaj gorenjskih plešev zaplesala mladinska folklorna skupina šolskega kulturnega društva osnovne šole Gorenjskega odreda Zirovnica, instrumentalni trio Bedič-Mesec in recitatorja amaterskega gledališča Tone Čufar pa so jim pripravili krajski kulturni program v cerkvi sv. Marka. Po ogledu Prešernove rojstne hiše so udeleženci v spremstvu jeseniških kulturnih delavcev v treh avtobusih nadaljevali pot na Jesenice. Tu so si v popoldanskih urah ogledali tehnični muzej Železarne Jesenice, Kosovo graščino in obe razstavi — razstavo delavskega gibanja in razstavo male grafike gorenjskih likovnih ustvarjalcev, v razstavnem salonu DOLIK pa so si ogledali razstavo slik »vaška naselja in ljudska arhitektura« slikarjev iz šestih gorenjskih občin. Med ogledom Kosove graščine je udeležencem nekaj pesmi zapel ženski pevski zbor Milko Škoberne DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice.

Osrednji dogodek za karavano pa je bila predstava Prešernovega Krsta pri Savici in Smoletovega Varha v izvedbi gledališča Tone Čufar. Za kvalitetno izvedbo so se udeleženci

in Cankarjev dom igralcem zahvalili s šopkom rož.

Gledališka karavana Cankarjevega doma je svoj obisk v jeseniški občini sklenila z družabnim srečanjem v zgornjih prostorih restavracije Kazina, kjer jim je pel vokalni oktet DPD Svoboda France Prešeren Zirovnica — Breznica.

Vsekakor lahko zapišemo, da je to izredno posrečena oblika delovanja Cankarjevega doma Ljubljana, da udeleženci karavane koristno in prijetno preživijo nedeljsko popoldne ob spoznavanju kulturne dediščine in kulturnega utripa v eni od slovenskih občin. Tokrat so bili udeleženci še posebno zadovoljni, k čemur so prispevali tudi izredno lepo vreme in enkratni pogled na zasnežene gore, kakor tudi brezhibna organizacija, ki sta jo izpeljala Zveza kulturnih organizacij in Gledališče Tone Čufar Jesenice.

Jesenjski kulturni delavci, ki so za izvedbo programa karavane na Jesenicah od Cankarjevega doma prejeli 100.000 din za kritje materialnih stroškov, vključno z večerjo za udeležence karavane, so bili nemalo presenečeni, da je celoten program, vključno s prevozom, Cankarjev

dom ponudil udeležencem za 250 din! S tem prispevkom udeleženci niso pokrili niti prevoznih stroškov in so bili dvakrat krepko regresirani, prvič od Cankarjevega doma in drugič od jeseniških kulturnikov, ki so jim igrali in peli in nudili celotni ogled brezplačno, kajti z navedenim zneskom, ki ga je Cankarjev dom dal, bodo komaj pokrili materialne stroške.

Razen razkošnega ravnanja Cankarjevega doma z družbenim denarjem, ki ga prispevajo delovni ljudje Slovenije, gre pri tem tudi za vprašanje vrednotenja kulture, oziroma za popolno razvrednotenje kulturne dediščine in ljubiteljskega kulturnega ustvarjanja. Res je, da so vse vstopnice za kulturne prireditve družbeno regresirane, vendar pa se nam zdi, da tako visok regres, kakršnega daje Cankarjev dom, pomeni bolj profanacijo kulture kot pa spodbujanje pravega interesa za kulturo in kulturne vrednote. Kdo od nas se ne bi bil veselil za 250 din odpeljal v Ljubljano in si ogledal brezplačno predstavo v Cankarjevem domu in povrhu tega dobil še večerjo? Toda, ali bo potem znal pravilno vrednotiti to, kar je gledal ali poslušal? Seveda bi bilo to povsem drugače, če bi bile take karavane namenjene določeni socialni kategoriji ljudi, ljudem z nizkimi osebnimi dohodki ali pokojniki.

Joža Varl

KULTURA NI ZGOLJ PORABA, TEMVEČ TUDI DRUŽBENA PROIZVAJALNA SILA

Že od januarja v organizacijah zveze komunistov, v kulturnih društvih in drugih okoljih potekajo razprave o kulturi na osnovi gradiva, ki ga je oblikovala posebna delovna skupina pri centralnem komiteju Zveze komunistov Slovenije in analize stanja v konkretnih okoljih, kot priprave na sejo centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, ki bo predvidoma v maju. Te javne razprave, ki mnogokje potekajo frontno, poskušajo poseči v vsa bistvena vprašanja in razsežnosti današnjega stanja in jutrišnjega razvoja slovenske kulture in hkrati analizirati in oceniti vlogo, položaj in celotni odnos zveze komunistov do kulture in v njej. V jeseniški občini širši posvet o tem organizirata občinski komite zveze komunistov in občinska konferenca SZDL, 6. maja letos.

Sedanje razprave o kulturi ne zajemajo zgolj kulturno dejavnost v tradicionalnem pomenu besede, le poklicno in ljubiteljsko umetniško ustvarjalnost in poudarjajo, temveč kulturo v širokem pomenu besede: tudi kulturo dela, vlogo estetskega doživljanja in ustvarjanja v neposredni proizvodnji, odnos do dela, posebej ustvarjalnega, inovativnega dela, kulturo medčloveških odnosov v družini, na cesti, v šoli, pri delu, v javnosti, med spoloma, kulturo govora in jezika, naš odnos do okolja, do varstva narave, varstvo kulturne in naravne dediščine, stopnja politične kulture, kar se vse v bistvu povezuje z vprašanjem družbene zavesti, ki jo pogojuje tudi višja kulturna raven človeka. Edvard Kardelj je velikokrat poudarjal, da slednji tudi razvoj družbene zavesti naših ljudi, zlasti pa vodilnih socialističnih sil je vplival in še vpliva na tempo in na smer razvoja socialističnega samoupravljanja v vsakodnevni praksi.

Oblikovanje socialistične zavesti neogibno terja ustvarjanje ustreznih odnosov, v katerih bodo neposredni proizvajalci zagospodarili s pogoji in rezultati svojega dela, kar smo mi opredelili z našo ustavo in zakonom o združenem delu, hkrati pa ustvarjati ustrezne kulturne pogoje, v katerih se bodo neposredni proizvajalci zmeraj bolj usposabljali za upravljanje in se razvijali kot svobodne socialistične, humane osebnosti. Zato smo tudi v naši ustavi opredelili, da je kultura, poleg vzgoje in izobraževanja in znanosti »bistven dejavnik razvoja socialistične družbe, večje produktivnosti dela, razvoja ustvarjalnih sil ljudi in vsestranskega razvoja osebnosti, humaniziranja socialističnih samoupravnih odnosov in splošnega napredka družbe...« To je potrebno venomer ponavljati, kajti v družbeni praksi kulturo še vedno obravnavamo zgolj kot porabo in jo ne upoštevamo kot družbeno proizvodilno silo, kot to opredeljuje ustava.

To je prav gotovo posledica tega, da zveza komunistov in ostale subjektivne socialistične sile niso namenjale trajne skrbi za razvoj kulture in njene vloge v razvoju socialistične samoupravne družbe, kot to opredeljuje ustava in kot to izhaja iz stališč in sklepov kongresov zveze komunistov in drugih organov družbenopolitičnih organizacij — SZDL, sindikata, ZZB NOV, ZSMS, kongresov samoupravljalcev itd. Tako kot smo že v javnih razpravah o predlogu sklepov 13. seje CK ZKJ o uresničevanju vodilne vloge in krepitvi idejne in akcijske enotnosti ZKJ ugotavljali vzroke za oslabitev take vloge, bomo tudi v razpravah o kulturi naleteli na enake vzroke. Tudi tu bo v ospredju kot osnovni vzrok, nizka idejna usposobljenost članov zveze komunistov, ki je osnova za vsako javnost dela, poleg neodgovornosti, forumskega dela in podobno.

Tako smo, na primer, že v stališčih in sklepih sedmega kongresa ZKS leta 1974 med drugim zapisali, da se bodo komunisti v okviru svoje idejnopolitične dejavnosti zavzemali, »da se bosta sleherni organizacija združenega dela in krajevna skupnost kot temeljni družbeni skupnosti ukvarjali tudi s problemi ustvarjalnih možnosti in kulturnega življenja delovnih ljudi, da bo kulturno delovanje sestavina njihovih razvojnih programov, in s tega stališča vplivali in usmerjali razvoj poklicnih in ljubiteljskih dejavnosti kot izredno pomembnih dejavnikov kulturnega osveščanja in socialnega osvobodjanja delovnih ljudi, ki ju to obvezuje tudi ustava. Redkokje so to zapisali v svoje razvojne programe, pa še to je bolj ali manj ostalo na papirju, pa vendarle nekdo odgovarja za uresničevanje sprejetih razvojnih programov, ponavadi so to še člani zveze komunistov.

Omenjeni kongres je tudi zadalžil komuniste, da se morajo odločno spopasti z relativizmom in nihilizmom, ki tako ali drugače zanikuje vse dosežke in pridobitve naše revolucije, samoupravljanja in socializma sploh in z vsakovrstno plažo in kičem, ki propagira surovost, nasilje, malomeščanski način življenja in njegove »vrednote« in tako odvrača od boja za socialistične in humane družbenopolitične cilje. Namesto da bi se ti dve poglaviti smeri takratnega idejnega in estetskega razvrednotenja sporočila in vsebine umetniškega ustvarjanja z idejnopolitičnim bojem odpravljale in slabile, je tega raje še vedno več v dejavnostih z množičnim vplivom, kot so film, dnevni, revijalni in knjižni tisk, gledališče in RTV.

V ospredju nalog komunistov na kulturnem področju pa je sedmi kongres postavil neposredni boj za uveljavljanje samoupravnega položaja delavcev — neposrednih proizvajalcev v kulturni politiki, ki s pomočjo svojih delegacij oziroma delegatov skupaj z delavci iz kulturnih dejavnosti odločajo o presežnem delu, namenjenem kulturnim dejavnostim, s tem pa tudi o usmerjenosti in vsebini celotne dejavnosti. Kaj smo delali teh enajst let, ko danes ugotavljamo, da nam delegatski sistem za prisotnost širšega družbenega interesa slabo deluje, a še to zgolj formalno in da že nekaj let limitiramo sredstva za skupno porabo in v okviru tega tudi za kulturo in da smo tako neposredni vpliv delavcev popolnoma izločili.

Seveda je še vrsta drugih nalog in opredelitev iz preteklih kongresov in drugih dogovorov, ki jih bomo morali v razpravah analizirati in oceniti, kot so: uveljavljanje socialističnih in humane vrednot v kulturnem ustvarjanju in posredovanju, uveljavljanje celovitosti kulture, kontinuiranost in sistematična kulturna in estetska vzgoja, enakopravno uveljavljanje ljubiteljske in poklicne kulture, družbeni vpliv na vsebino in programsko usmerjanje komunikacijskih sredstev, oblikovanje enotnega kulturnega prostora, medrepubliško kulturno sodelovanje in drugo. V razpravah pa bomo morali tudi izhajati iz dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, še zlasti iz dokumenta Politika razvoja družbenih dejavnosti kot faktor gospodarske stabilizacije.

Konkretno in pošteno bomo morali tudi oceniti velike dosežke, ki smo jih po osvoboditvi dosegli v občini in v posameznih okoljih tako v materialnem pogledu, kot v pogledu razvoja kulturnih dejavnosti, postopnega naraščanja kulturnih potreb in interesov delovnih ljudi in občanov, povečevanja kvalitete kulturnih sporočil in podobno. Vsekakor pa sedanje javne razprave o kulturi v občini ne smejo biti kampanja, temveč začetek trajne aktivnosti zveze komunistov in ostalih socialističnih sil za uveljavljanje kulture kot družbene proizvodilne sile.

Joža Varl

PREGOVORI, DOMISLICE IN REKI V ŠALJIVI PREOBLEKI

Iztrgajte si iz peklenskega ritma dneva trenutek lepote in videti boste, kako resnične so pravljice.

Dober kuhar se razveseli okusa lastne zagrenjenosti.

V enačbi življenja je ženska minus pred plusom moškega v oklepaju.

Ne jokaj, ljubica! Slabo se je izrazil. Hotel je reči: zvest ti bom iz groba. (Če bi obvladal dobro jezik, bi ga lahko držala do groba — žal samo za jezik!)

Združenje gledaliških in lutkovnih skupin Gorenjske, ZKO Gorenjske in ZKO Radovljica so bili skupaj z osnovno šolo dr. Janez Mencinger Bohinjska Bistrica organizatorji sklepne prireditve srečanja NAŠA BESEDA 85 za Gorenjsko, ki je bila v Domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici od 15. do 17. aprila.

Na prireditvi je sodelovalo dvanajst skupin, ki so otrokom Bohinja in okolice pokazale štirinajst različnih dramskih del in dramatizacij, in sicer:

Gledališko glasbeni krožek ŠKUD OŠ Antona Tomaža Linhart iz Radovljice: Milčinski-Cvetko: BUTALCI (mentorici: Mira Stušek in Aleksandra Vremšak);

Pionirska gledališka skupina DPD Svoboda Bohinjska Bela: Mac-hado-Belina: MALI STRAH BAV-BAV (mentorice: Vlasta Bric, Maja Podjed in Polona Ropret);

DPD Svoboda Tomaž Godec Bohinjska Bistrica: Marjan Marinč: KRASEN CIRKUS (režija Darko Čuden);

DPD Svoboda Predoslje: Luigi Candoni: EVA SE BO RODILA JUTRI (režija Herman Mubi);

Mladinsko gledališče Tržič — podmladek na OŠ heroja Bračiča: Jean Vario: VZORNI SOPROG (režija Smiljana Brkljač);

GLG Kranj — Gledališče čez cesto: Fallada-Alidič: ZGODBA O NEPRIJETNEM OBISKU (režija Jolanda Tičar);

Prešernovo gledališče Kranj: Erik Vos: PLESOČI OSLIČEK in Alenka Goljevšek: ČUDEŽNI KAMEN (režija Ljiljana Domanjko);

Glasbena mladina Tržič: KITARSKI DUET GM (avtor večera Stane Biteznič);

Recitatorski krožek SKD Srednje kovinarsko-usnjarske šole: RECITAL POEZIJE SREČKA KOSOV-ELA (režija Marjana Lenasi);

Kulturno društvo OŠ Zirovnica: Jan Malik: ŽOGICA-NOGICA (mentorja Danica Bernik in Rado Mužan);

Gledališki krožek SKD OŠ Vencelj Perko Domžale: Leopold Suhadolčan: FIGOLE-FAGOLE (režija Marina Rugelj);

Gledališče Tone Čufar Jesenice: France Prešeren: KRST PRI SAVICI (režija Miran Kenda) in Garrick-Smore: VARH (režija Vera Smukavec);

Organizirana je bila tudi okrogla miza z naslovom USTVARJALNA ISKANJA MENTORJEV IN NJIHOVIH MLADIH SODELAVCEV — GLEDALIŠČNIKOV. Pogovor je vodila Darka Čeh.

Ni prav, da na razgovoru niso sodelovali vsi mentorji sodelujočih skupin, ker bi njihova prisotnost verjetno bistveno pripomogla k razvoju razgovora in k bogatejši tematiki. Darka Čeh je v uvodnih besedah spregovorila o repertoarni izbiri del, ki jih uprizorjajo skupine in ugotovila, da je izbor del nedomiseln in tudi same uprizoritve nihajo od »podajanja teksta« do dobrega poznavanja gledališkega ustvarjanja. Potrebno bi bilo ugotoviti še nekaj. Dramskih del za mladino primanjkuje. Mentorji gledaliških krožkov in kulturnih društev se sicer udeležujejo seminarjev, ki jih organizira ZKO Slovenije, vendar bo potrebno organizirati tudi dodatno izobraževanje, ki ne bo zajemalo samo izbire teksta in pristop k delu, ampak tudi nekaj gleda-

liške abecede, ki bo mentorjem pokazala lažjo pot k uprizorjanju, jih poučila o zakonitostih odra in odrskega obnašanja in s tem omogočila, da bodo svoje delo lahko usmerili v iskanje sporočilnosti teksta in odrskega podajanja, ne pa da vse svoje moči uporabijo za urejanje odrskega prometa, za druge stvari, mnogo pomembnejše, pa jim zmanjka časa.

Poseben poudarek je Darka Čeh dala opremi predstave, to je izbiri glasbe in kostuma, kajti vse prevečkrat se dogaja, da ti gledališki pripomočki uprizoritev motijo, namesto da bi ji bili v podporo. Tudi svetlobna oprema je premalo izkoriščena.

To so sicer dejstva, ki jih ne moremo opravičevati, vendar pa je potrebno povedati še nekaj. Izbor teksta, posebej pri gledaliških krožkih in SKD, je verjetno vezan na neki dogodek ali neko priložnost, za katero pripravijo prireditev. Vse delo je odvisno samo od enega ali največ dveh mentorjev, ki največkrat nimata možnosti, da bi za uprizoritev iz-

brala vse najboljše. Tudi neizkušnost je veliko pripomogla k nedodelanosti izvedbe. Po drugi strani pa imajo režiserji organiziranih gledališč več izkušenj, poleg tega pa tudi vso možno pomoč v domači gledališki hiši.

Čeprav Darka Čeh meni, da v starih letih ni na področju ustvarjalnosti mladih gledališčnikov nobenega napredka, mislim, da napredek je. Pojavljajo se nove skupine, novi mentorji in to je prav gotovo napredek, mogoče res ne toliko v kvaliteti kot v animiranosti, ampak, če se bomo odločili za dodatno izobraževanje mentorjev, za pomoč ne samo pri uprizoritvi, ampak tudi pri opremi posamezne uprizoritve, tudi kvaliteta ne bo izostala.

Na koncu zapisa naj omenim le še to, da gre organizatorju sklepne prireditve pohvala za dobro organizacijo in predvsem zahvala vsem otrokom, ki so si prireditve ogledali in tako številno napolnili bohinjsko dvorano. S pozornostjo, s katero so spremljali posamezno uprizoritev, so dali največje priznanje skupinam in predvsem dober občutek, da so v bohinjskem kotu dobrodošle.

ac

PREDLOG SOFINANCIRANJA KULTURNIH PROGRAMOV V JESENIŠKI IN RADOVLJIŠKI OBČINI ZA LETO 1985

Odbori skupščine Kulturne skupnosti Slovenije so na osnovi pripomb in dopolnil osnutka letnega programa skupnosti pripravili predlog programa za leto 1985. Tega bodo obravnavali pred sprejetjem delegati Kulturne skupnosti Slovenije na 12. seji 8. maja v Ljubljani. Kakšna bo po teh predlogih soudeležba slovenske kulturne skupnosti pri financiranju kulture v jeseniški in v radovljiški občini?

Že takoj velja povedati, da po merilih o razvitosti občin, ki se določa po družbenem proizvodu na prebivalca, obe občini sodita v krog razvitejših. To pomeni, da morata obe občini večino kulturnih potreb v primerjavi z manj razvitimi sami financirati. Razen razvitosti je merilo tudi pomembnost kulturne dejavnosti, kulturne ustanove ali organizacije v primerjavi z drugimi občinami (regionalna — območna, republiška ali zvezna). V tem pogledu ima radovljiška občina prednost pred jeseniško predvsem zaradi števila in pomena muzejev in deloma zaradi številnejših spomeniških objektov prve kategorije. Sicer pa pogledajmo, kako so v predlogih razporejena sredstva za programe obeh občin oziroma kulturnih skupnosti.

Za odkup knjig so glede na število prebivalcev in knjižnic za občino Jesenice predlagali znesek 1,184.000 din, za občino Radovljica pa 1,263.000 din. Kranju so namenili 2,625.000 din, Škofji Loki 1,387.000 in Trzinu 546.000 din. Pri današnjih cenah knjig ti zneski ne pomenijo kakšne pomembne pomoči.

Za varstvo kulturne dediščine v jeseniški kulturni skupnosti ni predvideno sofinanciranje. Za redni program muzejev radovljiške občine je

predviden znesek 3,510.000 din. Del sredstev v višini 200.000 din bo Kulturna skupnost Slovenije namenila za obnovu vigenca v Kropi in 150.000 din za izvedbo razstave Kostje Gatinika.

Za spomeniškovarstvene akcije, ki jih izvaja za obe občini Zavod za spomeniško varstvo Kranj, bo Kulturna skupnost Slovenije v letu 1985 v jeseniški občini sofinancirala konzervatorska dela v Kosovi graščini v znesku 900.000 din, za restavriranje fresk v cerkvi v Ratečah 400.000 in za sanacijo arheoloških ostalin na Ajdnu pri Zirovnici 500.000 din. V občini Radovljica je predvideno sofinanciranje v višini 100.000 din za izdelavo dokumentacije in arhitektonske izmere v Studorju in 500.000 din za utrjevanje razvalin gradu Kamen v Begunjah. Za obnovu kmečke hiše v Studorju št. 16 je namenjeno 600.000 din, za restavriranje poslikav na pročeljih hiš starega mestnega jedra v Radovljici pa 250.000 din. Letos bo Kulturna skupnost Slovenije prispevala tudi 100.000 din za obnovu ostrešja Pantzove žičnice v Soteski. Vse to je še vedno predlog, ki ga morajo sprejeti in potrditi delegati obeh zborov skupščine Kulturne skupnosti Slovenije. Pogoj za sofinanciranje pa je lastni delež, ki mora biti najmanj enak znesku denarja za sofinanciranje, ki se določi z medsebojno pogodbo.

Dodajmo še, da bo Kulturna skupnost Slovenije letos delno pokrivala stroške za dve prireditvi republiškega pomena, in sicer za VI. poletno akademijo stare glasbe v Radovljici (41.000 din) in za mednarodno srečanje pisateljev na Bledu, ki ga organizira slovenski PEN klub (200.000 din).

Drugih programskih nalog in vzdrževalnih del na kulturnih objektih kljub postavljenim zahtevam v obeh občinah Kulturna skupnost Slovenije ni pripravljena sofinancirati.

Za konec še podatek, da znaša predlog finančnega načrta za celotni program Kulturne skupnosti Slovenije 2.862.240.450 din, kar je v primerjavi z vrednostjo programa v letu 1984 povečanje za 55,7 odstotka. Kot kaže zaključni račun za leto 1984 bodo 48,7 milijona din prenesli v leto 1985. Prispevna stopnja 0,50 od bruto osebnih dohodkov zaposlenih v Sloveniji pa bo prinesla znesek 2.813.540.450 din v 1985. letu.

JR

KRATKI STIK!

Pravijo: V delu je rešitev. Zakaj se pa potem mnogi nočejo reševati?

Zato, ker tiste, ki se ne rešujejo, rešuje družba. Pa še bolje živijo!

PREGLEDNA RAZSTAVA SLIK A BINA POLAJNARJA

Jutri, v petek, 26. aprila, bodo ob 18. uri v razstavnem salonu DOLIK odprli pregledno razstavo slik akademskega slikarja Albina POLAJNARJA iz Bohinjske Bistrice. Krajši recital ob otvoritvi bo izvajal harmonikar Matzej Znidar, učenec jeseniške glasbene šole.

Po devetnajstih letih se bo ljubiteljem likovne umetnosti na Jesenicah znova predstavil s svojo pregledno razstavo slik akademski slikar Albin Polajnar iz Bohinjske Bistrice, kjer je bil tudi rojen pred 61 leti. Solo za oblikovanje je obiskoval v Ljubljani, na likovni akademiji v Beogradu pa je diplomiral leta 1958. Po končanem študiju se je zaposlil kot likovni pedagog v domačem kraju, kjer še danes živi.

Doslej je imel 29 samostojnih razstav, med drugim tudi v Gorici v Italiji, velikokrat pa je razstavljal tudi na skupinskih razstavah. Za svojo ustvarjalnost je leta 1978 prejel Linhartovo plaketo Kulturne skupnosti Radovljica, leta 1981 pa Prešernovo nagrado gorenjskih občin. O njegovem slikarskem ustvarjanju likovni kritik dr. Cene Avguštin meni:

»Albin Polajnar je začel svoje likovne prvece graditi na temeljih realizma, ki pa se mu je kasneje vedno bolj odmikal, da bi uresničil svoja, ekspresionističnemu izrazu bližja nagnjenja. Polajnarjev likovni izraz temelji predvsem na barvi. Dolgo smo ga šteli za izstopajočega predstavnika fauvizma pri nas. Toda slikarja Albina Polajnarja bo na ogled do vključno 8. maja vsak dan, razen nedelj in praznikov in sobot popoldan, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

sprotujočih si barvnih tonov, ki jih slikar polaga na slikarsko ploskev, ima pogosto simboličen pomen. Tako pri Polajnarju lahko najdemo o elementih barvnega simbolizma. Krivični pa bi bili avtorji bohinjski krajini, ki jo Albin Polajnar najbolj pogosto upodablja, da so gledali samo skozi očesa simbolizma. Mnogi Polajnarjevi bohinjski pejzaži so polni resničnega življenja in dogajanja v tej privlačni, čisti seneci, ki jih mečejo gore, in se prepletajo s sončno iskro, ki jo jezero in prisojnih vzpetin, ki obdajajo. V sneg zakopana, z zimo ometa, v jasno dneva in mesečno noči položena bohinjska naselja, njihovo slikovito okolico so vedno znova ponavljajoči se motivi naravnih pojavov. To obdobje, ki je čez časa šestdesetih in zgodnjih sedemdesetih let, je med najbolj plodnimi v slikarjevih iskanjih. Na tej stopnji slikarjevega razvoja se realistične sestavine v Polajnarjevih delih povezujejo s fauvističnimi, te pa se pogosto prevesijo v pravi barvni simbolizem. Ta čas je tudi najbolj bogato zastopan na tej razstavi.

Pregledna razstava slik akad. slikarja Albina Polajnarja bo na ogled do vključno 8. maja vsak dan, razen nedelj in praznikov in sobot popoldan, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

VEČER SLOVENSKE PESMI IN BESEDE NA BLEJSKI DOBRAVI

Jubilejno leto pevskega društva Vintgar je bogatejše še za eno predstavo. V četrtek, 18. aprila, so igralci gledališča Tone Čufar z Jesenic in domače pevsko društvo na Blejski Dobravi pripravili prijeten večer slovenske pesmi in besede.

Slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja, je zapisal Ivan Cankar. Ta misel je bila ta večer predstavljena kar na tri načine. V prvem delu so se pevci predstavili s skladbami slovenskih avtorjev in priredbami ljubzenskih narodnih pesmi pod vodstvom zborovodje Alojza Vengarja. Povezovalka programa, igralka amaterskega gledališča Tone Čufar Simona Anderlič, je recitala verzje najlepših ljubzenskih pesmi iz slovenske ljudske zbirke. Na ta način je želela oblikovalka programa Štefi Muhar pripraviti razpoloženje za komedijo VARH, ki so jo zaigrali igralci gledališča z Jesenic.

Odmor pred komedijo so pevci Vintgarja izkoristili, da so se zahvalili slikarju Rudolfu Arhu za podarjeno podobo dr. Franceta Prešerna, ki jo je umetnik narisal po litografiji, objavljeni v reviji Klasje leta 1866. Ta podoba velja za najbolj verno podobo Franceta Prešerna. Dario Rudolf Arha je našlo častno mesto v dvorani osnovne šole na Blejski Dobravi. Z dolgim ploskanjem je

polna dvorana potrdila tople želje, ki so bile slikarju izrečene ob njegovi 80-letnici.

Že prve besede igralcev z Jesenic so zopet pritegnile občinstvo. S sproščenim smehom in ploskanjem so izražale svoje zadovoljstvo in navdušenje. Dvorana bi bila najverjetneje premajhna, če ne bi imeli težav pri obveščanju. Besede režiserke Vere Smukavec po končani predstavi, da na Dobravo še pridejo igrati, nam dajejo upanje, da bomo na Blejski Dobravi še kdaj lahko pripravili kulturne večere. Tisti, ki so bili na četrtkovem večeru, bodo naši najboljši propagandisti.

Po dveh desetletjih kulturnega nrtvila se Blejska Dobrava spet prebujajo. Upajmo, da bomo tako lahko nadaljevali v zadovoljstvo vseh tistih na Dobravi, ki jim kultura nekaj pomeni. Prav bi bilo, da bi ob pevskem društvu oživili še kako drugo dejavnost, saj vemo, da so včasih na Blejski Dobravi uspešno delali tudi igralci in tamburaši. Led je na srečo prebit.

Andrej Černe

DVO-GOVOR

(nastopata prvi in drugi)

1.: Ko smo problem analizirali smo seveda prišli do nekaterih zaključkov. Ni najmanj pomembno dejstvo, da obstajajo neke težave, ki jih bomo morali premagati.

2.: Kar se krompirja tiče lani ni bilo najbolj ugodno leto. Tudi semenski krompir je bil zelo drag. No uspelo mi je dobiti nekaj igorja. Sicer imam sam samo vrtniček. Sreča, da imam žlahto na deželi. Od tam se da kaj dobiti. Takšni čudni časi. Se krompir ni več takšen kot je bil. Nasplošno bi lahko rekli, da se vreme spreminja. Tudi pri nas doma opažam, da se pes nekam čudno obnaša. Kar brez potrebe začne lajati. Nasploh rad laja pred dežjem ali snegom. Včasih tudi kadar se bo vreme razvedrilo. Ali pa ob polni luni. Sedaj že dva dni noče jesti. Sem uprašal sosedo, ki je priznani pasjerejec. Pa je rekel, če sem mu dal za jesti kaj krompirja. Da je lanski krompir zanič za pse. Zabaše jim prebavo. Sedaj ga moram voditi na sprehode. Da se spr... Ko sem jeseni dvignil vrečo krompirja se je raztrgala. Včasih so bile vreče iz žaklovine. Te plastične nitke niso nič vredne. Verjetno so jih uvedli zato, da bi odpravili tisti pregovor. Maček v žaklju. Sedaj se vse vidi.

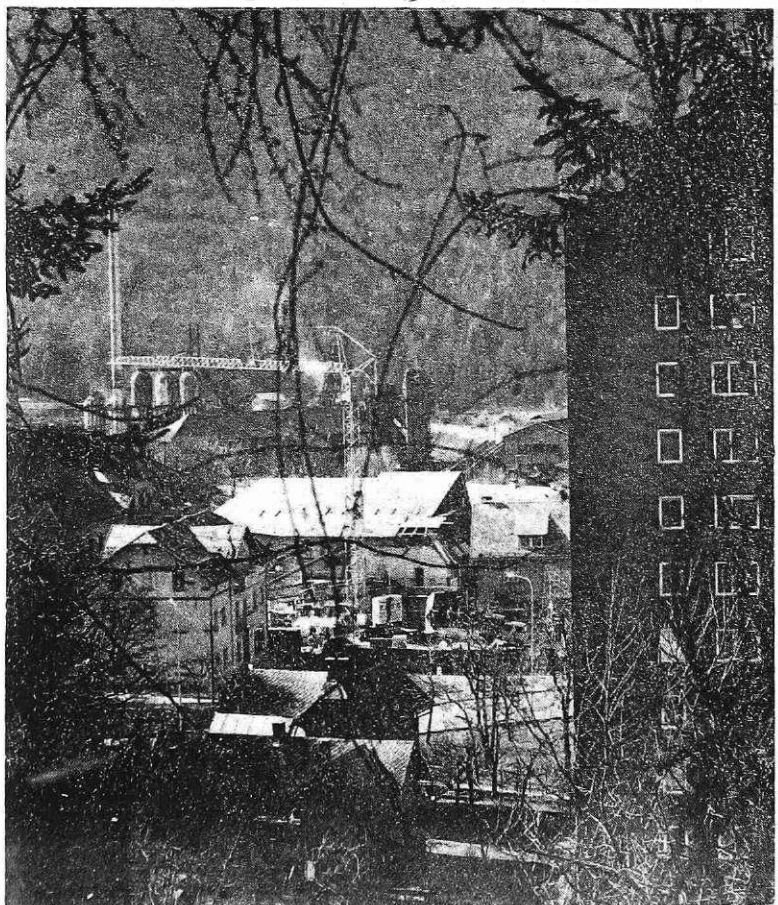
1.: Morali bomo angažirati vse subjektivne sile. Na našo stran bo potrebno pritegniti tudi objektivno situacijo, ki kot nam je znano in kar smo že večkrat poudarjali in bomo še večkrat poudarjali, če bo potrebno in potrebno bo, to vemo že danes, kajti nikoli ni odveč še kakšno opozorilo, napotilo in sploh organiziran pristop.

2.: Kar se zelenjave tiče ni bilo dosti drugače. Razen mogoče solate. Paradiznik sploh ni hotel dozoreti. Žena mi je rekla, da je to tudi zaradi avtomobilov. Je brala v časopisu. Pisalo je da izpuščajo strupene pline. Tudi tovarne. V naši tovarni ga tudi. Jaz pa mislim, da je bolj krivo vreme. Tisti časopisi pišejo vse sorte. Žena pa verjame vse. Zadnjič mi je rekla, da se zemlji približuje komet. Da si ga bomo lahko ogledali. Naj ga kar gleda. Jaz ne bom imel časa za take traparije. Je treba delati. Kdo pa bo delal, če bodo vsi zijali tisti komet. Novinarje, ki pišejo tako stvari, bi morali zapreti.

1.: Dobra organiziranost in skupni napor morajo roditi sadove, zato bomo preprečevali odklone in ne bomo dovolili, da bodo črvi v jabolkih in drugih sadežih, ker dobro vemo, da črvi so sadje na primerno za rezultate, ki smo jih dosegli, in ki jih še bomo dosegli.

2.: Včeraj nisem mogel spati. Prej se mi to ni dogajalo. Mogoče postajam star. Pravijo da stari ljudje slabo in malo spijo. Po šihu sem delal na vrtničku. Grabil sem ostanke od lanskega leta. Da jih bom zažgal. Imel sem čudne misli. Da takole s svojim vrtničkom letim po vesolju. V prazno. Pa tisti ženini komet. Ne vem zakaj se tolikokrat spominj nanj. Bedarija. Ne vem zakaj me gnjavijo take neumnosti. Žena pa kajtengi... hudič...

Iz daljšega razgovora, ki če se že ni končal še traja — po spominu zapisal F. Treven.

Panorama (foto I. Kučina)

REVIJA GLASBENIH ŠOL GORENJSKE V BEGUNJAH

V organizaciji glasbene šole Radovljica je bil 12. aprila ob 17. uri v dvorani Psihiatrične bolnišnice v Begunjah KONCERT GLASBENIH ŠOL GORENJSKE. Nastopili so solisti in skupine glasbenih šol z Jesenice, iz Radovljice, Kranja, Trčiča, Škofje Loke in Ukeve — Italija. Zaradi slabega vremena se niso mogli udeležiti koncerta učenci glasbene šole z avstrijske Koroške.

Revije glasbenih šol Gorenjske dokazujejo, da so glasbene šole na Gorenjskem v zadnjih letih vedno bolj aktivne. O tem govorijo nekateri dobri rezultati učencev na regijskih, republiških in zveznih tekmovanjih. Lahko bi rekli, da v našem vzgojno-izobraževalnem sistemu glasbene šole v gorenjski regiji dajejo lep primer rednega preverjanja rezultatov svojega dela. Vsako leto na Gorenjskem koncert glasbenih šol organizira druga glasbena šola.

Letošnji koncert je organizirala glasbena šola Radovljica. Revija mladih glasbenikov je prikazala razvitost glasbenega izobraževanja na posameznih območjih Gorenjske in odnos družbe do glasbenega šolstva. Seveda so rezultati različni. Na Jesenicah problemi izobraževalne politike in njenega odnosa do glasbenega šolstva še vedno niso dovolj urejeni. So neštetokrat naštevani, vedno vse ostane po starem! Poleg vseh problemov pa Glasbena šola Jesenice na revijah redno sodeluje in to uspešno. Na probleme se pozabi, čeprav so pogosti za delo v drugih šolah za jeseniške učence in pedagoge samo — sanje.

Iz glasbene šole Radovljica je nastopilo SEDEM učencev: M. Vlačič je na violini zaigral koncert A. Veracini, D. Prešiček na saksofonu zelo lep preludij A. Ljadova, P. Mohorič pa na harmoniki Fughetto J. E. Rembta; učenke Bajtova, Pircova, Antoničeva in Zupaničeva so na kljunastih flautah zaigrale Arijo a 3 Th. Morleya in Saltarello P. Phaleseja. Iz glasbene šole Trčič so nastopili TRIJE učenci: T. Jakšič je na harmoniki predstavil Sarabando J. S. Bacha, klaviristki A. Gradišarjeva in A. Puharjeva pa Madžarski ples (štirirčno) J. Brahmsa. Glasbeno šolo Škofja Loka so predstavljali ŠTIRJE učenci: Sabina Bertoncelj je na flauti tudi tokrat uspešno ponovila svoj nastop na tekmovanju učencev in študentov glasbe SR Slovenije, ki je bilo v Trbovljah, ko je prejela prvo nagrado za izvedbo Dojranke T. Prokopieva. M. Mezekova se je kot solo pevka — sopranistka predstavila s Cigansko melodijo A. Dvoršaka. R. Kranjc je na harmoniki nastopil s Burgmüllerjevo Balado, D. Azmanova pa je zaključila nastop škofjolančanov z Matičičevo Etudo št. 1. Tudi Glasbena šola Kranj je med SEDMIMI učenci predstavila svojo nagrajenko na tekmovanju učencev in študentov glasbe SR Slovenije v Trbovljah. Flautistka Marjeta Kok, ki je na tekmovanju prejela drugo nagrado, je zelo uspešno izvedla nagrajeno skladbo J. Massenetta Moreau. Klaviristka T. Cvelbarjeva se je predstavila s Handlovim Passacagliem, M. Pečar in M. Demšar sta na harmonikah igrala Cl. Daquinov Rigoudon in M. Clementinovo Sonatino. Kot edina samostojna trobilca na koncertu sta P. Dobrovoljc in M. Oberstar na trobentah zaigrala Me-

nuet, Gavoto in Cigo R. Valentina. Dejavnost zamejske Slovenske glasbene šole Ukve — Italija, na kateri učenci glasbeno znanje pridobivajo v okvirih glasbeno-izobraževalne dejavnosti Glasbene šole Jesenice, sta predstavila učenca, brata Niko in Jure Preschern. Niko je na klavirju zaigral Gavoto H. Zilcherja, Jure pa na harmoniki Vedonijevo Sašo.

Z Jesenic je na koncert prišel MLADINSKI PIHALNI ORKESTER GLASBENE ŠOLE JESENICE. Kar lepo število mladih učencev, ki so usposobljeni za skupinsko igranje: tri flaute, trije klarineti, tri trobente, krilovka, rog, tenor, dve pozavni in bobenček, je pod vodstvom mentorja Ivana Knificia izvedlo BAROČNO SUITO A. den Arenda pet stavkov: koračnica, Menuet Canzona, Tamburin in Fanfare. Nastop mladih pihalcev in trobilcev je bil pristrčno pozdravljen in med učitelji glasbe in poznavalci te zvrsti glasbene vzgoje zelo ugodno komentiran.

Na reviji smo pogrešali nastop še kakšne godalne ali pihalno-troblne (manjše) skupine. Videti je, da imajo vse šole na Gorenjskem enake probleme. Ni dovolj zanimanja za nekatere instrumente, posebno ne za pihala in trobila, kar je potrdil tudi ta koncert. Vzrok je tudi pomanjkanje dobrih instrumentov, ki jih glasbene šole v sedanjih stabilizacijskih časih zelo težko kupujejo. V ostalem delu koncerta so vse glasbene šole prikazale skoraj enakomerno razvitost pouka vseh glasbil. Vsekakor pa ni prav, da so vse šole izbrale za nastop le dela TUJIH skladateljev. Samo GS Škofja Loka je z eno točko predstavila domačega skladatelja! V prihodnje bi moral biti pogoj za sodelovanje vsake šole na reviji predstavitev vsaj ene skladbe domačih skladateljev.

GLEDALI SMO: ZELENJA JE MOJA DOLINA

V gledališču Tone Čufar Jesenice smo si 17. aprila ogledali sodobno komedijo Alenke Goljevčec Zelena je moja dolina v izvedbi Prešernovega gledališča iz Kranja.

Utrip sodobnega, razgibanega, že malce nervoznega življenja nas zajame takoj po dvigu zastora. Direktor narekuje, tajnica tipka kot nora. Agrokombinat 9. maj ima probleme. Molzilec Jaka pravi, da so krave »scagale«. Ne dajejo več dovolj mleka. Inženir za pospeševanje reje odkrije, da so krave bolne. Toda strežnik in molzilec Jaka je mleko že odpeljal na deželo. Direktor je ves iz sebe, tolče po mizi, meče akte na tla, s tajnico sta vsa iz sebe.

Za zaplet poskrbi še novinarka. V hlastanju za novim in nenavadnim odkrije, da je v živilskem podjetju

Revije glasbenih šol Gorenjske nimajo tekmovalnega značaja, vendar se nastopajoči trudijo, da prikažejo vso širino svoje glasbene vzgoje. Šole nadarjenim učencem nudijo vse pogoje za kvaliteten razvoj njihovih glasbenih nagnjenj. Vsi nastopi so bili zelo spodbudni. Učenci so bili dobro pripravljeni in sproščeni, kar je tudi rezultat dela njihovih učiteljev, ki iz leta v leto odkrivajo in učijo nove glasbene talente. Letošnji koncert je bil eden od najuspešnejših, tako po izbiri skladb kot igranju učencev. Posebej je treba omeniti uspešen nastop obeh nagrajenk s tekmovanja mladih glasbenikov SRS v Trbovljah Sabine Bertoncelj in Marjete Kok. Priznanje zaslužijo tudi učenke (kvartet) kljunastih flaut za izvedbo skladbe Arija a 3 in Saltarello. Njihova vrednost je bila v dovršeni intonaciji in popolni skladnosti interpretacije. MLADINSKI PIHALNI ORKESTER GLASBENE ŠOLE JESENICE je kot glasbena skupina resnično presenetil z uspešnim nastopom in zadovoljil vse poslušalce in glasbene pedagoge, kar pa naj bi bila spodbuda Glasbeni šoli Jesenice in učiteljem pihal in trobil za še večja prizadevanja, da pridobijo čim več učencev za te »deficitarne« instrumente.

Revija v Begunjah je bila izredno lepo obiskana. Lepa dvorana, ki pa nima najprimernejše akustike, je bila napolnjena do zadnjega kotička. Zelo zahtevne skladbe so od nastopajočih zahtevale veliko več KOT SO OSNOVNA ZNANJA V GLASBI. Na podlagi prikazanega znanja bodo lahko glasbene šole na Gorenjskem gradile svoje načrte za še boljše usposabljanje mladih glasbenikov.

Pred začetkom revije sta učence in navzoče pozdravila in učencem še posebej zaželela uspešne nastope upravnika Psihiatrične bolnišnice Begunje dr. Janez Romih in predsednik društva glasbenih pedagogov Gorenjske Valentin Bogataj, ki je po koncertu vsem nastopajočim glasbenim šolam izročil spominska priznanja.

Franjo Ropret

Z DELOM ZAČENJA MEŠANI PEVSKI ZBOR POLDE MEJAČ NA JAVORNIKU

V lanskem letu je minilo 60 let od ustanovitve moškega pevskega zbora pri delavskem kulturnem društvu Svoboda na Javorniku. Nekaj let pozneje je začel z delom tudi mešani pevski zbor pod vodstvom Franceta Mencingerja. V letih med obema vojnoma je bila zborovska dejavnost na Javorniku precejšnja. Med drugo svetovno vojno je večina pevcev odšla v partizane, ali pa so bili žrtve fašističnega nasilja.

Po osvoboditvi je moški pevski zbor nadaljeval z delom pod vodstvom zborovodje Martina Jerama, polnih dvajset let pa je moški in pozneje mešani pevski zbor vodil zborovodja Polde Mejač. Bil je eden izmed najbolj prizadevnih zborovodij v takratnem času. Celó v letih, ko je bil hudo bolan, je bila ljubezen do zbora tolikšna, da je z delom nadaljeval skoraj do zadnjega.

Po smrti Poldeta Mejača pa je nastal premor, ki je trajal polnih 15 let. Vrzel so na Javorniku poizkušali nadomestiti z moškim in mešanim pevskim zborom pod vodstvom zborovodje prof. Milka Škoberneta. Žal ta pobuda ni uspela, tako da sta po petletnem delovanju prenehala oba zbora. Vodstvo javorjniške Svobode je le občasno sodelovalo z nekaterimi pevskeimi zbori na ožjem mestnem območju in pa seveda s pevskim zborom SVOBODA II iz Trbovelj in pevskim zborom EDINOST iz Škofič na Koroškem.

V zadnjem času pa je vse več predlogov in pobud za ponovno ožvitev

zborovskega petja na Javorniku in Koroški Bili, zato so med tednom pripravili razgovor s pevkami in pevci, ki bi radi peli v mešanem pevskem zboru. Ta se bo imenoval po dolgoletnem učitelju petja in zborovodju Poldetu Mejaču. Imenovali so tudi sedemdesletni odbor, ki bo pripravil predlog programskih zasnov in repertoar, s katerim bodo nastopali na območju jeseniške občine, pa tudi izven nje. Razgovor je lepo uspel, saj je bilo posredovanih veliko pobud in predlogov za delo zbora, pa tudi dodatnih predlogov za dopolnitve posameznih glasovnih skupin z mlajšimi pevci in pevkami. Mešani pevski zbor Polde Mejač na Javorniku bo tako nadaljeval dolgoletno tradicijo, pričakujejo pa sodelovanje in pomoč tudi sosednjih pevskeih zborov na Blejski Dobravi in na ožjem jeseniškem območju. Dogovorili so se, da bo mešani pevski zbor Polde Mejač na Javorniku vodila Branka Doberšek ob strokovni pomoči zborovodje Lojzeta Vengarja z Blejske Dobrave.

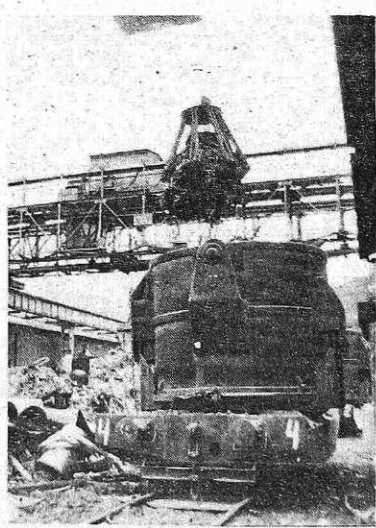
Edo Žagar

nekaj narobe. Po naključju je razvojni inženir nekdanji novinarin sošolec. Po vztrajnem pregovarjanju nerad izroči nekaj zaupnih listin podjetja. Naslednji dan vse nečiste kupčije podjetja in grabeži posameznikov pridejo na dan. Direktorja napade srce, infarkt.

Dogodki si nato hitro sledijo. Tajnica, zaročenka mladega inženirja, je vsa zbegana. Iz zaboja prileze novinarka prav v trenutku, ko bi mladi inženir moral dokazati svojo ognjevitost ljubezen. Jaka zaradi budnosti do sovražnih elementov bdi v omari in se kot v nekakšnih sanjah (kot nekdanji partizan) spopade z namišljenim sovražnikom. Direktorju spet nagaja srce, mladega inženirja pa pretepejo fantje s farme, ki jih je naščuval Jaka ... vse to se dogaja na dan, ko vsi praznujejo jubilej. Komedija se konča s klici: »Pokličite rešilca ... ampak za vse!« Vsi igralci so obrnjeni v dvorano. Zastor.

Najlepše sta bila predstavljena lika Jaka in direktor. Jaka je igral Miran Kenda, direktorja pa Tina Oman. V ostalih vlogah so še odlično zaigrali: Rasto Tepina, Jože Vunšek, Biba Uršič, Vojko Kunčič, Jernej Jošt, Milena Jekovec, Tina Primožič, Janez Dolinar, Tine Oman. Režiral je Aleš Jan, kostumografinja je bila Alenka Brtl, scenografinja Sveta Jovanovič, za luč pa je skrbel Pavli Torkar.

Tomaž Iskra

KONČANO PRVENSTVO STAREJŠIH PIONIRJEV V KOŠARKI

V soboto, 13. aprila, je bil v telovadnici CSUI Jesenice zaključni turnir za občinsko prvenstvo osnovnih šol za starejše pionirje v košarki. V tem šolskem letu so odigrali devet kol po ligaskem sistemu. Po devetih tekmah je bila najboljša OŠ Prežihov Voranc z Jesenice pred OŠ Gorenjski odred iz Zirovnice, OŠ Tone Čufar z Jesenice in OŠ 16. december iz Mojstrane. Te štiri ekipe so se imele možnost osvojiti naslov občinskega prvaka v šolskem letu 1984/85 z zmago na finalnem turnirju.

Najprej sta se pomerili prvouvrščena ekipa OŠ Prežihov Voranc in četrta ekipa iz OŠ 16. december Mojstrana. Pripriljivo so zmagali igralci OŠ Prežihov Voranc z rezultatom 60:36 (34:15). Bolj izenačena je bila tekma med drugouvrščeno ekipo OŠ Zirovnica in tretjo OŠ Tone Čufar. Po izenačenem prvem polčasu je ekipa OŠ Tone Čufar pet minut pred koncem povedla s 43:34. Ko je že kazalo, da bodo zmagali, pa so se ustrašili vodstva in zmagali so učenci iz Zirovnice z 52:47 (24:24).

V tekmi za tretje mesto sta se pomerili poraženi ekipi iz prvih dveh tekem. Mojstranci so hitro povedli z 8:0 in 13:2. Potem so se učenci OŠ Tone Čufar zbrali in do konca prvega polčasa izenačili, v drugem polčasu pa zagospodarili na igrišču in zmagali z 49:33 (21:21).

Tekma med zmagovalcem prvih tekem

je odločala o končnem zmagovalcu. Bila je na zavidljivi kvalitetni ravni, učenci OŠ Prežihov Voranc pa so dokazali, da so letos res najboljši. Do konca prvega polčasa so si zagotovili solidno prednost. Zirovničani so se jim v začetku drugega polčasa sicer nekoliko približali, potem pa so morali priznati veliko premoč ekipe z Jesenice. Rezultat je bil na koncu 76:38 (35:26).

KONČNI VRSTNI RED: 1. OŠ Prežihov Voranc Jesenice, 2. OŠ Gorenjski odred Zirovnica, 3. OŠ Tone Čufar Jesenice, 4. OŠ 16. december Mojstrana.

Pokal za zmagovalce in medalje za najboljša moštva je prispevala ZTKO Jesenice, pokrovitelj tekmovanja. Podela sta jih predstavila ZTKO Špela Špendov in podpredsednik Košarkarskega kluba Jesenice Alojz Katnik, ki je v kratkem nagovoru tekmovalcem pohvalil raven tekmovanja in dejal, da so mladi dokazali, da se za prihodnost jeseniške košarke ni treba bati, saj je kvaliteta vsako leto večja. Najboljše igralce je poveljal v klub, kar je zanje gotovo lepa spodbuda in priznanje. Še enkrat velja pohvaliti ZTKO za lepe nagrade. Upajmo, da bodo odslaj vedno take!

Vse tekme sta sodila sodnika Grzetič in Sučur, ogledalo si jih je 50 gledalcev, čeprav (žal) nikjer ni bilo nobenega plakata.

M. J.

TOZD SD PRVAK V KEGLJANJU NA LEDU

Od 26. marca do 2. aprila je potekalo prvenstvo Železarne v kegljanju na ledu. Nastopilo je 36 žensk, 206 moških in 17 aktivnih tekmovalcev. Udeležba je bila precej manjša kot v letu 1984.

REZULTATI — ženske: 1. Tončka Klina — KO-FI, 63 točk, 2. Maja Junež — ETN, 55 točk, 3. Pika Ferk — KO-FI, 53 točk, 4. Ani Čerin — Elektrode, 51 točk, 5. Marjana Svetina — KO-FI, 51 točk, 6. Sonja Lasnik — Elektrode, 49 točk, 7. Jožica Sotlar — ETN, 49 točk, 8. Liljana Markež — KSI, 47 točk, 9. Vojka Mihelič — KSI, 47 točk, 10. Lojzka Legat — KSI, 47 točk.

ŽENSKJE EKIPNO: 1. KO-FI 167 točk, 2. ETN 151 točk, 3. KSI 141 točk, 4. Žičarna, 5. Elektrode.

MOŠKI: 1. Janez Koren — DP, 79 točk, 2. Janez Pogačar — Plavž, 71 točk, 3. Zvonke Miklič — KSI, 71 točk, 4. Drago Šori — KSI, 70 točk, 5. Zoran Prešern — Plavž, 69 točk, 6. Brane Bokič — Transport, 7. Ciril Grabnar — HVJ, 8. Franc Bergelj — Vzdrževanje, 9. Vencoslav Lapajne — Žebljarna, 10. Lado Repe — SD, 11. Said Čučuk — SD (vsi 67 točk).

EKIPNO: 1. SD 307 točk, 2. KSI 304 točk, 3. HVJ 303 točk, 4. ETN 297 točk, 5. Livarna 295 točk, 6. Transport 293 točk, 7. RD 275 točk, 8. Jeklovlek 269 točk, 9. Vzdrževanje 261 točk, 10. Plavž 260 točk.

AKTIVNI TEKMOVALCI: 1. Borut Berčič — Energetika, 147 točk, 2. Rudi Šapak — Vzdrževanje, 141 točk, 3. Lado

Sodja — RD, 139 točk, 4. Sandi Lužnik — HVJ, 121 točk, 5. Simon Bedene — Žebljarna, 118 točk, 6. Zvone Struna — RD, 117 točk, 7. Alojz Babnik — ETN, 115 točk, 8. Tone Petrovič — Profilarna, 112 točk, 9. Valentin Jekler — VBS, 110 točk, 10. Ivan Molek — ETN, 110 točk, 11. Andrej Kutinar — Jekljarna, 110 točk.

PETIČ KEGLJANJE NA ASFALTU

V marcu so sodelavci temeljne organizacije Transport svoj prosti čas zapolnili s tekmovanji v kegljanju na asfaltu, peti disciplini njihovega internega športnega tekmovanja.

Tudi tokrat je bila udeležba žensk zelo skromna, saj je tekmovala le Andreja Pavlič, pri moških pa je bilo zanimanje za ta šport nekoliko večje.

V tej disciplini so bili najboljši: Joža Šlibar, Milan Markovič, Rudi Radič, Lado Skube in Mitja Resman, sledijo pa jim Franc Trseglav, Miloš Kerne, Boštjan Šoberl, Brane Bakič, Boris Zemva, Jure Kalkan, Jože Šlibar ml., Edvard Zupan, Janez Otrin, Boris Drobnač, Nezir Nesimović in Janez Rozman.

L. Kos

MIHOV SMUK

Miha Arih je bil pred vojno znan planinec, alpinist in smučar. Ze leta 1941 se je vključil v delo OF, leta 1943 pa je vstopil v NOV. Kot partizan je padel 9. februarja 1944 in Nemci so ga na skrivaj pokopali blizu sedanjega Mihevega doma ob cesti Kranjska gora—Vrhič. Po vojni je bil pokopan in počiva v grobišču v Podkorenu.

V njegov spomin so planinci Kranjske gore obnovili bivšo karavlo v planinski dom, organizacija ZB NOV Kranjska gora pa je od leta 1948 z nekajletnimi prekinitvami prireja smučarsko tekmovanje. Okvirni datum tekmovanja je dan OF — 27. april, a se prilagaja snežnim razmeram. Proga teče po cesti s prelaza Vrhič do Mihevega doma v dolžini 4,5 km. Letos je dan pred tekmo padlo na Vrhiču nad pol metra snega. V soboto, 13. aprila, pa je bil izredno lep, sončen dan. Podjetje Zičnica Kranjska gora je s teptalcem pripravila progo, Planinsko društvo pa je tekmo odlično izpeljalo. Pred razglasitvi-

jo smo poslušali govor člana ZB o liku in delu Miha Ariha. Prvi trije v vsaki kategoriji so prejeli medalje, diplome in plakete z likom tov. Tita. Prireditelj je nad vse uspeš.

REZULTATI: — cicibanke-pionirke: 1. Erija Brojan, 2. Sanja Košir; — cicibanke-pionirji: 1. Marko Klotofar, 2. Uroš Pavlovič, 3. Aleš Brezavšek; — mladinci: 1. Sandi Cizelj; — članice: 1. Betka Gregori, 2. Sanja Kotnik; — člani I: 1. Jože Lavtižar, 2. Jože Martinjak, 3. Andrej Kolenc; — člani II: 1. Franc Kotnik, 2. Janez Brojan, 3. Janez Košir; — člani III: Franci Mrak, 2. Marko Poganič; — veterani: Janko Šekli, 2. Rafko Kolbl, 3. Miomir Krstič.

Jože Gazvoda

ŠPORT NA CSUI

V tem članku bi vam radi predstavili naše uspešne športnike, ki jih ni malo. So člani raznih društev, klubov ter mladinskih in članskih reprezentanc.

Kot vemo je na Jesenicah najbolj priljubljen šport hokej na ledu. Imamo kar 8 mladinskih in enega članskega reprezentanta. Strokovnjaki pravijo, da že dolgo nismo imeli tako kvalitetnega mladega igralca, kot je 18-letni napadalec Jesenic Matjaž Kopitar. Opazil ga je tudi zvezni kapetan naše reprezentance Štefan Seme in ga povabil na skupne priprave A reprezentance. Matjaž je pokazal vse svoje hokejsko znanje ter si zaslužen priboril pravico nastopa v moštvi, ki je trenutno na svetovnem prvenstvu skupine C v Franciji.

Izredno se uveljavlja tudi prvi napad članske ekipe Kranjske gore, ki ga sestavljajo: Toni Tišler, Marko Smolej in Andrej Razinger, vsi dijaki našega centra. Od mladinskih reprezentantov bi omenil Mitja Grabnarja, trenutno najboljšega jugoslovanskega mladinskega vratarja, Marka Korošca, Primoža Ravnikarja, Boruta Skumavca in Marka Laha.

Poleg hokeja na Jesenicah prevladujejo prav tako zimski športi, najbolj pa vam je znan državni reprezentant v smučarskih skokih Tomaž Dolar.

Imamo tudi nekaj obetajočih alpskih smučarjev: Jože Lavtižar, Matjaž Noč, Juš Budič, Grega Gasar ter nekaj sankalcev, med katerimi je doslej največ pokazal reprezentant Tarman.

Če bi omenili še kakšnega reprezentanta v ostalih športih, ne bi smeli pozabiti na veslača Roberta Kraševca, imamo pa tudi nekaj košarkarjev, ki igrajo v

članskih republiških ligah, kolesarjev, ki vadijo v kolesarskem klubu na Bledu ali v Kranju in padalcev, ki so člani Alpskega letalnega centra v Lescah.

Ker so vsi ti športniki precej odsotni, je bil leta 1981 sklenjen dogovor med CSUI, športnimi organizacijami in stari učenci, ki so člani selekcioniranih vrst oziroma ekip v zveznem ali republiškem rangi o statusu učenca pod posebnimi pogoji.

Najpomembnejše točke tega dogovora so: šola mora dobiti letni program športnih organizacij za vsako tekmovalno sezono; učenci morajo redno obiskovati pouk, ko ne trenirajo ali tekmujejo po programu; učenci ki so odsotni več kot polovico šolskih dni, opravljajo posebne preizkuse znanja, učenci, ki so odsotni manj kot 30 %, pa nimajo posebnih ugodnosti; spoštovanje dogovorov nadzorujejo športni trener, rezrednik in vodstvo šole. Najpomembnejše pri dogovoru je, da učenci prenehajo navedene ugodnosti, če imajo nezadosten uspeh, če se neprimerno vede zunaj šole oz. na športnih tekmovanjih, če neopravičeno izostaja od pouka, ko nima športnih obveznosti in če neopravičeno izostaja na treningih oziroma tekmovanjih.

Na Centru smo lahko zadovoljni s številom aktivnih športnikov, predvsem reprezentantov, še bolj pa smo lahko zadovoljni z njihovim spoštovanjem dogovora, saj bodo s tem sebi omejili še večji uspeh na športnem področju in hkrati dosegli tudi zaželeno izobrazbo.

Siniša Urošević, novinarski krožek CSUI

»LEPE ROŽE IN VARSTVO OKOLJA«

Na letni skupščini Turističnega društva Jesenice so podelili priznanja in značke najbolj prizadevnim občanom v akciji »Lepe rože in varstvo okolja«.

Pisna priznanja so prejeli: Pavla AŽMAN, Tatjana ALIČ, Ana AŽMAN, Nada BRANC, Marija BAMBIČ, Francka BRANC, Lovro BRCE, Marica BAŠ, Manda BAKIČ, Kristina DOLINAR, Rezka DOMENKO, Vera FOTAK, Marica FRELIH, Pavla FRELIH, Tončka GASAR, Ana GORENJC, Marija GASAR, Milka GRELJA, Ida HORVAT, Ivan HRVATIČ, Frančiška HAFNAR, Pavla HRIBAR, Marija INTIHAR, Anica JAKELJ, Ivanka JENSTERLE, Ana KOŠIR, Milka KRAMAR, Zvonka KEJŽAR, Albina KLINAR, Ivica in Franc KURALT, Marjana KANC, Slavka KLINAR, Anica KOMIC, Greta KOZAR, Redžo KANANOVIČ, Dani KLEMENC, Ljubica KORENC, Angela KEJŽAR, Ksenija KOSMAC, Antonija LAVTIŽAR, Rezka LIPOVEC, Ljudmila LENARDIČ, Frida LASNIK, Ema LASNIK, Nevenka MARTINUČ, Alojzija MARKEŽ, Jožica MARKEŽ, Marija MALENŠEK, Martina MEDJA, Betka NOVAK, Anka OLIPIC, Gabrijela OBLAK, Dušica in Drago OBID, Franc PIBERNIK, Nada PAVLOVIČ, Mira PRISTOV, Anica PUKŠIČ, Marija POZNIK, Urška PŠENICA, Eli POČOČNIK, Kati PUC, Ivanka PLEŠ, Filip PANCUR, Marija PAJSAR, Katarina PUNGRAC, Peter PAVLIČ, za nasad pred stolpičem na C. revolucije 12 Ivanka ROTAR, Polona PAVLIČ, Rozina PESKAR, Rezka RAMUŠ, Rudi RACIČ, Stefan RADIČ, Mici RAJHART, Antonija RAVNIK, Marica RAZINGER, Jerca RAZINGER, Lucija ROŽIČ, Milka RINALDO, Rado REJAKOVIČ, Angelca RUSTJA, Avgust ROZMAN, Vera REBOLJ, Tone REBOLJ, Angela ROBIČ, Mimica SMREKAR, Nevenka SMOELJ, Terezija SKUMAVC, Ivanka SAVINC, Milena STOCCA, Elica ŠPORN, Karla ŠTEBLAJ, Anton TEPINA, TOZD KLAVNICA JESENICE, Ana VEHAR, Gizele VELIKONJA, Zlata VIŠNAR, Milena VIŠNAR, Mihaela VIŠNAR, Kati VIDOVIČ, Marija ZIMA, Vera in Mirsad ZUKIČ, Ivanka ŽERJAV in za nasad pred stolpičem na C. C. Tavčarja 17 Frančiška SLABE.

Spominske značke so prejeli: Tinca ANDREJČIČ, Pepca BIZJAK, Anica BRCE, Frančiška BEDEN, Majda HORVAT, Angela JAGODIČ, Marjan JESI, Milica KLINAR, Gabrijela KALAN, Ivica KOMIC, Marta KOMIC, Vera KONČNIK, Tinca KELVIŠAR, Lenka MAVRIČ, Milka MARN, Tončka POSUŠEN, Cilka POLKA, Vali RAVNIK, Majda SLIBAR, Breda TIGELI, Marta VILMAN, Jana VIŠNAR, Joži VIŠNAR, Zlata ZAVELCINA in Katarina ZEVNIK.

B. B.

DEŽURNE TRGOVINE

V petek, 26. aprila, bosta na Jesenicah od 7. do 18. ure odprti trgovini:

ZIVILA KRANJ, samopostrežna trgovina Center 2, Titova 41, in

DELIKATESA, poslovalnica 5, Tomšičeva 70.

Vse ostale trgovine s prehrambnim blagom bodo odprte od 7. do 16. ure.

V torek, 30. aprila, bosta na Jesenicah od 7. do 18. ure odprti trgovini:

EMONA MARKET — Prešernova 1/a in

ROŽCA — samopostrežna trgovina na Javorniku, O. Novaka 8.

Ostale trgovine s prehrambnim blagom bodo odprte od 7. do 16. ure.

V soboto, 4. maja, bosta na Jesenicah od 7. do 18. ure odprti trgovini:

DELIKATESA, Kašta 2 na tržnici, Titova 22, in

DELIKATESA, poslovalnica 2, Titova 58.

DEŽURNA LEKARNA

V mesecu maju bo za občini Jesenice in Radovljica dežurna lekarna na Jesenicah.

OTVORITEV RAZSTAVE

V četrtek, 25. aprila, bo ob 18. uri v Kosovi graščini otvoritev razstave umetnostnih izdelkov Joža Bertonclja. Otvoritev bo popestril mešan pevski zbor DPD Svoboda France Prešeren z Breznice. Vabljeni

Kaj bomo gledali v kinu

KINO RADIO

26. aprila, amer. barv. film STREL V LUNO ob 17. in 19. uri, ob 21. premiera ital., barv. pust. filma STEVARDESA IN GANGSTERJI.

27. aprila, ital. barv. pust. film STEVARDESA IN GANGSTERJI ob 17. in 19. uri.

28. aprila, ital. barv. pust. film STEVARDESA IN GANGSTERJI ob 17. in 19. uri.

29. aprila, slov. barv. film LETA ODLOČITVE ob 17. in 19. uri.

30. aprila, premiera amer. barv. komedije POLICIJSKA AKADEMIJA ob 17. in 19. uri. Cene zvišane (120,00 din).

1. maja, amer. barv. film POLICIJSKA AKADEMIJA ob 17. in 19. uri.

2. maja, amer. barv. komedija POLICIJSKA AKADEMIJA ob 17. in 19. uri.

3. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

4. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

5. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

6. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

7. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

8. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

9. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

10. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

11. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

12. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

13. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

14. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

15. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

16. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

17. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

18. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

19. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

20. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

21. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

22. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

23. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

24. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

25. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

26. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

27. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

28. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

29. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

30. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

31. maja, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

1. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

2. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

3. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

4. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

5. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

6. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

7. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

8. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

9. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

10. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

11. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

12. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

13. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

14. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

15. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

16. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

17. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

18. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

19. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

20. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

21. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

22. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

23. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

24. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

25. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

26. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

27. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

28. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

29. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

30. junij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

1. julij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

2. julij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

3. julij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

4. julij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

5. julij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

6. julij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

7. julij, amer. barv. komedija BREZ PROBLEMOV (LEPA BRENA) ob 18. in 20. uri.

28. aprila, amer. barv. fant. film BITKA MED ZVEZDAMI ob 16., ob 18. in 20. uri slov. barv. film LETA ODLOČITVE.

29. aprila, ital. barv. pust. film STEVARDESA IN GANGSTERJI ob 18. in 20. uri.

30. aprila, nem. barv. erot. komedija RESNIČNE ZGODBE VI. del ob 18. in 20. uri. Film ni primeren za otroke!

1. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

2. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

3. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

4. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

5. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

6. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

7. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

8. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

9. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

10. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

11. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

12. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

13. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

14. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

15. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

16. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

17. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

18. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

19. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

20. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

21. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

22. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

23. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

24. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

25. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

26. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

27. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

28. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

29. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

30. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

31. maja, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

1. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

2. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

3. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

4. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

5. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

6. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

7. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

8. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

9. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

10. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

11. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

12. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

13. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

14. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

15. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

16. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

17. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

18. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

19. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

20. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

21. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

22. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

23. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

24. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

25. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

26. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

27. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

28. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

29. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

30. junij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

1. julij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

2. julij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

3. julij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

4. julij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

5. julij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

6. julij, amer. barv. pust. film GOŠPODAR ZVERI ob 18. in 20. uri.

7. jul

NADALJEVANJE NAMIZNOTENIŠKE LIGE SRS

V tretjem krogu B-lige SRS je članska ekipa Jesenic nastopila v soboto v Novem mestu. Po dobri igri je premagala vse tri nasprotnike: Piran, Izolo in Novo mesto s tem osvojila v tem delu prvo mesto v B-ligi. O končni razvrstitvi in vstopu v prvo A ligo pa bo odločal četrti, to je zadnji krog, ki bo na Jesenicah 11. maja. Tokrat je Jeseničanom uspelo premagati tudi ekipo Novega mesta, s katero doslej niso imeli uspeha. Za ekipo Jesenic so nastopili: Veber, Babič in Buh.

Ističasno so igrale članice v tretjem krogu I. A lige SRS v Novi Gorici za mesto od 5. do 7. Premagale so M. Soboto s 5:1 ter izgubile z Vrtojbo 2:5. V ekipi Jesenic so nastopile: Aupič, Markež in Strumbl. Zadnji krog lige bo prav tako maja na Jesenicah.

Ekipa pionirk Jesenic, ki je na prvenstvu SRS osvojila četrto mesto in s tem pravico nastopa na državnem prvenstvu, bo med prvomajskimi prazniki sodelovala na republiških pripravah v Umagu, ki jih organizira Namiznoteniška zveza Slovenije za udeležence državnega prvenstva. Priprave bodo vodili štirje poklicni trenerji pod vodstvom kitajskega trenerja.

Končana je tudi gorenjska rekreacijska liga. Med devetimi nastopajočimi ekipami je zmagovalca ekipa Jesenic v postavi: Zore, Filipovič, Veber in Klinar, pred LTH Škofjo Loko, Gumarjem Kranj in Murovo.

(S)

PRIJATELJSKO SREČANJE MED NTK MUROVA IN NTK KOBARID

Lani smo namiznoteniški igralci NTK Murova z veseljem sprejeli vabilo igralcev NTK Kobarid za prijateljski dvoboj. To prvo srečanje, ki je zelo lepo uspelo, nas je vzpodbudilo, da s takimi srečanji še nadaljujemo. Tako smo prejšnjo soboto v Mini hali na Murovi odigrali povratni prijateljski dvoboj. Za nas, ki smo člani gorenjske lige, je dvoboj s predstavniki NTK Kobarid, ki so člani I. B slovenske lige-zahod, izredno dobrodošel, saj lahko na ta način merimo svoje moči s predstavnikom, ki tekmuje v višji skupini kot mi.

V dvoboju so se pomerili pionirji in člani, obkroženi pa smo zmagali predstavniki NTK Murova. Pri pionirjih je bil dvoboj izredno razburljiv, rezultat zelo tesen, saj so le s težavo strli odpor svojih nasprotnikov z rezultatom 5:4. Predvsem po

odlični igri mladega in obetajočega Haličiča, ki je dobil vsa tri srečanja. V članskem dvoboju je bilo razmerje moči povsem drugačno. Naši člani so slavili v tem dvoboju prepričljivo in zaslužno zmago z rezultatom 7:2.

Pri pionirjih so za NTK Murovo nastopili: Halilagić, Rupnik, Sajger in Koselj. Pri članih pa: Šranc, Sovinc in Ravnikar.

Organizacijo dvoboja so nam s finančno in materialno pomočjo omogočili: PEKARNA »VIDIČ«, CVETLIČARNA »ZVONČEK«, CVETLIČARNA »KALIŠNIK«, KROJAŠTVO »DANIJELO KAVČIČ«, UMETNA OBRT »MARJAN VIŠNAR« in DO »EMONA MARKET JESENICE«. Za pomoč in razumevanje se jim najlepše zahvaljujemo.

R. H.

ELAN : JESENICE 4:1 (1:1)

Jeseniški nogometaši so v zadnjem kolu gostovali v Novem mestu pri moštvu Elana in tekmo izgubili z rezultatom 1:4. Vedno znova in znova moramo pisati, da našim nogometašem ne gre in ne gre. Tako je bilo tudi v Novem mestu. V prvem polčasu so bili povsem enakovredni nasprotnik, v 20. minuti je po vodstvu domačinov Sulejmani celo izenačil in takšen rezultat so Jeseničani ubranili do 75. minute, ko so domačini dosegli zapored še tri gole.

Na lestvici vodi Stol z 22. točkami, Jeseničani pa ostajajo zadnji. Za predzadnjim moštvom so zaostali še za tri točke, kar lahko odločilno vpliva na izpad iz lige. Sedaj je torej resnično zadnji čas, da morda dosežejo nemogoče. Konec tega tedna odhajajo v Ajdovščino k Primorju, kjer bodo odigrali zaostalo tekmo, 5. maja pa se bodo na igrišču v Podmežakli pomerili z Ljubljano, ki je uvrščena prav pri vrhu prvenstvene lestvice. Nogometaši potrebujejo tudi več vzpodbude s tribun, zato vodstvo NK Jesenice vabi vse ljubitelje nogometa, da si tekmo ogledajo v čim večjem številu.

V Novem mestu so proti Elanu nastopili: Vukalič, Sulejmanović, Bakonič, Hadžišulejmanović, Sulejmani, Catak, Bešić, Pintar (Radić), Zubanović, Ibrahimović, Troha.

J. R.

TEKMOVANJE V SMUČARSKIH TEKIH NA POKLJUKI

V dolini smo že dolgo brez snega, toda mogočno poključsko pogorje ga ima še dovolj. V nedeljo, 14. aprila, so gorjanski športni delavci priredili še eno smučarsko tekmovanje v tekih na smučeh za vse kategorije. Kljub poznemu terminu se je organizatorju prijavilo precej smučarjev-tekačev. Na startu je bilo 71 tekmovalcev. Progo je pripravil gorjanski trener Pavel Kobilica na Mrzlem Studencu na Pokljuki.

REZULTATI:

Mlajši pionirji-šestnajst tekmovalcev (3 km): 1. Tomaž Žemva TVD Gorje, 2. Joško Poklukar TVD Gorje, 3. Miha Larisi TVD Gorje.

Mlajše pionirke — štiri tekmovalke (3 km): 1. Betka Popović TVD Gorje, 2. Tanja Kozina SK Triglav, 3. Lucija Larisi TVD Gorje.

Starejši pionirji — trinajst tekmovalcev (5 km): 1. Matej Ažbe SK Triglav, 2. Andrej Ažbe SK Triglav, 3. Andrej Zupan TVD Gorje.

Starejše pionirke — osem tekmovalk (5 km): 1. Andreja Grašič SK Triglav, 2. Melita Molnar Logatec, 3. Urška Kavčič SK Triglav.

Mlajše mladinke — pet tekmovalk (10 km): 1. Barbara Hočevar SK Triglav, 2. Indira Ljačić Logatec, 3. Mojca Usenik Logatec.

Mlajši mladinci — šest tekmovalcev (10 km): 1. Borut Nunar, SK Triglav, 2. Mitja Kolman SK Triglav, 3. Franc Prevodnik SK Triglav.

Starejši mladinci — sedem tekmovalcev (10 km): 1. Lojze Katrašnik SK Triglav, 2. Uroš Ponikva SK Olimpija, 3. Matej Kordež SK Triglav.

Starejše mladinke — dve tekmovalki (10 km): 1. Katra Kavčič SK Triglav, 2. Ivi Bešter SK Triglav in Vida Betoncelj, članica izven konkurence.

Mlajši člani — pet tekmovalcev (15 km): 1. Robert Slabjanja TVD Dol, 2. Milan Katrašnik SK Triglav, 3. Jure Kumer SK Triglav.

Člani — trije tekmovalci (15 km): 1. Janez Reberšek TVD Gorje, 2. Tine Zupan TVD Gorje, 3. Jani Pustovrh SK Olimpija.

Ekipna uvrstitev: 1. SK Triglav 126 točk, 2. TVD Gorje 66 točk, 3. SK Logatec 35, 4. Olimpija 12 in 5. SK Dol 5 točk.

Jože Ambrožič

TRIGLAVSKI TURNI SMUK PRESTAVLJEN NA 12. MAJ

Obveščamo vse, ki so se pripravljali, da se 28. aprila udeležite turnega smuka s Staničevega doma, da sta zaradi neprevozne ceste v Krmo priložnostna otvoritev koč in turni smuk prestavljena za 14 dni na 12. maj.

Gornjesavska planinska društva

TEKMOVANJA DRUŠTVA INVALIDOV

Društvo invalidov Jesenice je 3. marca ob mednarodnem dnevu invalidov pripravilo republiško tekmovanje v sankanju pri Savskih jamah in v smučarskih tekih v Kranjski gori. Kegljanje je bilo 23. marca, 24. marca pa streljanje z zračno puško.

V počastitev praznika OF pa je bilo v Podmežakli društveno tekmovanje v kegljanju na 100 lučajev in streljanje z zračno puško v prostorih strelske družine »TRIGLAV« na Javorniku.

Na vseh tekmovanjih je bila udeležba žal slaba. Ni bilo članov aktiva Železarne in drugih organizacij v občini, v katerih so zaposleni invalidi. Ta tekmovanja so predvsem tovariška rekreativna srečanja invalidov, zato rezultati niso pomembni.

REPUBLIŠKO PRVENSTVO V JUDU

V Slovenski Bistrici je bilo v soboto, 13. aprila, republiško prvenstvo v judu za pionirje. Na prvenstvu je nastopilo skoraj osemdeset judoistov iz enajstih slovenskih klubov.

Na prvenstvu so nastopili najboljši pionirji in med njimi tudi nekateri, ki že sedaj izstopajo v svoji konkurenci. TVD Partizan Jesenice je zastopal v kategoriji do 42 kg Samo Karahodžić. Po porazu v prvem kolu je prepričljivo dobil tri borbe. Za vstop med četverico pa je klonil proti kasnejšemu zmagovalcu. Osvojil je peto mesto, čeprav bi lahko z malo sreče posegel tudi po medalji, kar bi tudi zaslužil.

JUDO

PIONIRJI NAVDUŠILI

V soboto, 20. aprila, je bilo v telovadnici TVD Partizan Jesenice zopet živahno. Na blazine je stopilo več kot trideset pionirjev in pionirk iz treh slovenskih klubov: Nove Gorice, Šiške-Ljubljana in domače judo sekcije. To je bil drugi krog troboja pionirjev začetnikov.

V kategoriji do 29 kg je zmagal Edvin Karahodžić (Jes), drugi je bil Jenič (Šiška), tretji Lukan (Jes.) in četrta Ana Zakelj (Jes.). V kategoriji do 32 kg je zmagal Slobodan Matarugić, druga pa je bila njegova sestra Slobodanka (oba Jes.). V kategoriji do 35 kg je prvo mesto osvojil Kranjec (Šiška), tretji pa je bil Uzeirovič (Jes.). V kategoriji do 38 kg sta se za Pipanom (Šiška), na drugo in tretje mesto uvrstila Herman in Grčar (oba Jes.). V kategoriji do 42 kg je zmagal Samo Karahodžić (Jes.), drugo in tretje mesto pa sta si razdelila Jana Križnar (Jes.) in Valentinčič (Šiška). V kategoriji do 46 kg je zmagal Kraševac (Šiška), Elvira Uzeirovič (Jes.), pa je zasedla četrto mesto. V kategoriji do 52 kg je zmagal Elvir Hadžić (Jes.), drugi pa je bil Prokofjev (Šiška). V zadnji, najtežji kategoriji nad 58 kg, je zmagal Vidic pred Stražisarjem (oba Jes.).

Troboj je odlično uspel v organizaciji judo sekcije TVD Partizan Jesenice in je bil za vse nastopajoče, ki so s treningi pričeli lansko jesen, drugi stik s tekmovalno blazino in obenem preizkus znanja in možnosti na kvalitetnejših tekmovanjih. Tretji, zadnji troboj vseh treh klubov bo v maju v Novi Gorici.

Jeseniški judoisti bodo v soboto, 27. aprila, nastopili v Kranju na republiškem prvenstvu za starejše mladince.

-tok

ROBERT PREŠEREN
Center srednjega usmerjenega
izobraževanja, Bratov Rupar 2

KAKO JE S TO REČJO?

SLOVENSKE
ŽELEZARNE

ŽELEZARNA JESENICE

ohranja in razvija izročilo v novi Jeklarni 2 z najsodobnejšimi električnimi pečmi

z računalniško tehniko in avtomatizirano proizvodnjo omogoča prenos znanja na sorodna ali celo različna področja proizvodnje

zagotavlja izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje znanja doma in v tujini

ceni umsko delo in zato ukinja zastarele postopke proizvodnje

spoštuje ta poklic s posebnimi pravicami (beneficirana delovna doba, dodatki, premije)

razvija družbeni standard delavcev (stanovanja, varnost delovnega okolja, družbena prehrana, prevozi, športna rekreacija, kulturna dejavnost)

štipendira svoje bodoče delavce

prisluhne vsakemu potencialnemu delavcu v svojem kadrovskem sektorju, Cesta železarjev 8, 64270 Jesenice, tel. 81-441, int. 2809